

~ 1 ~

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ

PROGRAM CODE : HNGU 2012

॥ અભ્યાસક્રમ ॥

(રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ)

M.A. : SANSKRIT

જૂન : ૨૦૧૯ થી ક્રમશઃ અમલમાં

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) પ્રસિદ્ધ સંસ્કૃત પ્રશિષ્ટ નાટકોના અભ્યાસથી નાટકીય તત્વનો પ્રાથમિક પરિચય વિદ્યાર્થી સંસ્કૃત નાટકોના જ્ઞાનથી પરિચિત થશે.
- (૨) વૈદિક વાઙ્મયના વૈભવનો પરિચય વિદ્યાર્થી નિરુકત તથા નિર્વચનકારની મદદથી વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.
- (૩) પ્રાચીન ભારતીય આદર્શ કૌટુંબિક જીવનની સમજણ વર્તમાન સમયમાં રામાયણ , મહાભારત અને પુરાણના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી આદર્શ જીવનની શૈલી જાણશે.
- (૪) વિદ્યાર્થી ભાષાવિજ્ઞાનની ભારતીય પરંપરા અને પાણિનિના વ્યાકરણને જાણી શકે.
- (૫) વિદ્યાર્થી રૂપક પ્રકારોથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૬) વિદ્યાર્થી દશરૂપક પ્રકારોથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૭) વિદ્યાર્થી વેદાન્તશાસ્ત્રથી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય દર્શનશાસ્ત્રની સમજ સાથે વેદાન્ત પરંપરાથી પણ અવગત થાય.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ પુરાણશાસ્ત્રને જાણી ભગવાન વિષ્ણુના અવતારો અને તત્ત્વજ્ઞાનને જાણો.
- (૯) કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્રનો પરિચય તથા અભ્યાસ કરી શકે .
- (૧૦) વિદ્યાર્થીઓ પુરાલિપિ:, અભિલેખ:, શિલાલેખ: થી અવગત થાય.
- (૧૧) વિદ્યાર્થીઓ વૈદિક વાઙ્મયના વૈભવનો પરિચય તથા વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. : SANSKRIT SYLLABUS

SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
1	C.C.-101	प्रशिष्ट संस्कृतनाट्य कृतिओनो अभ्यास कर्णभार - ऐक अध्ययन (भास), अभिज्ञानशाकुन्तल (कालिदास)	5	30	70	4
1	C.C.-102	वेदांग साहित्य स्वरूप निरुक्त अध्याय -१,२, ७ नो अभ्यास	5	30	70	4
1	C.C.-103	रामायण, महाभारत अने पुराण साहित्य	5	30	70	4
1	C.C.-104	भाषाविज्ञाननी भारतीय परंपरा अने पाणिनि	5	30	70	4
1	I.D.-105(A)	अलंकारशास्त्र-भरत नाट्यशास्त्र (प्रथम, द्वितीय तथा षष्ठ अध्याय)	5	30	70	4
1	I.D.-105(B)	दर्शनशास्त्र-पतंजलिना योगसूत्रो - समाधिपाठ अने साधनपाठ	5	30	70	4
1	I.D.-105(C)	पुराणशास्त्र-भागवतपुराण-स्कंद(पूर्वार्ध-अध्याय१अने ४८)	5	30	70	4

नोंध: (१) रेग्युलर अने ऐक्सटर्नल विद्यार्थीओ माटे आ ७ अभ्यासक्रम समान रडेसे.

(२) रेग्युलर विद्यार्थी माटे कोलेजमांथी लेवाती परीक्षाना दरेक पेपरनी आंतरिक परीक्षाना ३० गुणमांथी , आंतरिक परीक्षाना १५ गुण रडेसे.

(३) सेमिनारना १० गुण गणेशे , विषय अंतर्गत दस मिनट वक्तव्य आपवानुं रडेसे.

(४) असाईन्मेन्टना ५ गुण रडेसे. विद्यार्थीऐ क्षणवेला विषय पर पंटर पृष्ठनुं लખाणु आपवानुं रडेसे.

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. જૂન ૨૦૧૮ થી ક્રમશઃ અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ
સંસ્કૃત એમ.એ.સેમેસ્ટર-૧ થી ૪
હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી
સેમેસ્ટર-૧

પેપરનં.	વિષય કોડ	કોર્સનું નામ	કોર્સ ક્રેડીટ
૧	૧૦૧-Core Course	પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃતનાટ્યકૃતિ કર્ણભાર- એક અધ્યયન (ભાસ), અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ (કાલિદાસ)	૪
૨	૧૦૨-Core Course	વૈદિક સાહિત્ય નિરૂક્ત અધ્યાય -૧, ૨, ૭	૪
૩	૧૦૩-Core Course	રામાયણ, મહાભારત અને પુરાણ	૪
૪	૧૦૪- Core Course	ભાષાવિજ્ઞાનની ભારતીય પરંપરા અને પાણિનિ	૪
૫	Inter Maly Disciplinary Course 105-A 105-B 105-C	(A) અલંકારશાસ્ત્ર નાટ્યશાસ્ત્ર- ભરત નાટ્યશાસ્ત્ર (પ્રથમ, દ્વિતીય તથા ષષ્ઠ અધ્યાય), (B) દર્શનશાસ્ત્ર પતંજલિના યોગસૂત્રો - સમાધિપાદ અને સાધનપાદ (C) પુરાણશાસ્ત્ર ભાગવતપુરાણ-સ્કંદ(પૂર્વાર્ધ-અધ્યાય૧અને ૪૯)	૪

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧

કોર્ષ :- 101 , વિષય-પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃતનાટ્યકૃતિ, પુસ્તક- (૧) કર્ણભાર-(ભાસ)-એક અધ્યયન

(૨) અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ (કાલિદાસ)

કોર્ષ ઉદ્દેશ :- પ્રસિદ્ધ સંસ્કૃત પ્રશિષ્ટ નાટકોના અભ્યાસથી નાટકીય તત્વનો પ્રાથમિક પરિચય

વિદ્યાર્થી સંસ્કૃત નાટકોના જ્ઞાનથી પરિચિત થશે.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત - ૧૦૧	કોર કોર્સ	નાટક	(૧) કર્ણભાર-(ભાસ) - એક અધ્યયન (૨)અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ - (કાલિદાસ)	૧. અનુવાદ ૨. સંદર્ભ ૩. જનરલ વિવેચન ૪. જનરલ વિવેચન ૫. ટૂંકનોંધ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ (કાલિદાસ) રાઘવભટ્ટ ની ટીકા સાથે - પ્રકાશક રાષ્ટ્રીય સંસ્કૃત સંસ્થાન, ન્યુ દિલ્હી- ૨૦૦૬
- (૨) કાલિદાસ ગ્રંથાવલી -રેવાપ્રસાદ દિવેદી, કાલિદાસ સંસ્થાન, વારાણસી-૧૯૮૬
- (૩) પ્રાચીન સાહિત્ય-રવીન્દ્રનાથ ટાગોર, નવજીવન પ્રેસ, અમદાવાદ, ૧૯૮૬
- (૪) મહાભારત-(શકુન્તલોપાખ્યાન), ભાન્ડારકર ઓરીએન્ટલ રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટ, પુણે ૧૯૩૩
- (૫) સંસ્કૃતનાટકોના પરિચય - સં. ડૉ. તપસ્વી નાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ૧૯૭૬
- (૬) કર્ણભાર-(ભાસ) સં.વસન્તકુમાર મનુભાઈ ભટ્ટ , સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ -૧
- (૭) કર્ણભાર-(ભાસ) સં. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર-101 પ્રશિષ્ટસંસ્કૃતનાટ્યકૃતિઓ (૧) કર્ણભાર-ભાસ, એક અધ્યયન

(૨) અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્-અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ (કાલિદાસ)

101 Core Course કુલગુણ-૭૦

યુનિટ-૧. કોઈપણ ચાર શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (આઠ પૂછવા) (૧૪)
(અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાંથી)

યુનિટ-૨. ગમે તે ચાર સસંદર્ભ સમજાવો. (આઠ પૂછવા) (૧૪)
(અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાંથી)

યુનિટ-૩. કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાંથી) (૧૪)
અથવા
કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૪. કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (કર્ણભારમાંથી) (૧૪)
અથવા
કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (કર્ણભારમાંથી)

યુનિટ-૫. આમાં કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
(બે કર્ણભાર અને બે અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાંથી) (૧૪)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧

કોર્ષ :-સંસ્કૃત 1 02, વિષય-વૈદિક અભ્યાસ, પુસ્તક-નિરુક્તમ્ (યાસ્કાચાર્ય) અધ્યાય-૧, ૨, ૭

કોર્ષ ઉદ્દેશ :-વૈદિક વાઙ્મયના વૈભવનો પરિચય વિદ્યાર્થી નિરુક્ત તથા નિર્વચનકારની મદદથી વેદનો અભ્યાસ કરી શકે.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત -૧૦૨	કોર કોર્સ	વેદાંગ	(૧) યાસ્ક પ્રણિત નિરુક્ત (અધ્યાય -૧, ૨, ૭)	૧. નિર્વચનના સિદ્ધાંતો ૨. પદ નિર્વચન અધ્યાય-૧, ૨, ૭ ૩. નિઘંટુ અને નિરુક્ત વચ્ચેનો સંબંધ (સેલ્ફ સ્ટડી) ૪. નિરુક્ત અને વ્યાકરણનો તુલનાત્મક અધ્યયન (સેલ્ફ સ્ટડી) ૫. અન્ય વેદાંગ (સેલ્ફ સ્ટડી)

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) યાસ્કપ્રણિત નિરુક્ત (દુર્ગાચાર્યની ટીકા સાથે) સંપાદક : વી.કે રાજવાડે, આનંદાશ્રમ ગ્રંથાવલી, પુણે
- (૨) નિર્વચનકાર યાસ્ક : સિદ્ધેશ્વર વર્મા – વી.વી.આર આઈ. ૧૯૫૬
- (૩) નિરુક્ત મીમાંસા : શિવનાયણ શાસ્ત્રી, દિલ્હી-૧૯૮૦
- (૪) નિરુક્ત યાસ્ક, ડૉ. લક્ષ્મણસ્વરુપ, મોતીલાલ બનારસી, દિલ્હી-૧૯૭૦
- (૫) નિરુક્ત યાસ્ક (મૂળગ્રન્થ, દુર્ગાચાર્યની ટીકા, પ્રસ્તાવના, અનુવાદ અને વિમર્શ સહિત) સં.વસન્તકુમાર મનુભાઈ ભટ્ટ , સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ -૧, ૧૯૯૭

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર -૧૦૨ (૧) નિરુક્ત અધ્યાય - ૧, ૨, ૭

102- Core Course કુલગુણ-૭૦

યુનિટ-૧. નિરુક્ત નિર્ધારિત અંશોની સાનુવાદ સમજૂતી આપો. (૧૪)
(આઠમાંથી ચાર લખવા પૂછવી, નિરુક્ત અધ્યાય - ૧ માંથી-૩, ૨ માંથી-૩, ૭ માંથી-૨)

યુનિટ-૨. નિરુક્ત આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (અધ્યાય - ૧) (૧૪)
અથવા
નિરુક્ત આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૩ નિરુક્ત આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (અધ્યાય - ૨) (૧૪)
અથવા
નિરુક્ત આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૪ કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (અધ્યાય - ૭) (૧૪)
અથવા
કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૫. આમાં કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે. (૧૪)
(અધ્યાય - ૧ માંથી-૨, ૨ માંથી-૧, ૭ માંથી-૧)

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧

કોર્ષ :-સંસ્કૃત 103, વિષય – વાલ્મીકિ કૃત રામાયણ, વ્યાસ કૃત મહાભારત અને પુરાણ.

કોર્સ ઉદ્દેશ :- પ્રાચીન ભારતીય આદર્શ કૌટુંબિક જીવનની સમજણ વર્તમાન સમયમાં રામાયણ, મહાભારત અને પુરાણના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થી આદર્શ જીવનની શૈલી જાણશે.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત -103	કોર કોર્સ	આર્ષકાવ્યો અને પુરાણનો અભ્યાસ	(૧) વાલ્મીકિ કૃત રામાયણ (૨) વ્યાસ કૃત મહાભારત (૩) વ્યાસ કૃત પુરાણ	૧. રામાયણનો ક્રમ રામાયણમાં આખ્યાન રામાયણકાલીન સમાજ પરવર્તી ગ્રંથોને માટે રામાયણ એક પ્રેરણા-સ્રોત રામાયણનું સાહિત્યિક મહત્વ ૨. મહાભારતનો ક્રમ મહાભારતમાં આખ્યાન મહાભારતકાલીન સમાજ પરવર્તી ગ્રંથોને માટે મહાભારત એક પ્રેરણા-સ્રોત મહાભારતનું સાહિત્યિક મહત્વ ૩. પુરાણની પરિભાષા મહાપુરાણ તેમજ ઉપપુરાણ પૌરાણિક સૃષ્ટિવિજ્ઞાન પુરાણ તેમજ લૌકિક કલાઓ પૌરાણિક આખ્યાન

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) વાલ્મીકિ રામાયણ જી.એચ. ભટ્ટ ઓરીએન્ટલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ, બરોડા
- (૨) રામાયણ – હેરમાન જેકોબી, અનુ. એસ. એન. ગોસાલ, એમ.એસ. યુનિવર્સિટી, બરોડા.
- (૩) રામકથા (ઉત્પત્તિ અને વિકાસ), ક્ષાધર કામીલ બુલ્કે હિન્દી પરિષદ, પ્રયાગ -૨૦૦૨
- (૪) રામાયણ-મહાભારત-કાલ, ઇતિહાસ, સિદ્ધાંત- વાસુદેવ પોદ્દાર
- (૫) રામાયણમીમાંસા-સ્વામી કરપારત્રીજી, પ્રકાશક - રાધાકૃષ્ણ ધાનુકા પ્રકાશક સંસ્થાન, રમણ રેતી, વૃન્દાવન (મથુરા)
- (૬) મહાભારતમીમાંસા- પંડિત માધવરાવ, પ્રકાશક- બાલકૃષ્ણ પાંડુરંગ, પૂના
- (૭) મહાભારતની સમાલોચના-મોહનલાલ પાર્વતીશંકર દવે, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ
- (૮) પુરાણપરિશીલન-પંડિત ગિરિધર શર્મા ચતુર્વેદી, પ્રકાશક – બિહાર રાષ્ટ્રભાષા પરિષદ, પટના
- (૯) પુરાણવિવેચન- દુર્ગાશંકર કેવળરામ શાસ્ત્રી, વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર-103 વાલ્મીકિ કૃત રામાયણ, વ્યાસ કૃત મહાભારત અને પુરાણ

103 – Core Course

કુલ ગુણ -૭૦

યુનિટ-૧. રામાયણ પર આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

રામાયણ પર આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૨. રામાયણ પર આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

રામાયણ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૩ મહાભારત પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

મહાભારત પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

યુનિટ-૪. મહાભારત પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

મહાભારત પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૫. કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું .

(૧૪)

(પુરાણમાંથી પ્રશ્નો પૂછવા)

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण
अम.अ. संस्कृत सेमेस्टर-१

कोर्स :-संस्कृत 104, विषय – भाषाविज्ञाननी भारतीय परंपरा अने पाणिनि
कोर्स उद्देश :- विद्यार्थी भाषाविज्ञाननी भारतीय परंपरा अने पाणिनिना व्याकरणने ज्ञाणी शके.

नंभर	प्रकार	विषय	पुस्तक	अेकम
संस्कृत -104	कोर कोर्स	भाषाविज्ञान	(१) भाषाविज्ञाननी भारतीय परंपरा अने पाणिनि	1. भाषाविज्ञाननी प्राचीनता 2. भाषाविज्ञाननुं मडत्व 3. ध्वनिविज्ञान 4. पडविज्ञान 5. वाक्यविज्ञान 6. अर्थविज्ञान

संदर्भ पुस्तको :-

- (१) भाषाविज्ञान की भारतीय परंपरा और पाणिनि- डो. रामदेव त्रिपाठी, बिहार राष्ट्रभाषा परिषद् , पटना ।
- (२) भाषाविज्ञान सार-राममूर्ति मेहरोत्रा, प्रकाशक-काशी नागरी प्रचारिणी सभा, काशी.
- (३) भाषाविज्ञान अने भाषाकौशल्योनुं शिक्षण-डो. योगेन्द्र धीरुभाई व्यास, प्रयोग प्रकाशन, अमदावाद.
- (4) अर्थविज्ञान और व्याकरणदर्शन, कपिलदेव द्विवेदी, हिन्दुस्तानी एकेडेमी, उत्तर प्रदेश, इलाहाबाद.
- (5) भाषाविज्ञान-भोलानाथ तिवारी, किताब महल, इलाहाबाद
- (6) भाषाविज्ञान-समीक्षात्मक अध्ययन, डो. चक्रधर कर्णाटक, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी.
- (7) भाषाविज्ञान की रूपरेखा-डो. देवदत्त कौशिक, भारतीय विद्या प्रकाशन, वाराणसी.
- (8) संस्कृतभाषा का इतिहास-श्रीमती मंजु शर्मा, रचना प्रकाशन, जयपुर.
- (9) संस्कृतभाषाविज्ञान-प्रो. शिवबालक द्विवेदी, ग्रन्थम्, कानपुर.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર-104 ભાષાવિજ્ઞાનની ભારતીય પરંપરા અને પાણિનિ

104 – Core Course

કુલ ગુણ -૭૦

યુનિટ-૧. ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૨. ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૩ ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

યુનિટ-૪. ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

(૧૪)

અથવા

ભાષાવિજ્ઞાન આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

યુનિટ-૫. કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખવા પૂછવું .

(૧૪)

(ભાષાવિજ્ઞાનમાંથી પ્રશ્નો પૂછવા)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण
संस्कृत अेम.अे. सेमेस्टर-१ अभ्यासक्रम

कोर्षे:- संस्कृत 105, (अ) विषय – अलंकार शास्त्र – भरत नाट्यशास्त्र (प्रथम, द्वितीय तथा षष्ठ अध्याय)

कोर्षे उद्देश : विद्यार्थी भरत नाट्यशास्त्र थी परिचित थाय, विद्यार्थी भारतीय काव्यशास्त्रनी समज साथे संस्कृत नाट्य परंपराथी पाण अवगत थाय.

नंभर	प्रकार	विषय	पुस्तक	अेकम
संस्कृत-105	Inter Disciplinary Course	अलंकार शास्त्र	भरत नाट्यशास्त्र (प्रथम, द्वितीय तथा षष्ठ अध्याय)	१. पुस्तक कारिकावृति अभ्यास २. जनरल विवेचन ३. रूपकना प्रकार, नाटकना लक्षण वगैरे ४. रस विचार ५. टूंकनोध

संदर्भ पुस्तको :-

- (१) भरत नाट्यशास्त्र (प्रथम, द्वितीय तथा षष्ठ अध्याय), संपादक-डो. अजित ढाकोर, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाद
- (२) संस्कृतनाटकोना परिचय – सं. डो. तपस्वी नान्दी, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, १९७६
- (३) भरत और भारतीय नाट्यकला-सुरेन्द्रनाथ दीक्षित, राजकमल प्रकाशन, दिल्ली
- (४) भारतीय नाट्य परंपरा और अभिनयदर्पण-वाचस्पति गैरोला, संवर्तिका प्रकाशन, इलाहाबाद
- (५) भरत और उनका नाट्यशास्त्र-डो. ब्रजवल्लभ मिश्र, उत्तर मध्य क्षेत्र सांस्कृतिक केन्द्र, इलाहाबाद
- (६) भरत नाट्यशास्त्रम्-डो. पारसनाथ द्विवेदी, संपूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी
- (७) हिन्दी नाट्यशास्त्र-बाबूलाल शुक्ल शास्त्री, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
- (८) हिन्दी नाट्यशास्त्र-सुधा रस्तोगी, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ

કોર્ષ:- સંસ્કૃત 105, (A) વિષય – અલંકાર શાસ્ત્ર – ભરત નાટ્યશાસ્ત્ર (પ્રથમ, દ્વિતીય તથા ષષ્ઠ અધ્યાય)

કોર્ષ ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થી ભરત નાટ્યશાસ્ત્ર થી પરિચિત થાય, વિદ્યાર્થી ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રની સમજ સાથે સંસ્કૃત નાટ્ય પરંપરાથી પણ અવગત થાય.

યુનિટ – ૧ નિયત કૃતિને આધારે આઠમાંથી ચાર કારિકાઓ સાનુવાદ સમજાવો (૧૪)
(પ્રથમ અધ્યાય - ૩, દ્વિતીય અધ્યાય - ૩ તથા ષષ્ઠ અધ્યાય-૨) માંથી

યુનિટ – ૨ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું. (પ્રથમ અધ્યાય) માંથી

યુનિટ – ૩ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું. (દ્વિતીય અધ્યાય) માંથી

યુનિટ – ૪ નિયત કૃતિને આધારે એક અથવા એક જનરલ પ્રશ્ન ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવા (૧૪)
પૂછવું. (ષષ્ઠ અધ્યાય) માંથી

યુનિટ – ૫ નિયત કૃતિને આધારે ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખવા (૧૪)
પૂછવું. (પ્રથમ અધ્યાય-૨, દ્વિતીય અધ્યાય-૧ તથા ષષ્ઠ અધ્યાય-૧) માંથી

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

એમ.એ. સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧

કોર્ષ :- ૧૦૫ (B) , વિષય— Inter Disciplinary Course, પુસ્તક- પતંજલિના યોગસૂત્રો - સમાધિપાદ અને સાધનપાદ

કોર્ષ ઉદ્દેશ :- વિદ્યાર્થી યોગસૂત્રોથી પરિચિત થાય.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત - ૧૦૫ (B)	Inter Disciplinary Course	યોગસૂત્રો	પતંજલિના યોગસૂત્રો (૧) સમાધિપાદ (૨) સાધનપાદ	૧. સૂત્રોની સમજૂતિ ૨. કૃતિના આધારે પ્રશ્ન ૩. કૃતિના આધારે પ્રશ્ન ૪. જનરલ વિવેચન ૫. ટૂકનોંધ

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) પતંજલિના યોગસૂત્રો , સંસ્કૃત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
- (૨) પાતંજલયોગદર્શન- શ્રીમત સ્વામી હરિહરાનંદ આરણ્ય, મોતીલાલ બનારસીદાસ
- (૩) યોગદર્શન- પં.રાજારામ.સાહિત્ય પ્રચારક મંડલ,લાહૌર
- (૪) યોગદર્શન- વ્યાખ્યાકાર.શ્રી નંન્દલાલ દશોરા,રણધીર પ્રકાશન,હરિદ્વાર
- (૫) પાતંજલયોગસૂત્રમ્-સંપાદક.રામશંકર ભટ્ટાચાર્ય,ભારતીય વિદ્યા પ્રકાશન, વારાણસી
- (૬) યોગદર્શન- વ્યાખ્યાકાર.પરમહંસ સ્વામીશ્રી અડગડાનન્દજી મહારાજ,પ્રકાશક. પરમહંસ સ્વામીશ્રી અડગડાનન્દજી મહારાજ આશ્રમ ટ્રસ્ટ,મુંબઈ
- (૭) પાતંજલિ યોગ કા તત્ત્વદર્શન- શ્રીરામ શર્મા આચાર્ય,પ્રકાશક. યુગનિર્માણ યોજના વિસ્તાર ટ્રસ્ટ, ગાયત્રી તપોભૂમિ,મથુરા
- (૮) શ્રીપાતંજલયોગ દર્શન-અનુવાદક. પ્રો.જેકિસનદાસ જેઠાભાઈ કળિયા,ગુજરાત વિદ્યાસભા,અમદાવાદ
- (૯) યોગદર્શનમ્- વ્યાખ્યાકાર.સ્વામી સત્યપતિ પરિબ્રાજક,પ્રકાશક. દર્શન યોગ મહાવિદ્યાલય,રોજડ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર-૧૦૫ (B) પતંજલિના યોગસૂત્રો - સમાધિપાદ અને સાધનપાદ

૧૦૫ (B) Inter Disciplinary Course કુલગુણ-૭૦

યુનિટ-૧. અ.કોઈપણ બે સૂત્રો સાનુવાદ સમજાવો. (સમાધિપાદમાંથી - 4 પૂછવા) (૦૭)

બ.કોઈપણ બે સૂત્રો સાનુવાદ સમજાવો. (સાધનપાદમાંથી 4 પૂછવા) (૦૭)

યુનિટ-૨. કૃતિના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (પતંજલિના યોગસૂત્રોના આધારે) (૧૪)

અથવા

કૃતિના આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (પતંજલિના યોગસૂત્રોના આધારે)

યુનિટ-૩. કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (સમાધિપાદમાંથી) (૧૪)

અથવા

કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (સમાધિપાદ માંથી)

યુનિટ-૪. કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (સાધનપાદમાંથી) (૧૪)

અથવા

કૃતિને આધારે ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (સાધનપાદમાંથી)

યુનિટ-૫. અ.કોઈ પણ એક વિશે ૧૫૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો (૦૭)

(પતંજલિના યોગસૂત્રો સમાધિપાદ- ૨ પ્રશ્નો પૂછવા)

બ.કોઈ પણ એક વિશે ૧૫૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો (૦૭)

(સાધનપાદમાંથી- ૨ પ્રશ્નો પૂછવા)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ

કોર્ષ:- સંસ્કૃત 105, (C) વિષય-પુરાણશાસ્ત્ર -ભાગવત પુરાણ-સ્કંદ-૧૦(પૂર્વાર્ધ-અધ્યાય ૧ અને ૪૯)

કોર્ષ ઉદ્દેશ : વિદ્યાર્થીઓ પુરાણશાસ્ત્રને જાણી ભગવાન વિષ્ણુના અવતારો અને તત્વજ્ઞાનને જાણો.

નંબર	પ્રકાર	વિષય	પુસ્તક	એકમ
સંસ્કૃત-105 (C)	Inter Disciplinary Course	પુરાણ શાસ્ત્ર	ભાગવત પુરાણ-સ્કંદ (પૂર્વાર્ધ- અધ્યાય ૧ અને ૪૯)	૧. પુસ્તક અભ્યાસ ૨. પુરાકાથાનું પરિવર્તન (ઈન્દ્ર અને કૃષ્ણ) ૩. ભાગવતપુરાણનું તત્વજ્ઞાન ૪. પુરાણસાહિત્યમાં કૃષ્ણ લીલાઓ.(સેલ્ફ સ્ટડી) ૫. પુરાણસાહિત્યનો વિકાસ. (સેલ્ફ સ્ટડી)

સંદર્ભ પુસ્તકો :-

- (૧) શ્રીમદ્ ભાગવત પુરાણ – એ. જી. શાસ્ત્રી, બી. જે ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ લર્ગીન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
- (૨) ભાગવતપુરાણ – લીટરેચર સ્ટડી, એસ.એસ પ્રસાદ, કેપીટલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, દિલ્હી, ૧૯૮૪
- (૩) શ્રીમદ્ ભાગવતીય તત્વજ્ઞાન, ડૉ.ગીતાબેન મહેતા, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
- (૪) પુરાણ વિવેચન, દુર્ગાશંકર કે.શાસ્ત્રી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી અમદાવાદ, ૧૯૩૧
- (૫) પુરાણ વિમર્શ, બલદેવ ઉપાધ્યાય, ચૈમ્બા વિદ્યાભવન વારાણસી, ૧૯૬૫

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચન્દ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ
સંસ્કૃત એમ.એ. સેમેસ્ટર-૧ અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ

પેપર- 105 (C) – પુરાણશાસ્ત્ર –ભાગવત પુરાણ-સ્કંદ-૧૦ (પૂર્વાર્ધ-અધ્યાય ૧ અને ૪૯)

105 Inter Disciplinary Course (C) કુલગુણ -૭૦

યુનિટ-૧. ગમે તે ચાર શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો. (૧૪)

(આઠ પૂછવા)

યુનિટ-૨. આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

યુનિટ-૩. આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

યુનિટ-૪ આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

અથવા

આપેલ પુરાણ વિષયક ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. (૧૪)

યુનિટ-૫. ગમે તે બે વિશે ૧૫૦ શબ્દોમાં વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. (૧૪)

(ચાર નોંધ પૂછવી)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY - PATAN				
Programme Code	Master of Arts	Programme Name	M.A. Political Science	
Faculty	Arts	Semester	I	
Effective from		June 2018		
Teaching Hours	Examination & Marking Scheme			
	Regular Students			External Students
04 X 15 = 60	Internal	University Exam	Total Marks	Total Marks
	30(Marks)	70(Marks)(Paper of 3Hours)	100	100(Paper of 3 Hours)

COURSE PATTERN

Semester	Course	Paper No	Instruction (Hrs/Week)	Duration of Exam (Hrs)	Marks				Credits
					Regular Students			External Students	
					Internal	Uni. Exam	Total		
Semester –I	Core Compulsory	CC-POL-101	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL -102	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL-103	4	3	30	70	100	100	4
	Core Compulsory	CC-POL-104	4	3	30	70	100	100	4
	Inter Disciplinary	ID-POL-105 (A)	4	3	30	70	100	100	4
	Inter Disciplinary	ID-POL-105 (B)							
	Inter Disciplinary	ID-POL-105 (C)							

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY - PATAN

New Syllabus as per U. G. C. Model Curriculum

(To be introduced at M. A. Degree)

Semester System

From : June2018

Faculty :-Arts

Subject:-Political Science

Nature of Papers:-Entire

SEMESTER-I

Course Code : Course Name

- ❖ **CC-POL-101 : Political System of India**
- ❖ **CC-POL-102 : Theories of International Relations**
- ❖ **CC-POL-103 : Western Political Theories**
- ❖ **CC-POL-104 : Theoretical Aspects of Comparative Politics**
- ❖ **ID -POL-105(A): Constitutional History of India**
- ❖ **ID -POL-105(B): Human Rights-I**
- ❖ **ID -POL-105(C): Introduction to Political Psychology**

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-101

Political System of India

Objectives

This module delineates the broad parameters of the Indian political system. Students will be exposed to the Historical and structural dimensions of the system. Moreover, they will study the contemporary Political processes and challenges impinging on the system, as also India's changing role in world affairs.

CC-POL-101

Political System of India

Course Content

Unit-I:

Features and Problems of Politics in Developing Countries
with special reference to India

Unit-II:

- (A) Salient Features of the Indian Constitution
- (B) The Preamble of the Indian Constitution
- (C) Fundamental Rights & Directive Principles of the State Policy

Unit-III: Indian Political Institutions :

- (A) The President,
- (B) The Prime Minister & The Cabinet,
- (C) The Parliament

Unit-IV: Indian Federation and its working with reference to:

Centre-State relations & Demands for State Autonomy

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-101

Political System of India

Reference

- J.P. Bansal, Supreme Court : Judicial Restraint versus Judicial Activism, Jaipur, Unique, 1985.
- Bardhan, The Political Economy of Development in India, London Oxford, Blackwell, 1984.
- S. Bayly, Caste, Society and Politics in Indian from the Eighteen Century to the Modern Age Cambridge, Cambridge University Press, 1999.
- Basu Two faces of Protest : Contrasting Modes of Women's Activism, Berkeley, University of California Press. 1992.
- D.D. Basu, An Introduction to the Constitution of India, New Delhi, Prentice Hall, 1994.
- U. Baxi, The Indian Supreme Court and Politics, Delhi, Eastern Book Company, 1980.
- The Crisis of the Indian Legal System, New Delhi, Vikas, 1982.
- Parekh (ed.) Crisis and Change in Contemporary India, New Delhi, Sage, 1994.
- K.L. Bhatia , Judicial review and Judicial Activism : A Comparative Study of India and Germany from an Indian Perspective, New Delhi, Deep and Deep,1997.
- Betteheim, Independent India, London, Mac Giban, 1968.
- C.P. Bhamri, The Indian State, fifty years, New Delhi, Shipra, 1999.
- K.P. Bombwall, The Foundations of India Federalism, Bombay, Asia Publishing House, 1967.
- P.F. Sraas Politics of India Since Independence, 2nd odn, Cambridge, Cambridge University, Press, 1994.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- Cast, Faction and Party in Indian Politics, Vols : 2, Delhi, Chanakya Publications, 1984-1985.
- Ethnic Group and the State London, Crom Helm, 1985.
- Pluralism, Regionalism and Decentralizing Tendencies in Contemporary Indian Politics in A. Wilson and D. Dalton (eds.) The States of South Asia : Problems of National Integration, London Hurst, 1982.
- Language, Religion and Politics in North India London, Cambridge University Press. 1974.
- J. Brown Modern India : The Origin of an Asian Democracy, Delhi, Oxford University Press, 1985.
- L. Calman, Toward Empowerment Women and Movement in India, Boulder Colorado Westview Press, 1992.
- M. Chadda Ethnicity, Security and Separatism in India, Delhi, Oxford University Press, 1997.
- Chanda, Federalism in India : A study of Union Situations, London, George Allen & Unwin, 1965.
- P. Chatterjee The National and Its Fragments Colonial and Postcolonial Histories Princeton NJ, Princeton University Press, 1999. (ed.) States and Politics in India, Delhi, Oxford University Press, 1997.
- S.K. Chaube , Constituent Assembly of India A prin grad of Revolution, New Delhi, Peoples Publishing House, 1999.
- B. Chakaraborty, Social Movements in Contemporary India, Calcutta, K.P.Bagchi & Company, 1999.
- P.Chowdhary, The Veiled Women : Shifting Gender Educations in Rural Haryana 1880-1990.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- S. Cobridge and J. Harriss Reinventing India Liberalization, Hindu Nationalism and Popular Democracy, Delhi, Oxford University, Press, 2001.
- Committee on the Status of Women in India 1974. Towards Equality, New Delhi, Government of India, Ministry of Education and Social Welfare.
- B. Dasgupta, Language Conflict and National Development, Berkeley, University of California Press. 1970.
- M. Dubey (ed.) Indian Society Today, Challenges of Equality & Integration and Empowerment New Delhi, Har-Anand Publications, 1995.
- L. Dumont, Homo Hierarchies, Londonm Paladin, 1970.
- B.L. Fadia, State Politics in India, 2 VOls, New Delhi, Radiant, 1984.
- F.R. Frankal, India's Political Economy 1947-1977 : The Gradual Revolution, Oxford, Oxford University Press, 1978
- M.S.A. Rao (eds.) Dominance and State Power in Modern India : Decline of a Social Order, Delhi, Oxford University, Press, 1989.
- etial (eds.) Transforming India : Social and Political Dynamics of Democracy, New Delhi, Oxford University Press, 2000.
- C. Fuller, Caste Today, Delhi, Oxford University Press, 1996.
- C. Jaffrelog (eds.) The BJP and the Compulsions of Politics in India, Delhi, Oxford University Press, 1998.
- B. Graham, Hindu Nationalism and Indian Politics : The Origins and Development of the Bhartiya Jana Sangh Cambridge, Cambridge University Press, 1990.
- A.H. Hanson and J. Douglas, Indian's Democracy, New Delhi, Vikas, 1972.
- R..L. Hardgrave, India : Government and Politics in a Developing Nation, New York, Harcourt, Brace and World, 1965.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- S. Harrison, India : The Most Dangerous Decades, Princeton NJ. Princeton University Press. 1960.
- R. Inden, Imaging India, Oxford, Blackwell, 1990.
- C. Jeffrelot, The Hindu Nationalism Movement in India, New York, Columbia University Press, 1960.
- N.G. Jayat (ed.) Democracy in India, Delhi, Oxford University Press, 2001.
- B.Jatan (ed.) The Indian Economy Problems and Prospects, New Delhi, Viking,1992.
- Some Characteristic of the Constitutions, London Oxford University Press, 1953.
- P. Karal Language and Nationality Politics in India, Bombay, Orient Longman, 1973.
- S. Kashyap, Our Parliament : An Introduction to the Parliament of India, Delhi, NBT, 1989.
- (ed.). Judicial Activism and Lok Pat, New Delhi, Uppal, 1997.
- A, Kaushik, Democratic Concems : The Indian Experience, Jaipur, Alekh, 1994.
- S. Kaushik, (ed.) Indian Government and Politics, Delhi University, Directorate of Hindi implamination, 1990.
- S. Kaviraj, Politics in India, Delhi, Oxford University Press, 1998.
- S. Khilrani, The Idea of India, London, Hamish Hamition, 1997.
- R.D. King, Nehru and the Language Politics of India, Oxford, Oxford University Press, 1997.
- S. Kochnek, Business and Politics in India, Berkeley, University of California Press, 1974.
- Kolhli (ed.) India's Democracy : An Analysis of Changing State – Society Ralatio Princeton NJ, Princeton University Press, 1988.
- Democracy and Discontent : India's Growing Crisis of Governability, Cambridge, Cambridge University Press, 1991.
- R. Kothari State Against Democracy in Search for Human Governance, Delhi, Ajar 1988.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- (ed.). State and Nation Building Bombay, Allied Publishers, 1976.
- Caste and Politics in India, New Delhi, Orient Longman, 1970.
- Politics in India, New Delhi, Orient Longman, 1970.
- Party System and Election Studies Bombay, Asia Publishing House, 1967.
- M.P. Krishna Shetye, Fundamental Rights and Socio-Economic Justice in the Indian Constitution, Allahabad, Chaitanya Publishing House, 1969.
- A.Kumar (ed.). Nation-Building in India, Culture, Power and Society, New Delhi, Radi Publishers, 1999.
- Kuppuswamy, Social Change in India, New Delhi, Vikas Publication, 1972.
- Lajiphart, "The Puzzle of Indian Democracy : A Convocational Interpretation, Amerk Political Science Review, 90,2,1996.
- T.N. Madan, Modern Myths, Locked Minds, Secularism and Fundamentalism in India New Delhi, Oxford University Press, 1997.
- N.N. Mallya, Indian Parliament, New Delhi, National Book Trust, 1970.
- J. Manor (ed.). Nehru to the Nineties : The Changing office of the Prime Minister in India, Delhi, Viking, 1994.
- Moore, Social Origins of Dictatorship and Democracy : Lord and Present in the Mal of the Modern World, Boston Press, 1966.
- W.H. Morris Jonde, Government and Politics in India, Delhi, BL Publication,1974.
- K.M. Munshi, The President Under the Indian Constitution Bombay, Bhartiya VidyaBhavan, 1963.
- G. Mydral, Asian Drama : An Inquiry into the Poverty of Nations, Harmondsworth, Pengin, 1968.Narain (ed.). State Politics in India, Meerut, Meenakshi Prakashan, 1967.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- Nayyar, Economic Liberalization in India, Analysis Experience and Lessons, Hyderabad, Orient Longman, 1966.
- A.G. Noorani, Constitutional Questions in India : The President, Parliament and the States, Delhi, Oxford University Press, 2000. P. Oldenberg (ed.). India Brieling : 1995, Boulder Colorado, Westview Press, 1995.
- T.K. Oomen, Protest and Change : Studies in Social Movements, New Delhi, Sage, 1990.
- N.D. Palmer, Elections in India : Its Social Basis, Calcutta, KP Bagchi, 1982.
- Prasad Ideas and Men Behind India's Constitutions : Selected Speeches from the Constitution : Assembly Debates 1946-49, New Delhi, Konark, 2001.
- V. Pylee, Constitution Government in India, Bombay, Asia Publishing House, 1977.
- An Introduction to the Constitution of India, New Delhi, Vikas, 1998.
- Ray Tension Areas in India's Federal System, Calcutta, The World Press, 1970.
- J.K. Ray, India in Search of Good Governance, Calcutta, K.P. Bagchi, 2001.
- G. Rose, Democracy and Economic Change in India, Berkeley, University of California Press, 1966.
- R. Roy Bureaucracy and Development, New Delhi, Mansa Publications, 1974.
- S.H. Rudolph and L.I. Rudolph in Pursuit Lakshmi – The Political Economy of the Indian State, Delhi, Orient Longman, 1987.
- N.C. Sahni, (ed.). Coalition Politics in India, Jullunder, New Academic Publishing Company, 1971.
- M.C. Setalvad, Union and State Relations under the Indian Constitution, Calcutta, Eastern Law House, Calcutta, 1975.
- M.M. Sakhdher, Framework of Indian Politics, Delhi, Deep and Deep, 1983.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- T.V. Sathyamurthy Social Change and Political Discourse in India; Structures of Power, Movements of Resistance, Vols Oxford, Oxford University Press, 1996.
- J.B. Sivarch, Dynamic of Indian Government & Politics, New Delhi, Sterling Publishers, 1985.
- V. Shiva Staying Alive, Women, Ecology and Survival in India, New Delhi, Kali for Women, 1989.
- M.Shakir, State & Politics in Contemporary India, Delhi Ajanta, 1986
- L.N. Sharma, The Indian Prime Minister Office and Powers, New Delhi, Macmillian, 1976.
- S.R. Sharma, The Indian Federal Structure, Allahabad, Central Book Depot, 1967.
- Singh M.P. and H. Roy (eds.). Indian Politics System : Structure, Politics Development New Delhi, Janata Prakashan, 1985.
- R. Saxena (eds.). Ideologies and Institutions in Indian Politics, New Delhi, Deep and Deep, 1998.
- G. Smith (ed.). Federalism : The Multi Ethnic Challenges, Harlow, Longman, 1995.
- M.N. Srinivas Caste in Modern India and Other Essays, Bombay, Asia Publishing House, 1962.
- Social Change in Modern India, Bombay, Allied Publishers, 1965.
- The Cohesive Role of Sanskritization and other Essays Delhi, Oxford University Press, 1989.
- B. Tapan, Khaki Shorts & Saffron Flags: A Critique of the Hindu Right, Columbia, Columbia University Press, 1993.
- S.P.Verma and C.P.Bhambri (eds.). Elections and Political Consciousness R.Thakur. The Government & Politics of India, London, Macmillan, 1995.
- A.Vanik. The Painful Transition: Bourgeois Democracy in India, London, Verso, 1990 in India, Meerut, Minakshi Prakashan, 1967.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- P. Wallace (ed.) Region and Nation in India. Delhi. Oxford University Press,1985
- M. Weiner. Pany Politics in India. Princeton NJ. Princeton University Press,1957.
- The Politics of Scarcity : Public Pressure and Political Response in India Chicago .
University of Chicago Press, 1962.
- The Indian Paradox: Essays in Indian Politics. New Delhi. Sage,1999.
- Zelliot, “Gandhi and Ambedkar: a study in leadership” in M. Mahar (ed.).
- The Untouchables in Contemporary India. Tuscon. University of Arizona Press.1972.
- From Untouchables to Dalit Essay on the Ambedkar Movement. Delhi.Manohar. 1992

Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-102

Theories of International Relations

Objectives

This module focuses on the study of International Politics as a sub-field of Political Science. Students will be exposed to the major approaches and concepts in the sub-field. They will also be familiarized with different perspectives of the International Political System & its Organizations.

CC-POL-102

Theories of International Relations

Course Content

Unit-I

- (A) The Evolution & Study of International Politics
- (B) The Scope and Nature of International Politics

Unit-II

- The Concept of Power : Its Role and Limitations,
- The Balance of Power and its Utility

Unit-III

- (A) Actors in International Politics : State & Non-State Actors,
Their Functions, Role & Relevance
- (B) Foreign Policy : Its Fundamental Principles, Goals & Determinants

Unit-IV

- The Emerging Issues of International Politics in the 21st century :
- Human Rights, Globalization & New Economic Order

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-102

Theories of International Relations

Reference

- R. Aron Pease and Wan =A Theory of International Relations, London, Fontana, 1966.
- R. Axelrod.-The Evolution of Co- operation, New York, Basic Books, 1984.
- D.A. Baldwin(ed.)- Neo- realism, New York , Columbia University Press, 1993
(ed). Paradoxes of power, New York, Basil Blackwell, 1989.
- J.C. Bennett(ed.)- Nuclear Weapons and the Conflict of Consciences, New York, Charles Scribner's Sons, 1962.
- D.G. Brennan(ed). Arms Control. Disarmament and National Security. New York, George Braziller. 1961.
- Brownlie (ed). Basic Documents On Human Rights, 2nd Edition. Oxford. The Clarendon Press. 1981.
- M. De Buero & Lalman, War and Reason: Domestic and International Imperatives. New Haven CT, Yale University Press. 1992.
- H. Bull. The Control Of The Arms Race. New York, Praeger. 1961.
- The Anarchical Society. A Study of Order in World Politics, London. Macmillan, 1977.
- S. BuDearSir:rchilletal, Theories of the Arms Race. New York. , Praeger. 1977.
- E. H. Carr. The Twenty Year Crisis. London. Macmillan. 1939
- Conditions of Peace. New York. The Macmillan Company. 1944.
- S. Chan and P.G. Mandavilla (eds.). The Zen of International Relation, Hampshire. Macmillan, 2001
- Claude. Power and International Relations. New York. Random House, 1962.

[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- K von Clausewitz. War. Politics and Power: Selections, Chicago. Henry Regnery Company, 1962
- R. Clutterbuck. Terrorism and Guerilla Warfare. London. Routledge. 1990.
- R. Cohen and P. Kennedy. Global Sociology. London. St. Martin Press, 1999.
- M. Cranston. What are Human Rights? London. Bodley Head. 1973.
- A.A. Coulombis and J.H. Wolf. Introduction to International Relations: Power New York. Praegar. 1989.
- W.D. Coplin. Introduction to International Politics Chicago, Markham. 1971
- R. Delton and M. Kuechler, Challenging the political Order: New Social Movements in Western Democracies. Cambridge, Polit. 1990.
- M. Wattenberg. Politics without Partisans: Political change Industrial Democracies. Oxford. Oxford University Press. 2000.
- K. W. Deutsch. The Analysis of International Relations New Delhi. Prentics
- J.E. Dougherty. How think about Arms Control and Disarmament. New Delhi. Knopf. 1962.
- R.L. Plaltzfraff, Jr. Contending Theories of International Relation J. R. Lippincott Co. 1970.
- C. Elman and M.F. Elman (ed.) Bridge and Boundaries : Historians. Political the study of International Relations. Massachwsetts. MIT Press, 2001.
- W. Epstein. Disarmament: 25 years of effort. Toronto. Canadian Institute of Affairs. 1971.
- The Last Chance: Nuclear Proliferation and Arms Control. New York Press. 1976.
- R.A. Falk. Low Morality and War in the Contemporary World. New York. Praegar. 1963.
- Legal Order in a Violent World. Princetean NJ. Princeton University
- H.W. Forbes. The Strategy of Disarmament Washington DC Public Affairs

[Signature]
 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- J.Frankel The Making of Foreign Policy, London Oxford University Press.
- International Politics: Conflict and Harmony. London. Penguin
- Contemporary International Theory and the Behavior of Oxford University Press. 1973.
- J. Galtung, The True Worlds: A Transnational Perspective. New York. The Free Press. 1980.
- P. Gilbert. Terrorism Security and Nationality. London and New York. Routledge, 1995.
- F.L. Greenstein and N.W. Polsby. Theory of International Relations. Reading Massachusetts Addison-Wesley, 1979.
- A.J.R. Groom and M. Light (eds.) Contemporary International Relations: A Guide to Theory. London. Printer. 1993.
- F. Halliday. Revolution and World Politics: The Rise and Fall of the Sixth Greatpower .Besingstoke. Macmillan, 1999.
- Rethinking International Relations Besingstoke. Macmillan. 1994.
- S.H. Hollman. Essays in Theory and Politics of International Relations. Boulder Colorado. Westview Press. 1989.
- Contemporary Theory in International Relations. Englewood Cliffs. NJ Prentice Hall. 1964.
- K.J. Holsti. International Politics: A Framework of Analysis. Englewood Cliffs NJ Prentice Hall. 1967.
- Why Nations Realign. London Allen and Unwin. 1982.
- The Dividing Discipline. Boston. Allen and Unwin, 1985.
- Peace and War: Armed Conflicts and International Order 1648-1989. Cambridge, Cambridge University Press 1991.
- A.Hurrell. "Collective Security and International Order Revisited" International Relations. Vol II No. I April.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- R.Anglehart. The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles in Western Politics. Princeton NJ. Princeton University Press, 1977.
- R.L.Jackson. The Nonaligned. The United Nations and the Superpowers. New York. Praeger.1987.
- A.Jamieson The Modern Mafia. Conflict Studies. No. 224. Research Institute for the Study of Conflict and Terrorism London.1989.
- N.K.Jha. Domestic Imperatives in India's Foreign Policy.New Delhi.South Asia,2001.
- (ed.) India's Foreign Policy in changing World. New Delhi.South Asia.2000
- K.P.Kkarunakaran. India in World Affairs Vols.2. Delhi.Oxford University Press
- C.W. Kegley and E.R. Wittkopf. World Politics: Trend and Transformation. St.Martin's Press. 1995.G.Kennan.
- Papers on the "Morality Politics and Foreign Policy" in the Virginia press edited by K.W. Thompson. Washington. University Press of America.1979.
- The Nuclear Delusion. New York. Pantheon Books. 1982.
- R.O.Keohance. After Hegemony: Cooperation and Discord in the World Political Princeton NJ. Princeton University Press. 1984.(ed.) Neorealism and its Critics. New York. Columbia University Press
- International Institutions and State Power. Boulder Colorado.Westview.Press.
- Local Commons and Global Interdependence: Hate and Co-operative in Two Dominances London Sage. 1994.
- S.D.Krasner (ed.) International Regimes Lthaca NY. Cornell University Press,
- H.D. Lasswell. World Politics and Personal Insecurity. New York. McGraw-1-Company.1953.
- C.O. Lerghe and A.A Said. Concept of International Politics New Delhi Prentice

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- R.W. Mansbach and J.A. Vaoquez. In Search of Theory: A New Paradigm Politics, New York. Columbia University Press. 1981.
- S.Mansingh. India's search for Power.Delhi.Sage.1984.
- L.L. Martin. Coercive Cooperation: Explaining Multilateral Economic Sanctions.NJ. Princeton University, Press 1992.
- K.P.Mishra and R.S. Beal. International Relations Theory. New Delhi. Vikas
- H.J. Morgenthau. Politics Among Nations 6th edition. Revised by K.W. Thomps New York. Alford Knopl.1985.
- F.S. Northedge. The International Political System. London. Faber and Faber.1976.
- W.C.Olson and A.J.R. Groom. International Relations: Then and Now, London.HarperCollins Academic. 1991.
- M. Onuf. " The growth of a discipline reviewed" in InternationalRelations. Edited by S.Smith. Oxford. Basil Blackwell.1985.
- R.E.Osgood and R.W.Tucker, Force. Order and Justice. Baltimore. Johns HopkinsPress 1967.
- E. Ostrom. Governing the commons: The Evolution of Institutions for CollectiveAction Cambridge. Cambridge University Press. 1990
- K.A. Oye (ed.) Co-operation Under Anarchy. Princeton NJ. Princeton UniversityPress. 1986.
- M.S. Rajan. Non-Alignment and the Non-Alignment Movement in the PresentWorld Order.Delhi. Konark. 1994.
- W.H.Riker. The Theory of Political Coalitions. New Haven NJ. Yale UniversityPress. 1962.
- B.Rivlin. "Regional Arrangements and the UN System for Collective Security".International Relations. Vol. II, No. 2. August.
- A.Roberts. " The UN and International Security". Survival. Vol. 35. No. 1.Spring.
- J.N.Rosenau. International Studies and the Social Science. Beverly HillsCalifornia and London. Sage. 1973.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- World Politics: An Introduction. New York. The Free Press. 1976.
- The Scientific Study of Foreign Policy. Princeton University Press. 1980.
- K. Knorr (eds.) Contending Approaches to International Politics. Princeton NJ. Princeton University Press. 1909.
- B.M. Russett and H. Starr. Grasping the Democratic Peace: Principals for a post- Cold War World. Princeton NJ. Princeton University Press. 1993.
- H. Starr. World Politics: The Menu for Choice. San Francisco. W.H. Freeman and Co. 1981.
- A.P. Schmid and A.J. Jongman (eds.) Political Terrorism: A New Guide to Actors, Authors, Concepts. Data Bases. Theories and Literature. 2nd edn. Amsterdam. North Holland Publishing Co. 1988.
- A.W. Singham and S. Hume. Non Alignment in an age of Alignment. London. Zed. 1986.
- H. Sprout and M. Sprout Towards a Politics of the Planet Earth. New York. VanNostran. 1971
- M.P. Sullivan. Theories of International Politics: Enduring Paradigm in a Changing World. Hampshire. Macmillan. 2001.
- N.O. Sullivan (ed.) Terrorism. Ideology and Revolution: The Origins of Modern Political Violence. Brighton. Wheatsheaf. 1986.
- W.R. Thompson (ed.) Evolutionary Interpretations of World Politics. New York. Routledge. 2001.
- R. Tuck. Natural Rights Theories. Cambridge. Cambridge University Press. 1979.
- V. Van Dyke. International Politics. Bombay. Vakils. Feffer and Smons. 1969.
- J.A. Vasquez. The Power of Power Politics. London. Frances Pinter. 1983.
- The War Puzzle. Cambridge. Cambridge University Press. 1993.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- S.P. Verma. International System and the Third World. New Delhi. Vikas. 1988.
- J.J. Waldron (ed.) Theories of Rights. Oxford. Oxford University Press 1984.
- K.N. Waltz. Theory of International Politics. Reading Massachusetts. Addison- Wesley. 1979.
- “The emerging structure of International Politics” International Security.18. 1993.
- P.Wilkinson, Terrorism and the Liberal State. 3rd edn. Basingstoke.Macmillan.1994.
- P. Willete, The Non-Aligned Movement, London Frances Printer, 1978.
- G. Williams, Third World Political Organization, London, Macmillan, 1937.
- A Wolfers, Discord and Collaboration, Baltimore, John Hopkins University,Press,1962.

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-103

The Western Political Theories

Objectives

This module is expected to give a broad overview of the essential characteristics and role of political theory within the larger discipline of Political Science. Students will be exposed to the strengths and drawbacks of the classical, as well as contemporary models of theorization. They will also be familiarized with certain key concept that lies at the core of modern political analysis.

CC-POL-103

The Western Political Theories

Course Content

Unit-I:

The Western Political Theory : Its Role & Relevance

Unit- II:

(A) Perspectives of State : Welfare State, Decline of State

(B) State-Civil Society Interface : Its Role & Relevance

Unit-III:

Theory of Change : Karl Marx & Mahatma Gandhi

Unit-IV:

Theory of Justice : Plato & John Rawls.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-103

The Western Political Theories

Reference

- Vincent A: Theories of state
- Winthrop N: Liberal Democratic Theory and its Critiques
- Giddens A & Turner J(ed.) Social Theory to-day.
- Dahl R: Problems of Pluralist Democracy.
- Foucault M : Power & Knowledge.
- Burns, Edward Mc Nall : Ideas in Conflict the Political Theories of Contemporary world.
- Catlin George : “Political Theory what is it ? ”
- Russel B: Power : A new social analysis.
- Lasswell H and Karlina : Power and Society : A framework for Political Inquiry.
- Brecht Amold : Political Theory : The foundation of 20th century Political Thought.
- Shethi J.D.: Grand Theory.
- Rawls J : Political liberalism.
- Held David : Introduction to Critical Theory
- Held David : Political Theory today.
- Hand book : State and Civil Society.
- Rawls J : Theory of Justice

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-104

Theoretical Aspects of Comparative Politics

Objectives

This module deals with the study of comparative politics as a sub - field of Political Science. The students will be familiarized with the evolution of the major approaches within a sub - field. It will also expose them to the important methods and the parameters of Comparative Politics.

CC-POL-104

Theoretical Aspects of Comparative Politics

Course Content

Unit-I:

- (A) Nature of Comparative Politics : Its Role & Salient Features
- (B) The Study of Comparative Politics : Its Development & Importance

Unit-II:

Major Approaches : Traditional, Behavioral & Post-Behavioral

Unit-III:

Political System : Its Concepts & Models

Unit-IV:

Interest Articulation & Interest Aggregation,
Types of Interest Groups in India, U.K. & U.S.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

CC-POL-104

Theoretical Aspects of Comparative Politics

Reference

- G.A.Almond, and J.S.Coleman, The Politics of the Developing Areas, Princeton NJ, Princeton University Press, 1960.
- S. Verba, The Civic Culture Political Attitude and Democracy in Fice Nations, Princeton NJ, Princeton University Press, 1963.
- The Civic Culture Revisited Boston, Little Brown, 1989.
- G. B. Powell Jr. Comparative Politics : A Development Approach, Boston Little, 1966.
- Comparative Politics Today, A world View, 7th ed , New York, London, Harper / Collins, 2000.
- S. Amin, Accumulation on a world Scale, A Critique of the Theory of Underdevelopment, New York, Monthly Review Press, 1974.
- D. E. Aper, The Politics of Modernization, Chicago, University of Chicago, Press, 1965.
- H. Arendt, The Origins of Totalitarianism, New York, Harcourt, 1966.
- P. Baran, The Political Economy of Growth, New York, Monthly Review Press, 1957.
- Bebler & J. Seroka, Contemporary Political Systems, Classifications and Typologies, Boulder Colorado Lynno Reinner Publishers, 1990.
- Brinton, The Anatomy of Revolution, New York, Vintage Books, 1952.
- P. Calvert, Study of Revolution, New York, Oxford University Press, 1970.
- L. J. Cantori & A. H. Zelgler. Comparative Politics in the Post- Behavioral Era, London, Lvnne Reinner Publisher, 1988.
- M. Camoy, The State and Political Theory, Princeton NJ, Princeton University Press, 1984.
- R. H .Chilcote, Theories of Comparative Politics, The Search for a Paradigm Reconsidered, Boulder Colorado, West view Press, 1994.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- R. Cole (ed.). European Political System, 2nd edn. New York, Knopf, 1959.
- Downs, An Economic Theory of Democracy, New York, Harper and Row, 1957.
- O. Dunleav & B. O. Leary, Theories of Liberal Democratic State, London, Macmillan, 1987.
- Easton, The Political System : An Inquiry in to the State of Political Science, New York Alfred A. Knopf, 1953.
- A System Analysis of Political Life, New York, Wiley, 1965.
- S. N. Eisenstadi, Modernization : Protest and Change, Engle wood Cliffs NJ, Prentice-Hall, 1966.
- Essays on Comparative Institutions, Chicago, University of Chicago Press, 1964.
- J. Harbermas, "New Social Movements" Telos, Fall 1981.
- R. Hague & M. Harrop, Comparative Government and Politics : An Introduction, 5th edn. New York, Palgrave, 2001.
- H. Finer, Theory and Practice of Modern Government London, Methue, 1969.
- J. E. Goldthrope, The Sociology of Post-Colonial Societies : Economic Disparity, Culture Diversity and Development Cambridge, Cambridge University Press, 1996.
- S. P. Huntington, Political Order in Changing Societies, New heaven CT, Yate University Press, 1968.
- H. H. Hyman, Political Socialization : A Study in the Psychology of Political Behavior, New York, The Free Press, 1959.
- J. C. Johari, Comparative Political Theory, New York
- Dimensions, Basic Concepts and Major Trends, New Delhi, Sterling, 1987.
- D. Krishna, Political Development : A Critical Perspective, Delhi Oxford University Press, 1979.
- K. Kumar, Revolution : The Theory and Practical of European Idea, London, Weidenfeldand Nicolson, 1971.

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

- K. P. Langton, Political Socialization, New York, Oxford University Press, 1969.
- S. M. Lipset, Political Man, New York, Doubleday, 1960.
- R. C. Macridis, The Study of Comparative Government, New York, Doubleday, 1955
- Modern European Governments : Cases in Comparative Policy - Making, Engle wood Cliffs NJ, Prentice Hall, 1968.
- R. E. ward, Modern Political Systems : Europe, and Asia, 2nd edn, Englewood NJ, Frentice Hall,1968.
- J. Manor (ed.). Rethinking Third World Politics, London Longman,1991.
- B. Mazlish A. D. Kaledin & D. B. Ralston, Revolution : A reader New York , Macmillan, 1971.
- B. Moore Jr. The Social Origins of Dictatorship and Democracy, Harmonds worth, Pelican, 1966.
- T. Parsons, The Social System, New York, The Free Press, 1967.
- L. W. Pye (ed.). Communication and Political Development, Princeton NJ, Princeton University Press, 1963.
- Aspects of Political Development, Boston, Little Brown,1966.
- S. Verba, (eds.). Political Culture and Political Development, Princeton, NJ Princeton University Press ,1966.
- V. Randall & R.The obald Political Change and Under development : A Critical Introduction to Third World Politics, London, Macmillan,1985.
- R. J. Rotberg (ed.). Politics and Political Change : A Journal of Inter-Disciplinary History Reader, Massachusetts, MIT Press, 2001.
- G. Sartori, Parties and Party Systems : A Frame work for Analysis Cambridge, Cambridge University Press, 1976.

- T. S. Kocpol. State & Social Relations : A Comparative analysis of France, Russia & China, Cambridge, Cambridge University Press, 1979.
- Stephan, Arguing Comparative Politics, Oxford University Press, 2001.
- O. Torrquist, Political and Development, Delhi, Sage, 1999.
- H. J. Wiarda (ed.) .New Developments in Comparative Politics, Boulder Colorado, West view Press, 1986

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

ID-POL-105(A)

The Constitutional History of India

Course Content

Unit-I:

- (A) The Morley–Minto Reforms of 1909 :
Causes, Main Features, its Evaluation
- (B) The Montague–Chelmsford Reforms of 1919 :
Main Features, Merits & De- merits

Unit-II:

The Government of India Act of 1935 A. D.
Federal Structure and the Provincial Autonomy

Unit-III:

The Constitutional Developments from 1940 to 1947
With Special reference to Cripps Proposals and the Cabinet Mission Plan

Unit-IV:

A brief survey of the Work of the Constituent Assembly of India

Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

ID-POL-105(A)

The Constitutional History of India

Reference

- ❖ Agrawal R.N. National Movement & Constitutional Development of India.
- ❖ Banerjee A. C. Indian Constitution Movements.
- ❖ Sanerjee B. N. New Constitution of India
- ❖ Basu –Durgadas Commentary on the Constitution of India
- ❖ Coupand Constitutional Problem of India.
- ❖ Gupta D. D. Indian National Movements & Constitutional development
- ❖ Kapur A. C. Constitutional History of India (1968-75)
- ❖ Pylee M. V. Constitutional Government in India
- ❖ Raguvanshi V. P. S. National Movement & Constitutional History of India
- ❖ Sharma S. R. Constitutional History of India
- ❖ Singh G. N. Landmarks in Indian Nationalism & Constitution

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

ID – POL – 105 (B)

Human Rights – I

Course Content

Unit –I

- (A) The Concept of Human Rights
- (B) Historical Development of Human Rights
- (C) Forms of Human Rights

Unit – II

- (A) Ideologies of Human Rights
- (B) Classification of Human Rights
- (C) Importance of Human Rights

Unit – III

- (A) Indian Constitution and Human Rights
- (B) Human Rights Commission in India
- (C) Public Interest Litigation (P.I.L.) and Judicial Activism in India

Unit – IV

- (A) Human Rights of Minorities in India
- (B) Human Rights of S.C. and S.T. in India
- (C) Overall Implementation of Human Rights in India

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

ID – POL – 105 (B)

Human Rights – I

Reference

- Human Rights–Ashwin N. Karia (Gujarati)
- Law relating to protection Human Rights. by Dr . S. K. Awasthi, K. P. Kataria.
- Human Rights in Indian Situation – by Josheph Benjamin
- Human Rights – Global Perceptive – By Anuradha kumar
- Manav Adhikar Sanbadhi Kaydao – By Yashodhara Pandya
- C. Jamndas & Co. – Concept of Human Rights.
- Deep & Deep Publication – Human Rights.
- Eastern Book Agency – Human Rights.
- C. J. Nirmal (Ed.), Human Rights in India : Historical, Social and Political Perspectives
New Delhi : OUP, 2000, Reprint of 1995.
- Centre for Development and Human Rights, The Right to Development : A Primer New
Delhi : Sage, 2004.
- V. T. Thamilmarrar ,Human Rights in India: Implementation and Violations New Delhi :
Anmol, 1995.
- Human Rights & Social Justice : N. R. Parmar & Dr. B. M. Parmar.
- R. C. Hingorani, Human Rights in India New Delhi : O U Panday,1985.
- Aftab Alam (Ed.) Human Rights in India : Issues and Challenges Delhi : Raj, 2000.
- Amnesty International, Human Rights in India New Delhi : Vistaar,1993.
- Sunita Samal, Human Rights and Development in Emerging World Order New Delhi :
Kanishka, 2003.
- Tim Dunne and Nicholas J. Wheeler (Eds.) , Human Rights in Global Politics, Cambridge
University Press, Cambridge, 1998.

ID – POL – 105 (C)

Introduction to Political Psychology

Course Content

Unit – I : Propaganda

- (A) Meaning , Nature and Characteristics of Propaganda
- (B) Principles or Techniques of Propaganda
- (C) Effectiveness and Need of Propaganda

Unit – II : Public Opinion

- (A) Meaning and Nature of Public Opinion
- (B) Determinants of Formation of Public Opinion
- (C) Stability , Validity and Reliability of Public Opinion

Unit –III : Leadership

- (A) Nature and Emergence of Leadership
- (B) Functions of a Leader and Dimensions of Leadership Behavior
- (C) Kinds of Leadership: Autocratic and Democratic

Unit – IV : The Crowd

- (A) Meaning , Nature and Types of Crowd
- (B) Characteristics of Crowd
- (C) Theories of Crowd Behavior

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

ID – POL – 105 (C)

Introduction to Political Psychology

Reference

- Samajlakshi Manovigyan (Pragat) (Gujarati)
By - Dr. B. A. Parikh, University Granth Nirman Board Ahmedabad
- Samajlakshi Manovigyan (Gujarati)
By – Ujamshi Kapadiya and Natavarlal Shah Anada Book Depot Ahmedabad
- Samajlakshi Manovigyan (Gujarati)
(Ed.) By - Dr. Nanak H. Kamdarparshv Publicity Ahmedabad
- Manovaigyanik Nibandho (Gujarati)
C Jamanadas & Co. Ahmedabad
- Samajlakshi Manovigyan (Gujarati)
By - A. G. Dave Anada Prakashan Ahmedabad
- Adhunik Samajik Manovigyan (Hindi)
By - Dr. Ramji Shrivastav & Dr. Asim Alam
- Concern Web Sites

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Hemchandracharya
North Gujarat
University
Patan

(To be implemented from the academic year Jun-2019 PATAN
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM COURSE OF)

Subject:- History

M.A. Semester - 1 to 4

Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-01

Year- Jun: -2019

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
01	C.C.- 101	Core	Elements of Historical Methods	04	30	70	100
02	C.C. - 102	Core	World History (Ancient Civilization)	04	30	70	100
03	C.C. - 103	Core	History of Modern World (1850 to 1930 A.D.)	04	30	70	100
04	C.C. - 104	Core	History of India (320 B.C. -1206 A.D.)	04	30	70	100
05	I.D. - 105	I.D.	Women in Indian History or History of Tourism in India and its Application or Management in Tourism	04	30	70	100
		TOTAL CREDITS		20			

Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-02

Year- Oct :-2019

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
06	C.C.- 201	Core	Historiography	04	30	70	100
07	C.C. - 202	Core	World History (Medieval & Early Modern)	04	30	70	100
08	C.C. - 203	Core	History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)	04	30	70	100
09	C.C. - 204	Core	History of India (1206 to 1526 A.D.)	04	30	70	100
10	I.D. - 205	I.D.	Art and Architecture of India OR Heritage of Anhilpur Patan OR Peasant and Tribal Movement in Colonial India (1757 – 1947 A.D.)	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			

Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-03

Year- Jun:- 2020

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
11	C.C.- 301	Core	History of Gujarat (746 – 1304 A.D.)	04	30	70	100
12	C.C. - 302	Core	State in India (Ancient Medieval)	04	30	70	100
13	C.C. - 303	Core	History of India (1526 to 1756 A.D.)	04	30	70	100
14	C.C. - 304	Core	Constitutional History of Independent India (1947 to 1980 A.D.)	04	30	70	100
15	I.D. - 305	I.D.	An Out line of Indian Archeology and Epigraphy Or Politics in India (1947 to 1971 A.D.) Or Social and Religious Reforms Movement in India	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			

Hem. North Gujarat University

New Syllabus of CBCS System Annexure 'B'

Structure to be prepared in the Beginning of the Syllabus for Semester-04

Year- Oct : - 2020

No.	Paper No	Type of Course	Course Title	C	Continues Evolution Marks	End sem Exam Marks	TM
16	C.C.- 401	Core	History of Gujarat (1304 – 1572 A.D.)	04	30	70	100
17	C.C. - 402	Core	State in India (Modern)	04	30	70	100
18	C.C. - 403	Core	History of India (1757 to 1857 A.D.)	04	30	70	100
19	C.C. - 404	Core	History of Freedom Movement in India (1858 to 1947 A.D.)	04	30	70	100
20	I.D. - 405	I.D.	An out line of Indian Numismatics, Museology and Archives OR Major Revolutions of Modern World Or Constructive Activities and Institutions in Gujarat during 20 th Century.	04	30	70	100
TOTAL CREDITS				20			

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 1

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write two Short note out of four : 14 marks

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 101 to 104 & I.D. - 105

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	01	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester - I
Elements of Historical Methods

Total Marks: 70

Core Course code: 101

Lecture: 60 Credit: 04

Unit-1

- (a) Meaning of History - Importance of its Study
- (b) History - Art or Science?
- (c) Types of History - Their characteristics

Unit-2

- (a) History and its relations with other disciplines
- (b) Sources of History - classification and comparative importance

Unit-3

- (a) Authenticity and Credibility of sources - Forgery in Sources
- (b) Collection and selection of Sources - Evidence and its transmission as historical facts.

Unit-4

- (a) Bibliography and Footnotes - Importance, uses and abuses
- (b) Rewriting of History

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books :-

1. Breisach Ernst : Ancient, Medieval and Modern India, Chicago, U.S.A.
2. Collingwood R.G. : The Idea of History (O.U.P.)
3. Marwick Arthur : The New Nature of History, Palgrave, New York
4. Thompson J.W. : A History of Historical Writing, 2 Vols, New York.
5. Walsh W. H. : Introduction to the Philosophy of History, London, UK.
6. Dharaiya R.K. : Itihasnu Tattvagnan ane itihaslekhan abhigam, Ahmedabad
7. Parikh R.C. : Itihas : Svarup ane Padhdhati, Ahmedabad, 1969
8. Pande Govind Chandra : Itihas : Svarup ane sidhdhant, Ahmedabad
9. Oza Ishvarlal : Prachin ane Mdhykalin Gujarat na itihasni lekhan pravrutti, Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

World History(Ancient Civilizations)

Total Marks : 70

Core Course code: 102

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Characteristics of the Egyptian Civilization and its contribution to the world civilization in the Political Social, Economic and Cultural fields.
- (b) The civilization of Sumerian and Assyrian - Nature and Contribution.

Unit-2

- (a) The Babylonian Civilization - Hammurabi as a law – giver - Ziggurats - Society and Economy.
- (b) Indus Valley Civilization - place and extent – Town planning - religion - Art - Means of Entertainment -Causes of its end - The Vedic Culture.

Unit-3

- (a) The civilization of ancient China - Important rulers like Shi-wang-Ti - Society and Economy - Confucius and Lao Tze and Their preachings - Contribution to Arts, Science and Literature.
- (b) Legacy of ancient India in the fields of art, architecture, literature, science, religion and education.
- (c) The Persian contribution to world Civilization – conquest of Darius and Xerxes - his administration - Gracco - Persian wars - Zoroasterianism.

Unit-4

- (a) Greece - As torch, bearer of culture in ancient Europe - The Age of Pericles - Greek contribution to Democracy, Political Science , Literature, History, drama, education, games and sports, philosophy, art and science.
- (b) The Roman Empire - Patricians and Plebians – Expansion of the Roman Empire-Julius Caesar - Legacy of the Romans- Fall of the Roman Empire – Its causes and consequences.

[Signature]
Vc. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Swain J.E. : A History of World Civilization
2. Revill J.C. : World History (1962)
3. Sharma S.R. : A Brief Survey of Human History
4. Hale J.R. : Renaissance Europe (Uni. Of California Press 1957)
5. Jawaharlal Nehru : Jagatana Itihas nun Rekha Darshan
6. Bhatt Devendra : Yurop no Itihas (University Granth Nirman Board 1987)
7. Tripathi Ramprasad : World History
8. Acharya Navinchandra & Parmar Thomas, “ Jagatni Agraganya Sabhyatao “.
9. H. W. F. sags, “The Greatness that was Babylon”.
10. J. H. Breasterd, “A History of Egypt”.
11. L. Delaporte , “ Mesopotemian Civilization.
12. R. Turner , “ Great Cultural Tradition”
13. E. Gibloon, “ Decline and fall of the Roman Empire”.
14. M. Rostovatzeff , “ Social & Economic Hisotry of Empire”,

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

History of Modern World (1850 to 1930)

Total Marks : 70

Core Course code: 103

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Industrial Revolution - Causes and impact- Growth of Capitalism and Socialism
- (b) Growth of Nationalism and Democracy in Europe - Unification of Italy and Germany.

Unit-2

- (a) Liberalism and Progress in Japan under Meiji Rule
- (b) Chinese Revolution of 1911 — Role of Dr. Sun Yat Sen
- (c) Origins of the First World War — its nature, Treaty of Versailles and other Peace settlements — Its consequences.

Unit-3

- (a) Russian Revolution of 1917 — Leadership of Lenin - Establishment of Socialist state— Its Political and economic aspects - Responses and reactions.
- (b) Working of the League of Nations and Collective Security — Causes of its failure.

Unit-4

- (a) Washington Conference — Main Treaties — its impact
- (b) Crisis in Capitalism - Great Depression — Causes and effects.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Carr E. H., The Bolshevik Revolution, 1917-23, 3 Vols (Macmillan 1950, 1951 & 1953)
2. Devis H. A. , Out line, History of World, ed.5 1968.
3. Fisher, H. A. L, A. History of Europe, (London, Fontana, Library, 1969)
4. Hill, Christopher, from Reformation to industrial Revolution, (Pensuin 1970)
5. Hill, Christopher, Lenin and the Russian Revolution
6. Palmer , R. A. and Cotto, Jeel, A History of Modern World, 6th ed. (Magraw 1982)
7. Taylor A. J. P. The Origins of the second world war.
8. ભટ્ટ દેવેન્દ્ર, યુરોપનો ઇતિહાસલ બીજી આવૃત્તિ, (યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૧)
9. નહેરુ જવાહરલાલ, જગતના ઇતિહાસનુ રેખાદર્શન (નવજીવન અમદાવાદ ૧૯૯૮)
10. પટેલ મંગુભાઈ, સરમુખ્યારશાહી, ફાસીવાદ, નાઝીવાદ, યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૩)
11. મહાજન વિદ્યાધર અને મહાજન સાવિત્રી, આધુનિક યુરોપ કા ઇતિહાસ, (એસ. ચંદ એન્ડ કંપની, દિલ્હી).

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester I
History of India (320 B.C. -1206 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 104

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Sources for the study of the Mauryas – Archeological and Literary
- (b) Expansion of the Kingdom under Chandragupta Maurya and Ashoka.
- (c) Society Economy, Art and Religion under the Mauryas

Unit-2

- (a) Establishment of the rule of the Shungas, Kanvas, Satvahanas and Kushanas their Society, Economy, Art, and Religion - Achievements of Pushyamitra Shunga, Vasudev Kanva, Kharvel, Gautamiputra Shatkarni and Kanishka
- (b) The Shaka - Kshtrapas and the achievements of Rudradaman.
- (c) The Sangama age – Chaula and Pandya Kingdoms

Unit-3

- (a) The Guptas - Achievements of Samudra Gupta and Chandra Gupta - II
- (b) Society – Economy – Literature – Art and Architecture during the Gupta Period

Unit -4

- (a) Harshvardhana – His achievements
- (b) The Chinese travelers – Fahien and Hiuen Tsang.
- (c) Invasion of Mohammad Gaznavi and Mohammad Ghorī – Factors and effects.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar R. C. : Ancient India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1968)
2. Tripathi R. S. : History of India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1967)
3. Mahajan V. D. : Ancient India (S. Chand & Co. Delhi - 1968)
4. Kulkarni Chidambar : Ancient Indian History and Culture
(Orient Longmans, Bombay, 1974)
6. Delvi, D. A. : History and Culture of Ancient India
7. Devid MD, Kitabmahal, Allahabad
8. Saran P: Prachin Madhyakalin Bharat 1526 Tak, Delhi 1956
9. Luniya B. N.: Prachin Bharat ka Rajnitik aur Sanskrutik Itihas 1206 Tak, Indor 1977
10. Mukarji Radhakumud: Prachin Bharat, Delhi 1967
11. Vidhyalankar Satyaketu: Prachin Bharat ka Itihas, Masuri 1967

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Women in Indian History (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

(a) Feminism - Definition - Origins and Evolution – Theories and Concepts. (b)

Religion and Women : –

1. Brahmanical Tradition 2. Jainism 3. Budhhism
4. Islam 5. Sikhism 6.Christianity

(c) Customary and Legal status of Women in –

1. Ancient India 2. Medieval India 3. Modern India

Unit-2

(a) Social Status of Women in –

1. Post-Independent India 2. Tribal Societie

(b) Reform Movements and Women –

1. Bhakti Movement, 2. Brahmo Samaj,
3. Arya Samaj, 4. Aligarh Movement,
5. Theosophical Movement, 6. Satyashodhak Samaj,

Unit-3

(a) Women and Education :-

- (1) Ancient India (2) Medieval India
- (3) Colonial India (4) Post-Independence

(b) Women's Participation in Freedom Movement – Gandhian Satyagrahas -
Revolutionary

Movements - Peasants and Workers Movements

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Unit-4

(a) Women's Participation in Politics - Panchayats and Municipal Councils - State Legislature and Parliament.

(b) Women's Organizations - Local, Provincial and National in Colonial and Post-Independent India.

(c) Women's-Representation and Participation in - Literature, Music, Dance, Painting, Films and Theatre, and Historical Writing.

Reference Books

1. Humm, Maggie: Feminism : A Reader Harvest, Delhi.
2. Desai, Neera and others (Editor) : Women and Society in India.
3. Krishnamurty J. : Women in Colonial India, Delhi.
4. Karmarkar, Priti : Feminist Theory and Knowledge, Delhi
5. Nair Janki : The Future of Feminist History, New Delhi
6. Chakravarti Uma : Rewriting History : The life and times of Pandit Ramabai, New Delhi.
7. Jain Pratibha and Mahan Rajan : Women Images, New Delhi
8. Majmudar Vina : Symbols of Power Studies on the Political Status of women in India, New delhi.
9. Desai Nira A. : Gujaratma Ognismi sadima Samajik Parivartan, Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. Sem - I

History of Tourism in India and its Application (Option) (Effect from June - 2019)

Total Marks: 70

I.D.: 105 B

Lecture: 60

Credit: 04

Unit : 1

- 1 Concept of Tourism and its various definitions.
- 2 Nature and Type of Tourism.
- 3 Evolution of Tourism in India – From Earliest Times to 2000 A.D.

Unit : 2

- 1 Tourism Organizations: International, National and Private Sector.
- 2 Role of media in Tourism Development.
- 3 Tourism Services and Operational modes of Transport and Tourist Accommodation.

Unit : 3

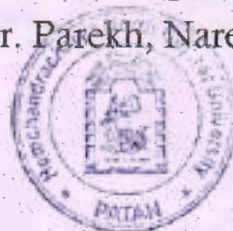
- 1 Tourist Guide: Bhomio : Role, Function, Duties, Peculiarities.
- 2 Types of Guide and their Training conduct us guide, Principals, Watchman/Guards.

Unit : 4

- 1 Important Museum of Gujarat.
- 2 Tourist places in Gujarat and its importance.

Reference Books :

- 1 Chris Cooper & Fletcher : Tourism, Principals and Practices.
- 2 S. Wahab : Tourism Marketing.
- 3 D. S. Bhardwaj : Domestic Tourism in India.
- 4 Korat P.G., Desai M.U. (Sampadak) : Etihad ma pravasan viniyog.
- 5 Dr. Patel Lalit & Dr. Parekh, Naresh : પ્રવાસન એક ઐતિહાસિક પ્રકારોણ.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Management in Tourism (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105C

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

Understanding tourism Market – Domestic and International market analysis – Travel formalities Passport, visa, Health requirements, taxes, customs, currency, travel insurance, boggage and airport information- Difference between travel agency and tour operation business.

UNIT-2

Corporate companies in tourism market – Organization of tours, planning and decision making – tourist fares and other incentives – seasonal marketing – conducting group tours – Investment in tourism industry – Elements of tourism management – tourist, tour operator, places of tour, duration and fare – other charges. Management functions – Human Resource Management, financial and operation management.

UNIT-3

Marketing, advertising and information about the tour, use of technology, project making of various tours – analysis of its various components. Managerial Practices in tourism – tour operators, travel agencies hotels and other accommodation facilities food services – tourist transport – Airport, Airlines – Ticket Booking – Escorts and Guides.

UNIT-4

Tourism regulations – Law and order regulations – Public and Private sector in travel agency business and tour operating business – case study of cox & kings Thomas cook, TCI, Heena Tours, Government and Private National and International Tourist Organization IATO, TAAI, W.T.O, SITA, PATA, IATA.

Sita Pata
Vc Registrar
Heena Chandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Shinha,P.C. – Tourism Marketing.
2. Seth,Pran Nath – Successful Tourism Planning and Management – Cross Section Publication.
3. Kotler,Philip – Marketing Management and Hospitality and Tourism Marketing.
4. Mathieson, Alister – Tourism: Physical and Social Impacts (Longman)
5. IITTM – Socio – Economic Significance of Tourism Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
6. IITTM – Tourism as an Industry – Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
7. Andreo Vladmir – A Complete Travel Marketing Handbook,NTC Business Booksllinois, 1975.
8. Braden,P.V. and Weiner,L.–Tourism Marketing and Management –Washington Uni.,1980.
9. Singh,Reghuvir – Marketing and Consumer Behaviour.
10. Chand,Mohinder – Travel Agency Management, Anmol Publication.
11. Diwan,Parag – Advertising Management,1998.
12. Seth, P. N. – Successful Tourism Management , Sterling Publication , New Delhi.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 2

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks

4. Paper setter should give due weightage to entire syllabus while setting paper in each section.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 201 to 204 & I.D. - 205

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	02	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester II
Historiography

Total Marks : 70

Core Course code: 201

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Characteristics and pitfalls of a Historian.
- (b) Greek, Roman, Islamic and Chinese traditions of Historiography.
- (c) Ancient and Medieval Indian Traditions

Unit-2

- (a) Oxford, Romantic, Prussian Schools of Historiography
- (b) Modern approaches to History - Imperialist, Nationalist, Marxist and Subaltern

Unit-3

- (a) Evaluation of the Contribution of Ranke and Toynbee
- (b) Assessment of the contribution of Jadunath Sarkar, G. S. Sardesai, and R. C. Majumdar

Unit4

- (a) Contribution to Regional Historiography of Bhagwanlal Indraji, Durgashankar Shastri and Vallabhaji H. Acharya.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Breisach Ernst : Ancient, Medieval and Modern India, Chicago, U.S.A.
2. Collingwood R.G. : The Idea of History (O.U.P.)
3. Marwick Arthur : The New Nature of History, Palgrave, New York
4. Thompson J.W. : A History of Historical Writing, 2 Vols, New York.
5. Walsh W. H. : Introduction to the Philosophy of History, London, UK.
6. Dharaiya R.K. : Itihasnu Tattvagnan ane itihaskellhan abhigam, Ahmedabad
7. Parikh R.C. : Itihas : Svarup ane Padhdhati, Ahmedabad, 1969
8. Pande Govind Chandra : Itihas : Svarup ane sidhdhant, Ahmedabad
9. Oza Ishvarlal : Prachin ane Mdhykalin Gujarat na itihasni lekhan pravrutti, Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

World History (Medieval & Early Modern)

Total Marks : 70

Core Course code: 202

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Christianity and Islam - Their main preachings - rise and spread and their cultural contribution - The Crusades.
- (b) The Middle Age in Europe - Holy Roman Empire - Byzantine Empire contribution to law, Architecture, Art, literature, learning, trade & commerce.

Unit-2

- (a) Feudalism in Europe - Its characteristics - Its Evolution and Decline
- (b) Renaissance in Europe - Factors of its growth – progress in the fields of literature, art, architecture and science – effects

Unit-3

- (a) Geographical Discoveries - Factors leading to it – main leaders of these discoveries – Results
- (b) The Reformation - causes - Main Reformers - Results - Counter Reformation.

Unit-4

- (a) American War of Independence - causes, events and effects – George Washington.
- (b) The French Revolution (1789) - Factors, events, results, Napoleon Bonaparte – His achievements and downfall
- (c) Congress of Vienna – French Revolutions of 1830 & 1848

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Bell, P. M. H., The origin of second world war in Europe, London : Longman
2. Bennis, Lee Europe, Since 1914 (1986)
3. Corn Well, A. D. World History in the twentieth century (Longman)
4. Field House, D. K. The colonial empire (London)
5. Field House, D. K., The Economics empire 1830-1914 (London)
6. Henderson W. O., The Industrialization of Europe
7. Bhatt Devendra, Adhunik Europe no itihās, A'bad.
8. Raval R. Antarrashtriya Sambandho, A'bad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 203

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Franklin Roosevelt and New Deal
- (b) Rise and Growth of Nazism in Germany and Fascism in Italy
- (c) Rise of Militarism in Japan

Unit-2

- (a) Progress of Soviet Union under Stalin
- (b) Origin, Nature and Results of the Second World War.
- (c) Communist Revolution of 1949 in China - its impact in World Politics -
Assessment of Mao - Tse – Tung

Unit-3

- (a) U.N.O. and the Concept of world peace- Aims, achievements and failures Of U.N.
- (b) Nationalist Movement in Asia and Africa – Decolonization - Regional Tension in
Palestine and Kashmir

Unit-4

- (a) Ideological and Political basis of Cold war - Pacts and alliances like NATO, SEATO, WARSAW Pact and Baghdad Pact. Non-Aligned Movement and the Third World.
- (b) Progress in the fields of Science, Technology and Communication.
- (c) Genesis and Process of disintegration of socialist Block-End of Cold-war
Ascendancy of U.S.A. in the World is impact on society and Politics –
Globalization and its impact.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Bell, P. M. H., The origin of second world war in Europe, London : Longman
2. Bennis, Lee Europe, Since 1914 (1986)
3. Corn Well, A. D. World History in the twentieth century (Longman)
4. Field House, D. K. The colonial empire (London)
5. Field House, D. K., The Economics empire 1830-1914 (London)
6. Henderson W. O., The Industrialization of Europe
7. Bhatt Devendra, Adhunik Europe no itihās, A'bad.
8. Raval R. Antarrashtriya Sambandho, A'bad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester II
History of India(1206 to 1526)

Total Marks : 70

Core Course code: 204

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Important Sources - Political condition of India on the eve of the establishment of the Early - Turkish Power in India.
- (b) Early Turkish rulers- Qutubuddin, Iltutmish, Raziya and Ghiyasadduin Balban

Unit-2

- (a) Achievements of Allaudin Khilji - His concept of Sovereignty - Decline of the Khilji power.
- (b) The Tughlaqs - Mohammad Tughlaq and Pherozeshah Tughlaq

Unit-3

- (a) The Sayyads and the Lodis - Bahlul and Sikandar Lodi
- (b) Ibrahim Lodi - First Battle of Panipat - Causes and consequences

Unit-4

- (a) Kingdom of Vijayanagar - Krishna Dev Rai, Social and Economic life - Religious policy and Cultural achievements.
- (b) The Social and Economic conditions of the people during the Sultanate period and The Religious policy of the Sultans - The Hindu - Muslim relations, Art Architecture and literature during the Sultanate period.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books:-

- 1 Ishwari Prashad : History of Medieval India, Allahabad, 1952
- 2 Shrivastav A. L. : The Sultanate of Delhi, Agra 1951
- 3 Lanepoole S. : Medieval India, Culcutta 1951
- 4 Majumdar R.C. and Others : The Struggle for Empire, Bombay
- 5 Hadiwala S.H.: Studies in Indo- Muslim History, Bombay 1930
- 6 Sevell R.: A Forgotten Empire, London, 1962
- 7 Qureshi I.H. : The Administration of the Sultanate of Delhi, Karachi 1958
- 8 Habib and Nadvi : Delhi Sultanate
- 9 Majumdar R. C. and others : The Delhi Sultanate, Bombay 1960
- 10 Tripathi R.S. : Some Aspects of Muslim Administration, Allahabad 1956
- 11 Bhargav V.S. : Madhyakalin Bhartiya Saltanat evam Sanskruti, Delhi
- 12 Saran P.: Madhay Yugin Bharat, Delhi
- 13 Nayak Chhotubhai : Madhyakalin Bharat – [Part I & II] Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

ART AND ARCHITECTURE OF INDIA (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205A

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT 1

1. Origin and development of Buddhist Stupa
2. Study of major Buddhist Stupas : Northern, Central, Western, Southern, Northwestern
3. Origin and development of Buddhist Rock Cut architecture
4. Brahmanical Rock Cut architecture

UNIT 2

1. Origin and development of Hindu Temple
2. Different School of Temple architecture
3. Temple of Orissa
4. Temples of Southern India

UNIT 3

1. Definition of Sculpture
2. Sculpture of Gandhara School
3. Sculpture of Mathura School
4. Treasure of Ellora sculptures

UNIT 4

1. Salient features of Indian Paintings
2. Paintings of Ajanta
3. Western Indian School of Paintings
4. The Mughal School of miniature painting

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books:

1. Brown, Percy, Indian Painting, Culcutta, 1947
2. Sukla, D. N. Cannons of Indian Painting,
3. John, Marshall, Bagh Caves
4. Sivramamurti, Indian Painting National Book Trust, India Delhi, 1970
5. R.S.S. Gupte, Ajanta and Ellora, Bombay,1962
6. Ajanta Murals. Ed. A. Ghosh, New Delhi, 1967
7. Raya Krisnadas, Bharatiya Chitrakala (Hindi)
8. Avinash Sharma, Bharatiya Chitrakala Itihas (Hindi), Bareli, 1968
9. Debala Mitra, Buddhist Monuments, Sahitya Samsad, Calcutta, 1971
10. Percy Brown, Indian Architecture, Vol. I, D. B. Taraporvala and Co., Bombay 1959
11. C.B. Pndey, Mauryan Art. Bharatiya Vidhya Prakashan, 1982
12. V. S. Agrawal, Indian Art. Prithvi Prakash, Varanasi.
13. J. C. Harley, Gupta Sculpture, Clarendon Press, Oxford, 1974
14. Krishna Deva, Temples of India, Vol. I and II, Aryan Books International, New Delhi, 1995
15. T.A.G. Rao, Elements of Hindu Iconography. Vol I and II, Motilal nad Banarasidas, Delhi 1968
16. Pramod Chandra (E.d.) Studies in indian Temple Architecture. American Institute of Indian Studies, Varanasi, 1975
17. J.N. Banerjea, The Development of Hindu Iconography, Calcutta University, 1956
18. Sheo Bahadursingh, Brahmanical Icons of Nothern India. Sagar Publication, New Delhi, 1972
19. નાયક, ચિનુભાઈ, ભારતીય ચિત્રકલાની રૂપરેખા
20. અગ્રવાલ વસુદેવશરણ, “મથુરાકલા”, ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ
21. સાવલિયા રામાજી, ભારતીય પ્રતિમાવિધાન, અમદાવાદ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of Anhilpur Patan (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205B

Lecture : 60 Credit: 04

UNIT-1

- 1.Source material for the History of Anhilpur Patan.
- 2.Topography and Geography of Anhilpur Patan.
- 3.Establishment of Anhilpur Patan & Vanraj Chavda.

UNIT-2

- 1.Rani ki Vav : Historical & Architectural importance – Identification of world heritage monument.
- 2.Sahastraling Lake : Historical perspectives.
- 3.Mansar Lake : Historical & Architectural importance.

UNIT-3

- 1.Sun Temple of Modhera & Kirti Toran of Vadnagar : Historical Importance.
- 2.Jain Acharyas of Anhilpur Patan and their literature.
- 3.Acharya Hemchandracharya as a scholar of Patan : Siddhhem Shabdanusashan and Other literature.

UNIT-4

- 1.Patolas of Patan : Unique handicraft and it's importance : Patolas Museum.
- 2.Poles & Darwaja of Patan : Design, Architecture & History.
- 3.Preservation of world heritage monuments.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Dr. Savalia R. T. : Visva Virasat Gujarat ni Asmita Rani Vav, Patan.
2. A. K. Farbus : Rasmala.
3. Majmudar A. K. : Chalukyas of Gujarat.
4. Abu Zafar & Nadavi : Gujarat No Itihas – Bhag - 2
5. Mankodi Kirit : Queen's Stepvell at Patan – 1991.
6. રસિકલાલ પરીખ, હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી અને શેલત ભારતીબેન : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, સોલંકીકાલ.
7. Dr. Patel Lalit S. : Anhilpur Patan, Political & Cultural Prespective (746 to 1304 A.D.), Nonpublished Ph. D. Thesis, 2001.
8. Dr. Patel Lalit S. : The social constribution of Anhilpur Patan (746 to 1304 A.D.) 2012.
9. Dr. Patel Lalit S. : Haritage of Gujarat 2012.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

Peasant and Tribal Movements in Colonial India 1757-1947A.D.

(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 205C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Introduction: Importance of its study, Understanding the nature and structure of Indian peasantry, The background of peasant movements in colonial India. Various forces, some representative movements of 19th century santhal rebellion, indigo riots in Bengal (1859-62) the deccan Riots (1857), Moplah Rebel , Mangadha Rebel.

Unit-2

Emergence of Indian Nationalism, Indian National congress, mahatma Gandhi , and his views on peasant issues, Champaran Satyagraha (1917), Kheda Satyagraha (1918), peasant Movement in Taluqdari estates of Awadh (UP) (1917-1922) and Bardoli Satyagraha (1928)

Unit-3

Impact of Socialist ideology – Congress Socialist Party – Karachi Session (1913) and its policy towards kissan issues foundation of All – Indian Kissan Party – Its aims and activities, Telangna Movement (1946-51)

Unit-4

The Nature and trends of Peasant movements in the princely states. Peasant revolt in Khambhat (1890), Peasant Movement in Rajasthan (early 20th century) peasant movement in Kathiawar – Khakharechi – Mota Charodia, The Munda Rebellion, Devi Andolan in South Gujarat ,Kanda's Hatyakand.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Kumar Kapil : Peasant 1994
2. Mehta shirin : Peasantry and Nationalism : cash study of Bardoli Satyagraha
3. Nandkarni M.V. : Farmers Movement in India 1987
4. Panikkar K.N. : Against Lord and State 1992
5. Sen Sunil : Peasant Movement In India 1987

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 3

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 301 to 304 & I.D. - 305

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	03	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester III

History Of Gujarat (746 TO 1304 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 301

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-I

- (a) Sources -literary,epigraphical,land grants & copperplates.
- (b) end Of Maitraka dynasty - Chavada Kingdoms-Bhinmal, Vadvan Saurashtra, Kutch, Early Invasion Of Muslims On Gujarat.
- (c) Kingdom Of Panchasar , Chavda dynasty-Foundation Of Anhillwad, Vanraj- his career & achievements.

Unit-II

- (a) Mulraj-I career, administration and character, Bhimdev-I - invasion of Sultan Mahmud,consolitation of the kingdom, Karan's marriage with Mayanalladevi.
- (b) Jayasinh Siddhraj--territorial expansim-- literary And cultural activities during the reign.

Unit-III

- (a) Kumarpal- Cultural and political achievements. Bhimdev-II, - Acharya Hemchandracharya as a scholar.
- (b) Vaghelas: Visaldev, Karndev-II and significance of their rule.
- (c) Administation of Chaulukyas..

Unit-IV

- (a) Economics Life - agriculture , trade & professions.
- (b) Religious Life.
- (c) Social Life.
- (d) Architecture-style, temples, Somnath, Modera, Rudra Mahalay, Abu Temple And other Toranas, Secular Architecture – Vadnagar, Zinzuvada, Dabhoi Sculpture - Wood Curving, Paintings, Technique- Style.
- (e)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference:

- (1) Burgess, James & Cousent : The Architecture and Antiquities of North Gujarat.
- (2) Commissariat, M. S. : History of Gujarat. Vol-1
- (3) Commissariat, M. S. : Studies in the History of Gujarat.
- (4) Edalji, Doshabhai. :History of Gujarat.
- (5) Indrajī Bhagwanlal & Jackson.: Early History of Gujarat [In the Gazetteer of the Bombay Presidency : Vol- I, Patr- I]
- (6) Majumdar, Ashok Kumar: Chaulukyas of Gujarat.
- (7) Majumdar, M. R.(Ed.): Chronology of Gujarat.
- (8) Misra, S.C: The rise of Muslim power in Gujarat.
- (9) Munshi, K. M.:The glory that was Gurjar desh Vol.- III.
- (10) Parik, Rasiklal, C.:Introduction to the History of Gujarat as background to the life and times of Hemchandra Kavyanushashan (Preface)
- (11) Sankaliya, Hasmukh.: Archaeology of Gujarat.
- (12) Sompura, K. F.: Structural temples of Gujarat.
- (13) અલી, મોહમદખાનઈ, -મીરાતે અહેમદી, ખંડ-૧ થી ૪.
- (14) આચાર્ય, નવીનચંદ્ર. એ., - ગુજરાતના ચાવડા રાજ્યનો ઇતિહાસ.
- (15) આચાર્ય, નવીનચંદ્ર. એ., - ગુજરાતનો સમકાલીન ઇતિહાસ.
- (16) દવે કનૈયાલાલ , ભાઈશંકર., - ગુજરાતનું મૂર્તિ વિધાન.
- (17) દવે નર્મદાશંકર, બાલ શંકર., - ગુજરાત સર્વસંગ્રહ.
- (18) દેસાઈ, ગોવિંદભાઈ એચ. - ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ.
- (19) ધારૈયા, આર. કે. - ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

State in India (Ancient, Medieval)

Total Marks : 70

Core Course code: 302

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Origin, aims and objectives of the state in ancient India.
- (b) Sabha and Samiti in Vedic era - Its formation and working.

Unit-2

- (a) Gana Rajya - Constitution, Salient features and Limitations
- (b) The Maurya Administration - of Centre, provinces & city
- (c) Administrative organization of the Guptas

Unit-3

- (a) Administration of the Delhi Sultanate - Islamic Theory of State.
- (b) Administrative System of the Vijay Nagar Empire

Unit-4

- (a) Administrative System of the Mughal state, Mansabdari System.
- (b) Nature and functions of the Maratha state under Shivaji and the Peshwa.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

- 1) Altekar A.S. : State and Government in Ancient India
- 2) Bipinprasad : Ancient Indian Political Through and Institutionas
- 3) Kalke, Herman : The State in Ancient India
- 4) Tripathi R.S. : Some Aspects of Muslim Administration
- 5) Sen S.N. : The Administration System of the Marathas
- 6) Dhariya R.K. : Prachin Bharatiya Rajyashastra
- 7) Sharma Harishchandra : Prachin Bharatiya Rajnaitik vichar aur sansatha
- 8) Sarkar Jadunath : Mughal Vahivati tantra.
- 9) Shukla Jaykumar : Saltanat, Mughal, Maratha Samayna Rajkiya sidhdhanto.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester II

History of India (1526 to 1756)

Total Marks : 70

Core Course code: 303

Lecture : 60 Credit: 04

UNIT-1

- a. Sources of the period- India on the eve of Babur's invasion-Babur's Conquests - Memories - Assessment.
- b. Humayun Early career and difficulties - Expeditions against Kalinjer, Jaunpur and Chunar - War against Bahadurshah of Gujarat and Sher Khan - Battles of Chausa and Kanauj causes of his failure – Exile - wanderings and restoration, estimate.
- c. Sur Dynasty: Shershah's early career - His conquests - Reforms of Sher Shah

UNIT-2

- (a) Akbar : Condition of India at the time of Akbar's accession - Second Battle of Panipat - Bairam Khan - Petticoat Government – 1561-64 – Wars and conquests of Akbar.
- (b) Akbar's Rajput and Religious policy - Infallibility Decree (1579) - Din-I-Ilahi – Land Revenue System and Reforms.

UNIT-3

- (a) Jahangir - His conquests - Nurjahan's role in Jehangir's life and rule.
- (b) Shahjahan - conquests - Deccan and Frontier Policy - War of Succession.
- (c) Aurangzeb - North West Frontier Policy - His Religious Policy, Rajput Policy and Deccan Policy.

UNIT-4

- (a) Social and Economic conditions of India during the Mughal Period - Education and Literature, art and architecture.
- (b) Rise and growth of the Maratha power under Shivaji and Peshwas conquests of Bajirao - I

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Erskine : Babar and Humayun
2. Rushbrook Williams : An Empire Builders of the XVIth Century
3. Beveridge : Memoirs of Babar
4. Shrivastava A. L. : Akbar
5. Dr. Ishwari Prasad : Life and Times of Humayun
6. Kanungo K. R. : Sher Shah
7. Beni Prasad : Jahangir
8. Saxena B. P. : Shahjahan
9. Sarkar J. N. : Aurangjeb
10. Cambridge : History of India (Vol. IV)
11. Sharma S. R. : Mughal Empire in India
12. Shrivastav A. L. : Mughal Empire 51
13. Dr. Ishwari Prasad : A Short History of the Muslim rule in India
14. Garatt (Ed.) : The Legacy of India
15. Sarkar J. N. : Downfall of the Mughal Empire
16. Tripathi R. P. : Some aspects of Muslim Administration
17. Shastri K. A. N. : History of India (Vol. II & I)
18. Cuenningham J. D. : History of the Sikhs.
19. Shri Ram Sharma : The Religious Policy of the Mughal Emperors
20. Patel Jasubhai : Bharat no Itihas.
21. Dr. Patel Lalit S. & Dr. Parikh Naresh : Histrory of India (Mughal Age) 2014.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester III

Constitutional History of Independent India: 1947 to 1980 A.D.

Total Marks : 70

Core Course code: 304

Lecture : 60 Credit : 04

Unit- 1

1. The Indian Independence Act of 1947 and its importance.
2. A brief survey of the work of constituent Assembly.
3. Salient features of the constitution of India.

Unit- 2

1. Fundamental rights
2. The constitutional position and powers of the president.
3. The union Cabinet-powers, functions and position of the Prime Minister.

Unit- 3

1. The composition of parliament and its powers and position.
2. The Supreme Court- its structure and powers.
3. The Election Commission- its working and powers.

Unit- 4

1. The State Government: Governor, Assembly & Executive.
2. Relations between the Union Government and State Government Legislative, Administrative and Financial.
3. The Constitutional Amendments up to 01980.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference:

1. Agrawal P.N.: National Movement & Constitutional Development of India
2. Benerjee A.C : Indian Constitution Movement.
3. Benerjee B.N.: New Cosntitution of India.
4. Basy Durgadas : Commentry on the Constituion of India.
5. Coupland: Cosntitutional Problems of India.
6. Gupata D. D: Indian National Movement & Constitutional Development.
7. Kapur A.C : Constitutional History of India (1760-1779)
8. Pylee M. V.: Constitutional Government in India.
9. Raghuvanshi V.P.S : National Movement & Constitutional History of India.
10. Sharma S.R: Constitutional History of India.
11. Singh G.N.: Landmarks of Indian Nationalism & Constitution.
12. ડો. ધારૈયા આર.કે: ભારતનો બંધારણીય ઇતિહાસ.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

An Out line of Indian Archeology and Epigraphy (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Archeological Survey of India and its various activities.
- (b) Contribution of archaeology to Indian History.

Unit 2

- (a) Main features of Indian Art and architecture.
- (b) Archeological Excavation in Gujarat with special Refer- ence to Lothal, Shrinathgadh, Kuntasi and Dhola Vira.

Unit 3

- (a) Interpretation of Archeological remains and significance of pottery, tools, beads etc.
- (b) Story of decipherment of old inscriptions - Main types of inscriptions in respect of their materials and contents with special study of Girnar Inscription and prayag prashasti.

Unit 4

- (a) Important era used in Indian inscriptions - Vikrama, Shaka and Gupta.
- (b) Importance of inscriptions in the study of History.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Government of India : Archeology in India
2. Pandey, R.B. : Indian Paleography Part-I
3. Sarkar, D.C. : Indian Epigraphy
4. Brown C. : The Coins in India
5. Bhandarkar D.K. : Lectures on Ancient Indian Numismatics
6. Shobita Punja : Museums of India

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

Politics in India (1947-1971A.D.) (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305B

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Legacy of the colonial state: Process of political integration: role played by Sardar Patel; the construction of India; main features; India's experience with parliamentary democracy : a review.

Unit-2

Growth of party politics : Congress, Non-congress and regional parties, Pattern of state level politics and centre- state relations, growth of local self-government , the JP Movement and emergency.

Unit-3

The challenges before national unity; separatist movements in Kashmir, Punjab and north-eastern states, communal and language issues in Indian politics.

Unit-4

Characteristics of India's foreign policy, the policy of Non-alignment. A historical analysis of India's management of her South asian regional relations.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Brass Paul R. : The Politics of India since Independence (Cambridge 1997)
2. Chandra Bipin : India since independence New Delhi.
3. Desai A.R. : Agrarian Struggles in India After Independence (OUP 1986)
4. Dube S.C. India since independence (Vikas 1977)
5. Prasad K.N. : Indian Economy Since 1951 (New Delhi 1993)
6. Chandra Bipan : Azadi ke bad ka Bharat
7. Chavda Vijaysinh : Svatantrovattar Bharat
8. Desai A.R. : Bharatiya Rashtravad Na samprat valano
9. Jamindar Resesh : 20mi sadi nu bharat
10. Khotari Rajani : Bharat nu Rajkaran
11. Shah J.R. : Bharat ma Arthakaran no Vikas
12. Dr. Patel Lalit S. : History of India (Post Independence) 2013.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

Social and Religious Reform Movement in India (Optional)

Total Marks : 70

I.D. Code : 305C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Reform movement among the Muslims - Wahabi Movement Deoband School - Aligarh Movement - Sir Syed Ahmed Mohammed Iqbal and interpretation of Islam - Muslim elites and social reform in post-Independence period.

Unit-2

- (a) Rise of social consciousness among women - impact of British rule and liberal ideas on the condition of women - Role of D. K. Karve - Growth of Women's Organizations- All India Women's Conference - Kasturba Gandhi National Memorial Trust- Rehabilitation of distressed woman in Bombay Presidency - Women's campaign for political representation - Ideology of the Indian Women's Movement - Women Leaders - Begam Shareefah Hamid Ali, Kamaladevi Chattopadhyaya, Maharani Chimanabai-II, Sarojini Naidu, Mridula Sarabhai etc.
- (b) Hindu social structure and problem of depressed classes- impact of social and religious reform movements on the condition of the depressed classes Brahmo Samaj - Arya Samaj - Satnami movement of Chhattisgarh.

Unit-3

- (a) Harijans and Hindu leaders - M. G. Ranade, Tilak, Jyotiba Phule and Sindh-religion, politics and depressed class movements: Dr. B. R. Ambedkar and Mahatma Gandhi - Neo-Buddhist movements and organizations and their impact on Depressed classes.

Unit-4

- (a) Post independence problems of depressed classes - efforts for justice - legislation and untouchability.
- (b) Social and communal tensions based on language, caste and religion.
- (c) Growth of secular ideas and attempts to bring about cultural synthesis.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

References:

- 1.Desai A. R. :Social Background of India National sum.
- 2.Desai , Neer : Women in Modern India.
- 3.Ghurye G. S. : Social Tensions in India.
- 4.Kamblc J .R. : Risead Awakening of Depressed Classes in India.
- 5.Sen, S. P (Ed) : Social and Religions Reform Movements in Nineteenth and Twentieth Centuries.
6. પરીખ પ્રવિણચંદ્ર સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
- 7.ભટ્ટ યુ. ડી. : આધુનિક ભારતમાં સ્ત્રી જાગૃતિનો ઉદભવ અને વિકાસ.
- 8.શેઠ સુરેશભાઈ સી. : ભારતમાં સામાજીક અને ધાર્મિક સુધારણાની ચળવળો(૧૮૧૮-૧૯૬૦)

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 4

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write to Short note out of four : 14 marks

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 401 to 404 & I.D. - 405

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	04	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Gujarat (1304 to 1572 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 401

Lecture : 60 Credit : 04

Unit -I

- (a) Sources : Archacological, Epigraphical, Numisnatel and Literary.
- (b) Gujarat- Under the Delhi Sultant (1304 A.D to 1403 A.D)

Unit-II

- (a) Establishment of Independent Sultanate in Guj.
- (b) Sultan Ahmed shah I - founder of Ahmedabad – his rule and achivement.
- (c) Sultan Mehmud Begado- his estimate as a ruler and conqueror.

Unit-III

- (a) Latter Sultans- Bahadur Shah- Muzafar shah- II.
- (b) Causes of the fall of Gujarat Sultanate.
- (c) Administration of Guj. Sultnate- central, taluka and village.

Unit -IV

- (a) Economic Condition during this Period.
- (b) Cultural condition- art, architecture, literature.
- (c) Religions policy of Guj. Sultanates.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference :

1. Baylay E.C. : History of Gujarat
2. Chavada J. : History of Guj. Kingdom
3. Commissariat M.A.: A History Guj Vol 1 to 111 Studies in the Hist. of Guj.
4. Dar Mahammed Ibrahim : Literary and Cultural Activities in Guj.
5. Majumdar M.R. : Cultural Hist. of Guj.
6. આચાર્ય ન. આ. : મધ્યકાલીન ગુજરાત. ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાયો, ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
7. જોટે રત્નમણિરાવ બી.—ગુજરાતનું પાટનગર, અમદાવાદ ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ઇસ્લામયુગ ખંડ ૧થી૪.
8. નાયક છોટુભાઈ ર. : મધ્યયુગી ભારત ખંડ— ૨
9. પરીખ રસિકલાલ સી અને અન્ય : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રંથ પ. સલ્તનતકાલ
10. નદવી મૌલાના અબુઝફર : ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ— ૨

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
State In India (Modern)

Total Marks : 70

Core Course code: 402

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Administrative and the Judicial system under the British East India Company's rule.
- (b) The British Administration under the British 'Crown'

UNIT -2

- (a) Characteristics of the Constitution of Independent India.
- (b) Central Administration of Independent India The President of India - Election – Powers - The Vice President and the Prime Minister

UNIT -3

- (a) The Parliament of India - Formation - Procedure of Working - Powers.
- (b) The Supreme court of India

UNIT-4

- (a) The Administration of The States - Powers and Functions of Governor - The Ministry
- (b) The Legislature of the state - Formation and Powers - The High Court
- (c) Relations between the union and the states.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester III

History of India (1757 A.D. -1857 A. D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 403

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

1. Late pre colonial order – Polity, economy , Society and Culture
2. Battle of Plassey and Buxur- its result.
3. Third battle of Panipat-1761 A. D.

Unit-2

1. Anglo- French rivalry for Power- Causes and consequences.
2. Parliamentary acts of 1753 A.D., 1784 A.D., 1813 A.D., 1833 A.D., 1853 A.D.
3. Anglo Shikh relations (1818-1857 A.D.)

Unit-3

1. Anglo Afghan relations (1836-1844 A.D.)
2. Development of education – indigenous and modern - Despatch of Charls Wood and its importance.

Unit - 4

1. Peasant, tribal and cultural resistance before 1857 A.D.
2. Up-heaval of 1857 A.D. - causes for its rise and failure- nature- result - End of Company's rule

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalkar - Bharatiya Itihas Pravesha (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunika Bharat no Itihas Bhag 1,2.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester IV

History of Freedom Movement in India: (1858-1947 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 404

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Queen Victoria's Declaration.
- (b) Rise of nationalism – Its factors
- (c) Establishment of Indian National Congress – Its early activities (1885-1905 A.D.)

Unit-2

- (a) Challenge to Moderate Politics: rise of Extremism in Indian national Politics (1890-1920 A.D.)
- (b) Emergence of communalism and foundation of all-India Muslim League and its Role (1906-1916 A.D.)
- (c) Partition of Bengal and the Swadeshi Movement.
- (d) The Home Rule Movement.

Unit-3

- (a) Non-co-operation Movement
- (b) Civil Disobedience Movement-Dandi March
- (c) Revolutionary Movement in India and Abroad.

Unit-4

- (a) Subhash Chandra Bose and Indian National Army.
- (b) Quit India Movement and towards freedom.
- (c) Freedom Movements in princely states : an overview.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Majumdar, Raychaudhari & Datta - An Advanced History of India (Part - I)
2. Robert P. E. - History of British India (Oxford University - Bombay)
3. Thompson and Garrat - Rise and Fulfilment of British Rule in India.
4. V. D. Mahajan - India since 1526
5. Jaychandra Vidyalankar - Bharatiya Itihas Pravesh (Hindi)
6. M. L. Sharma - History of India
7. Dharaiya R.K - Aadhunik Bharat no Itihas Bhag 1,2.
8. Sarkar Sumit : Adhunik Bharat – New Delhi.
9. Majumdar R. C., Histroty and Culture of the Indian People, Vol – VIII to XI.
10. Dr. Patel Lalit S. : History of India : (with special ref. to Modern India) 2013.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV
An Outline of Indian Numismatics, Museology and Archives
(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Origin and Evolution of Coinage in India - Types of coins in ancient – India
- (b) Coins of the Gupta Rulers
- (c) Importance of coins in the study of History.

Unit-2

- (a) Elements of Museology and role of Museums.
- (b) Study of important museums of India - Prince of Wales Museum (Mumbai), National Museum (New Delhi), Victoria Memorial (Kolkatta) and Salarjung Museum (Hyderabad)
- (a) Significance and Collection of the Regional Museums of Bhuj, Rajkot, Junagadh and Vadodara.

Unit-3

- (a) Characteristics of Archives.
- (b) History of Archives - Origin and Development of Archives in India.

Unit-4

- (a) Acquisition, Arrangement and Access to Archives.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Government of India : Archeology in India
2. Pandey, R.B. : Indian Paleography Part-I
3. Sarkar, D.C. : Indian Epigraphy
4. Brown C. : The Coins in India
5. Bhandarkar D.K. : Lectures on Ancient Indian Numismatics
6. Shobita Punja : Museums of India

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV

MAJOR REVOLUTIONS OF MODERN WORLD (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405B

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

- (a) Meaning of Revolution, Definition of Revolution, Type of Revolutions and Leadership
- (b) American Revolution of 1776 A.D., Causes, Impacts and Leaders

UNIT-2

- (a) French revolution of 1789 A.D., causes incident, Impacts on France, Europe and World, Contribution of Intellectual.
- (b) Industrial revolution : 1750-1850 A.D., Causes and Result

UNIT-3

- (a) Bolshevik revolution of 1917 A.D. (Russia), Causes, impacts on Russia and World, Leadership of Lenin
- (b) Chinese revolution of 1911 A.D., Causes and Results – Sun-Yat-Sen.

UNIT-4

- (a) Indian Freedom Movement 1857 to 1947 A.D., upheaval of 1857 A.D. and Gandhian Movements during 1920-1947 A.D.
- (b) Chinese Communist revolution of 1949 A.D. – Causes and Impacts – Mao-Tse-Tung.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

સંદર્ભો-

1. મંગુભાઇ પટેલ, આધુનિક વિશ્વની ક્રાંતિઓ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
2. જ્ઞાનગંગોત્રી ભાગ - 12, વિશ્વદર્શન-1 (ક્રાંતિ), સ.પ.યુનિ., વલ્લભવિદ્યાનગર
3. દેવેન્દ્ર ભટ્ટ, યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, 1991
4. જવાહરલાલ નહેરુ, જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ
5. બિપિનચન્દ્ર, Indian Freedom Struggle, Delhi, 1993
6. સુમિત સરકાર, Modern India, Delhi, 1983
7. આર.એલ.રાવલ, આંતરરાષ્ટ્રીય સબંધો ભાગ-1, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
8. રામલખન શુક્લ, આધુનિક ભારત કા ઇતિહાસ, દિલ્હી
9. આર. કે.ધારૈયા, આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો ભાગ-૧-૨, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
10. Mark Kurlansky, A World History
11. Tom Standage, A History of the World in 6 Glasses
12. H. A. Davis, An outline of the World History
13. Eric Hobsbawn, The age of Revolution : 1789-1848

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester IV

Constructive Activities and Institutions in Gujarat during 20th Century.
(Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 405C

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

Concepts and importance of social Reconstruction and grass-root Workers in History. The challenges before the Gujarati society on the eve of 20th century. The colonial conditions, the traditions, social reforms and reconstruction in Gujarat. Legacy of pre- Gandhian era. Mahatma Gandhi's thoughts on and programme for Social Reconstruction.

Unit-2

The ashram system. Sabarmati ashram as pioneering Gandhi institution. Activities for the uplift of the Dalits Harijan Sevak Sangh. Contribution made by Muldas vaishya and Parikshital Majmudar, programme for Tribal reforms. Bhil Seva Mandal and Thakkarbapa, Vedachhi ashram and Jugatram Dave.

Unit-3

Institutions and leadership for women's uplift. Jyoti sangh, SEWA, Mrudulaben Sarabhai, labour welfare activities. Majoor Mahajan Sangh, and Shankerlal Banker and Ansuyaben Sarabhai as labour activities. Contribution of educational institutions. Gujarat Vidyapeeth, Lokbharti Gram Vidyapeeth (Sanosara), Bhaikaka and his contribution to rural education.

Unit-4

North Gujarat ni Rachanatmak Samiti and its activities. Sayajirao III and his welfare activities. The role played by state and its agencies for social reconstruction in Gujarat after Independence.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Neera Desai - Social Change in Gujarat – A Study of 19th century, Gujarati Society (Bombay,1978)
2. Commissariat, M S - The History of Gujarat vol 3, A'bad , 1980
3. Navalram Trivedi - Samaj sudhara nu rekhadarshan (ahmedabad -1934)
4. H G Shastri and Pra.
5. Chi Parikh (sampa) - Gujarat no rajkiya ane sanskrutik itihās granth-8 (britishkal,1914 sudhi) bho j vidhya bhavan ahmedabad -1984
6. Kavi Narmadshankar
7. Lalshankar - Katiyāwar sarvsangrah, Mumbai -1886
8. Dr. Patel K. G. : દક્ષિણ ગુજરાતની ગાંધીવાદી સંસ્થાની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ.
9. Dr. Brahmhatt P. C. : રાષ્ટ્રીય ઘડતરમાં ગાંધીજી સ્થાપિત આશ્રમનું યોગદાન.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus (History)

Semester 1

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Structure of Semester End Examination

M.A. History (Regular & External)

Structure & Instructions for the setting of semester and Examination Question Paper

Structure of Paper

Question : 1 or 1 : Essay Type : 14 marks

Question : 2 or 2 : Essay Type : 14 marks

Question : 3 or 3 : Essay Type : 14 marks

Question : 4 or 4 : Essay Type : 14 marks

Question : 5- Write two Short note out of four : 14 marks

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

FACULTY OF ARTS

Syllabus

Subject: HISTORY

Course (Paper) Unique Code C.C. – 101 to 104 & I.D. - 105

Exam Time Duration: 3:00hrs

Name of Program	Semester	Course Group Core-1 or I.D.	Credit	Continue Evolution	End sem Exam Marks	Practical/ Viva Marks	Total Marks
M.A.	01	Core & I.D.	04	30	70	-	100

Course Objective:

1. Students will be able to assemble information on history.
2. Students will be able to critically assess the writing in history.
3. Students will be able to compare and contrast various sources of history and its trustworthiness.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester - I
Elements of Historical Methods

Total Marks: 70

Core Course code: 101

Lecture: 60 Credit: 04

Unit-1

- (a) Meaning of History - Importance of its Study
- (b) History - Art or Science?
- (c) Types of History - Their characteristics

Unit-2

- (a) History and its relations with other disciplines
- (b) Sources of History - classification and comparative importance

Unit-3

- (a) Authenticity and Credibility of sources - Forgery in Sources
- (b) Collection and selection of Sources - Evidence and its transmission as historical facts.

Unit-4

- (a) Bibliography and Footnotes - Importance, uses and abuses
- (b) Rewriting of History

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books :-

1. Breisach Ernst : Ancient, Medieval and Modern India, Chicago, U.S.A.
2. Collingwood R.G. : The Idea of History (O.U.P.)
3. Marwick Arthur : The New Nature of History, Palgrave, New York
4. Thompson J.W. : A History of Historical Writing, 2 Vols, New York.
5. Walsh W. H. : Introduction to the Philosophy of History, London, UK.
6. Dharaiya R.K. : Itihasnu Tattvagnan ane itihaslekhan abhigam, Ahmedabad
7. Parikh R.C. : Itihas : Svarup ane Padhdhati, Ahmedabad, 1969
8. Pande Govind Chandra : Itihas : Svarup ane sidhdhant, Ahmedabad
9. Oza Ishvarlal : Prachin ane Mdhykalin Gujarat na itihasni lekhan pravrutti, Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

World History(Ancient Civilizations)

Total Marks : 70

Core Course code: 102

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Characteristics of the Egyptian Civilization and its contribution to the world civilization in the Political Social, Economic and Cultural fields.
- (b) The civilization of Sumerian and Assyrian - Nature and Contribution.

Unit-2

- (a) The Babylonian Civilization - Hammurabi as a law – giver - Ziggurats - Society and Economy.
- (b) Indus Valley Civilization - place and extent – Town planning - religion - Art - Means of Entertainment -Causes of its end - The Vedic Culture.

Unit-3

- (a) The civilization of ancient China - Important rulers like Shi-wang-Ti - Society and Economy - Confucius and Lao Tze and Their preachings - Contribution to Arts, Science and Literature.
- (b) Legacy of ancient India in the fields of art, architecture, literature, science, religion and education.
- (c) The Persian contribution to world Civilization – conquest of Darius and Xerxes - his administration - Gracco - Persian wars - Zoroasterianism.

Unit-4

- (a) Greece - As torch, bearer of culture in ancient Europe - The Age of Pericles - Greek contribution to Democracy, Political Science , Literature, History, drama, education, games and sports, philosophy, art and science.
- (b) The Roman Empire - Patricians and Plebians – Expansion of the Roman Empire-Julius Caesar - Legacy of the Romans- Fall of the Roman Empire – Its causes and consequences.

H.N.G.
Vc. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Swain J.E. : A History of World Civilization
2. Revill J.C. : World History (1962)
3. Sharma S.R. : A Brief Survey of Human History
4. Hale J.R. : Renaissance Europe (Uni. Of California Press 1957)
5. Jawaharlal Nehru : Jagatana Itihas nun Rekha Darshan
6. Bhatt Devendra : Yurop no Itihas (University Granth Nirman Board 1987)
7. Tripathi Ramprasad : World History
8. Acharya Navinchandra & Parmar Thomas, “ Jagatni Agraganya Sabhyatao “.
9. H. W. F. sags, “The Greatness that was Babylon”.
10. J. H. Breasterd, “A History of Egypt”.
11. L. Delaporte , “ Mesopotemian Civilization.
12. R. Turner , “ Great Cultural Tradition”
13. E. Gibloon, “ Decline and fall of the Roman Empire”.
14. M. Rostovatzeff , “ Social & Economic Hisotry of Empire”,

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester - I

History of Modern World (1850 to 1930)

Total Marks : 70

Core Course code: 103

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Industrial Revolution - Causes and impact- Growth of Capitalism and Socialism
- (b) Growth of Nationalism and Democracy in Europe - Unification of Italy and Germany.

Unit-2

- (a) Liberalism and Progress in Japan under Meiji Rule
- (b) Chinese Revolution of 1911 — Role of Dr. Sun Yat Sen
- (c) Origins of the First World War — its nature, Treaty of Versailles and other Peace settlements — Its consequences.

Unit-3

- (a) Russian Revolution of 1917 — Leadership of Lenin - Establishment of Socialist state— Its Political and economic aspects - Responses and reactions.
- (b) Working of the League of Nations and Collective Security — Causes of its failure.

Unit-4

- (a) Washington Conference — Main Treaties — its impact
- (b) Crisis in Capitalism - Great Depression — Causes and effects.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Carr E. H., The Bolshevik Revolution, 1917-23, 3 Vols (Macmillan 1950, 1951 & 1953)
2. Devis H. A. , Out line, History of World, ed.5 1968.
3. Fisher, H. A. L, A. History of Europe, (London, Fontana, Library, 1969)
4. Hill, Christopher, from Reformation to industrial Revolution, (Pensuin 1970)
5. Hill, Christopher, Lenin and the Russian Revolution
6. Palmer , R. A. and Cotto, Jeel, A History of Modern World, 6th ed. (Magraw 1982)
7. Taylor A. J. P. The Origins of the second world war.
8. ભટ્ટ દેવેન્દ્ર, યુરોપનો ઇતિહાસલ બીજી આવૃત્તિ, (યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૧)
9. નહેરુ જવાહરલાલ, જગતના ઇતિહાસનુ રેખાદર્શન (નવજીવન અમદાવાદ ૧૯૯૮)
10. પટેલ મંગુભાઈ, સરમુખ્યારશાહી, ફાસીવાદ, નાઝીવાદ, યુનિ ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ - ૧૯૮૩)
11. મહાજન વિદ્યાધર અને મહાજન સાવિત્રી, આધુનિક યુરોપ કા ઇતિહાસ, (એસ. ચંદ એન્ડ કંપની, દિલ્હી).

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan
M.A. Semester I
History of India (320 B.C. -1206 A.D.)

Total Marks : 70

Core Course code: 104

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

- (a) Sources for the study of the Mauryas – Archeological and Literary
- (b) Expansion of the Kingdom under Chandragupta Maurya and Ashoka.
- (c) Society Economy, Art and Religion under the Mauryas

Unit-2

- (a) Establishment of the rule of the Shungas, Kanvas, Satvahanas and Kushanas their Society, Economy, Art, and Religion - Achievements of Pushyamitra Shunga, Vasudev Kanva, Kharvel, Gautamiputra Shatkarni and Kanishka
- (b) The Shaka - Kshtrapas and the achievements of Rudradaman.
- (c) The Sangama age – Chaula and Pandya Kingdoms

Unit-3

- (a) The Guptas - Achievements of Samudra Gupta and Chandra Gupta - II
- (b) Society – Economy – Literature – Art and Architecture during the Gupta Period

Unit -4

- (a) Harshvardhana – His achievements
- (b) The Chinese travelers – Fahien and Hiuen Tsang.
- (c) Invasion of Mohammad Gaznavi and Mohammad Ghorī – Factors and effects.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Majumdar R. C. : Ancient India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1968)
2. Tripathi R. S. : History of India
(Motilal Banarasidas - Delhi, 1967)
3. Mahajan V. D. : Ancient India (S. Chand & Co. Delhi - 1968)
4. Kulkarni Chidambar : Ancient Indian History and Culture
(Orient Longmans, Bombay, 1974)
6. Delvi, D. A. : History and Culture of Ancient India
7. Devid MD, Kitabmahal, Allahabad
8. Saran P: Prachin Madhyakalin Bharat 1526 Tak, Delhi 1956
9. Luniya B. N.: Prachin Bharat ka Rajnitik aur Sanskrutik Itihas 1206 Tak, Indor 1977
10. Mukarji Radhakumud: Prachin Bharat, Delhi 1967
11. Vidhyalankar Satyaketu: Prachin Bharat ka Itihas, Masuri 1967

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Women in Indian History (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105A

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

(a) Feminism - Definition - Origins and Evolution – Theories and Concepts. (b)

Religion and Women : –

1. Brahmanical Tradition 2. Jainism 3. Budhhism
4. Islam 5. Sikhism 6.Christianity

(c) Customary and Legal status of Women in –

1. Ancient India 2. Medieval India 3. Modern India

Unit-2

(a) Social Status of Women in –

1. Post-Independent India 2. Tribal Societie

(b) Reform Movements and Women –

1. Bhakti Movement, 2. Brahmo Samaj,
3. Arya Samaj, 4. Aligarh Movement,
5. Theosophical Movement, 6. Satyashodhak Samaj,

Unit-3

(a) Women and Education :-

- (1) Ancient India (2) Medieval India
- (3) Colonial India (4) Post-Independence

(b) Women's Participation in Freedom Movement – Gandhian Satyagrahas -
Revolutionary

Movements - Peasants and Workers Movements

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Unit-4

(a) Women's Participation in Politics - Panchayats and Municipal Councils - State Legislature and Parliament.

(b) Women's Organizations - Local, Provincial and National in Colonial and Post-Independent India.

(c) Women's-Representation and Participation in - Literature, Music, Dance, Painting, Films and Theatre, and Historical Writing.

Reference Books

1. Humm, Maggie: Feminism : A Reader Harvest, Delhi.
2. Desai, Neera and others (Editor) : Women and Society in India.
3. Krishnamurty J. : Women in Colonial India, Delhi.
4. Karmarkar, Priti : Feminist Theory and Knowledge, Delhi
5. Nair Janki : The Future of Feminist History, New Delhi
6. Chakravarti Uma : Rewriting History : The life and times of Pandit Ramabai, New Delhi.
7. Jain Pratibha and Mahan Rajan : Women Images, New Delhi
8. Majmudar Vina : Symbols of Power Studies on the Political Status of women in India, New delhi.
9. Desai Nira A. : Gujaratma Ognismi sadima Samajik Parivartan, Ahmedabad.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

History of Tourism in India and its Application (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105B

Lecture : 60 Credit : 04

Unit-1

1. Concept of Tourism and its various definitions.
2. Nature and type of Tourism.
3. Constituents of Tourism industry.
4. Evolution of Tourism in India.- From Earliest Times to 2000 A.D.

Unit-2

1. Tourism organizations - International, National and private sector
2. Tourism services and operation - modes of transport and tourist accommodation.
3. Tourism marketing and communication – Promotional Events- advertising & Publicity.
4. Role of Media in Tourism development – Types and research of Media
5. New Trends in Tourism, Impact of Tourism.

Unit-3

1. Tourism and Cultural heritage-Monuments and Museums
2. Places of Tourist interest in India (with special reference to Delhi, Agra, Jaipur, Kolkata, Mumbai, Hyderabad, Rameshwaram)

Unit-4

- 1 Places of Tourist interest in Gujarat (with special reference to Somnath, Dwaraka, Vadodara, Palitana, Junagadh, Chapaner, Dholavira)
- 2 Tourist places of Historical events- Haldighati, Bhucharmori, Nagarjuna-konda ,Sarnath.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Books

1. Chris Cooper & Fletcher : Tourism, Principles and Practices.
2. Bhatia, A. K. : Tourism Principles
3. Rob Davidson : Tourism
4. Subita Chopra : Tourism Development in India
5. Robert Chritle Mill : Tourism System
6. Dharmrajan & Sheth : Tourism in India - Trends and Issues
7. Ratandeep Singh : Tourism Today
8. Virendra Kaul : Tourism and the Economy
9. Donald Lundberg : Tourism Business
10. John Lea : Tourism and Development in 3rd World
11. Ron O'Grady(Ed) : Third World Tourism
12. R.N.Kaul : The dynamics of Tourism
13. Victor T.C.Middleton : Marketing in Travel & Tourism
14. S.Wahab : Tourism Marketing
15. Douglas Piece : Tourism today - A Geographical Analysis
16. D.S.Bhardwaj : Domestic Tourism in India
17. K.K.Varma : Tourism : Theory & Planning
18. Korat P. G. , Desai M. U. (Sampadak) :Etihasma Pravasan Viniyog ,
19. Dr. Patel Lalit & Dr. Parikh Naresh : પ્રવાસન એક ઐતિહાસિક પદાર્પણ.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

H.N.G.Uni, Patan

M.A. Semester I

Management in Tourism (Optional)

Total Marks : 70

I.D. code: 105C

Lecture : 60 Credit : 04

UNIT-1

Understanding tourism Market – Domestic and International market analysis – Travel formalities Passport, visa, Health requirements, taxes, customs, currency, travel insurance, boggage and airport information- Difference between travel agency and tour operation business.

UNIT-2

Corporate companies in tourism market – Organization of tours, planning and decision making – tourist fares and other incentives – seasonal marketing – conducting group tours – Investment in tourism industry – Elements of tourism management – tourist, tour operator, places of tour, duration and fare – other charges. Management functions – Human Resource Management, financial and operation management.

UNIT-3

Marketing, advertising and information about the tour, use of technology, project making of various tours – analysis of its various components. Managerial Practices in tourism – tour operators, travel agencies hotels and other accommodation facilities food services – tourist transport – Airport, Airlines – Ticket Booking – Escorts and Guides.

UNIT-4

Tourism regulations – Law and order regulations – Public and Private sector in travel agency business and tour operating business – case study of cox & kings Thomas cook, TCI, Heena Tours, Government and Private National and International Tourist Organization IATO, TAAI, W.T.O, SITA, PATA, IATA.

Sita Pata
Vc Registrar
Heena Chandracharya
North Gujarat University
PATAN

Reference Book

1. Shinha,P.C. – Tourism Marketing.
2. Seth,Pran Nath – Successful Tourism Planning and Management – Cross Section Publication.
3. Kotler,Philip – Marketing Management and Hospitality and Tourism Marketing.
4. Mathieson, Alister – Tourism: Physical and Social Impacts (Longman)
5. IITTM – Socio – Economic Significance of Tourism Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
6. IITTM – Tourism as an Industry – Monograph – IITTM,New Delhi,1989.
7. Andreo Vladmir – A Complete Travel Marketing Handbook,NTC Business Booksllinois, 1975.
8. Braden,P.V. and Weiner,L.–Tourism Marketing and Management –Washington Uni.,1980.
9. Singh,Reghuvir – Marketing and Consumer Behaviour.
10. Chand,Mohinder – Travel Agency Management, Anmol Publication.
11. Diwan,Parag – Advertising Management,1998.
12. Seth, P. N. – Successful Tourism Management , Sterling Publication , New Delhi.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

पाठ्यक्रम के हेतु

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण द्वारा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग की निर्देशिका के अनुसार हिन्दी अभ्यास समिति ने एम. ए. सेमेस्टर I से IV का पाठ्यक्रम तैयार किया है | इस पाठ्यक्रम के हेतु निम्नांकित हैं -

- भाषा-साहित्य के छात्र विभिन्न साहित्यिक विधाओं के स्वरूप और तत्त्वों से अवगत हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र उपन्यास , कहानी , नाटक , एकांकी , निबंध , आत्मकथा , जीवनी , संस्मरण , रेखाचित्र , महाकाव्य , खंडकाव्य , गीतिनाट्य आदि साहित्यिक विधाओं के उद्भव और विकास से परिचित हो |
- विभिन्न साहित्यिक विधाओं में निरूपित परिवेश , युगीन समस्याओं , समाज-जीवन , रीति-रिवाज , विभिन्न त्यौहार , संस्कृति , लोकबोली , लोकगीतों आदि से भाषा-साहित्य के छात्र रूबरू हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र कवियों-लेखकों के विचार-जगत और कल्पना-जगत से परिचित हो |
- विभिन्न साहित्यिक रचनाओं के काव्य-सौंदर्य और भाव-सौंदर्य से भाषा-साहित्य के छात्र परिचित हो |
- भाषा-साहित्य के छात्र विभिन्न कृतियों में निरूपित भाषा के विविध रूपों , मुहावरों , कहावतों , विशिष्ट उक्तियों , अलंकारों , छंदों , उपमानों , शब्द-वैविध्य आदि से अवगत हो |
- भाषा-साहित्य के छात्रों में समीक्षात्मक दृष्टि का विकास हो |
- छात्रों का साहित्य के प्रति लगाव बढ़े और अन्य साहित्यिक कृतियों को पढ़ने की प्रेरणा मिले |

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

सत्र १ से ४ (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -101	आधुनिक हिन्दी कथा-साहित्य
प्रश्नपत्र -२	CC -102	मध्ययुगीन हिन्दी काव्य
प्रश्नपत्र -३	CC -103	भारतीय काव्यशास्त्र के सिद्धान्त
प्रश्नपत्र -४	CC -104	नाटककार मोहन राकेश
प्रश्नपत्र -५	ID - 105 A	राजभाषा प्रशिक्षण (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID - 105 B	हिन्दी साहित्य और सिनेमा-जगत (वैकल्पिक)
	ID - 105 C	विशिष्ट साहित्यकार : प्रेमचन्द (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी द्वितीय सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -201	आधुनिक हिन्दी नाटक तथा अन्य विधाएँ
प्रश्नपत्र -२	CC -202	मध्ययुगीन हिन्दी काव्य
प्रश्नपत्र -३	CC -203	पाश्चात्य काव्यशास्त्र : सिद्धान्त और वाद
प्रश्नपत्र -४	CC -204	हिन्दी उपन्यास
प्रश्नपत्र -५	ID- 205 A	सूफी काव्य परंपरा और जायसी का 'पद्मावत' (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID- 205 B	हिन्दी दलित साहित्य (वैकल्पिक)
	ID- 205 C	हिन्दी व्यंग्य साहित्य (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी तृतीय सत्र :

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -301	आधुनिक हिन्दी काव्य - I
प्रश्नपत्र -२	CC -302	सैद्धान्तिक भाषाविज्ञान
प्रश्नपत्र -३	CC -303	स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास - I
प्रश्नपत्र -४	CC -304	अनुवादविज्ञान
प्रश्नपत्र -५	ID - 305 A	हिन्दी लेखन कौशल (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID - 305 B	जनसंचार प्रक्रिया और हिन्दी (वैकल्पिक)
	ID - 305 C	लोक साहित्य (वैकल्पिक)

एम. ए. हिन्दी चतुर्थ सत्र :

प्रश्नपत्र	कोड नंबर	विषय
प्रश्नपत्र -१	CC -401	आधुनिक हिन्दी काव्य - II
प्रश्नपत्र -२	CC -402	हिन्दी भाषा का स्वरूप और विकास
प्रश्नपत्र -३	CC -403	स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास - II
प्रश्नपत्र -४	CC -404	शोध प्रविधि
प्रश्नपत्र -५	ID- 405 A	कोश विज्ञान (वैकल्पिक)
(तीन में से कोई एक प्रश्नपत्र पढ़ना अनिवार्य है।)	ID- 405 B	हिन्दी पत्रकारिता (वैकल्पिक)
	ID- 405 C	भारतीय साहित्य (वैकल्पिक)

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -101 ' आधुनिक हिन्दी कथा-साहित्य '

पुस्तकें : १. ' ठीकरे की मंगनी '(उपन्यास) - नासिरा शर्मा , किताबघर प्रकाशन ,दिल्ली ।

२. ' भीष्म साहनी की प्रतिनिधि कहानियाँ ' , राजकमल प्रकाशन , दिल्ली ।

३. ' क्या भूलु क्या याद करूँ ' (आत्मकथा) - हरिवंशराय बच्चन ,
राजपाल एण्ड सन्स , नई दिल्ली ।

यूनिट - १. उपर्युक्त उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से ससंदर्भ व्याख्या ।

यूनिट - २. ' ठीकरे की मंगनी ' उपन्यास का तात्त्विक विवेचन :

कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , देशकाल और वातावरण , भाषा-शैली , उद्देश्य
| शीर्षक की सार्थकता , उपन्यास में निरूपित युगबोध या समस्याएँ ।

यूनिट - ३. भीष्म साहनी की प्रतिनिधि कहानियों का तात्त्विक विवेचन तथा भीष्म साहनी की
कहानीकार के रूप में विशेषताएँ ।

यूनिट - ४. ' क्या भूलु क्या याद करूँ ' आत्मकथा का मूल्यांकन । हरिवंशराय बच्चन की
आत्मकथाकार के रूप में विशेषताएँ ।

❖ प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ ससंदर्भ व्याख्या (उपर्युक्त उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से)

(क) अथवा (क) , (ख) अथवा (ख) | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी
, जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी । अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. उपन्यासकार नासिरा शर्मा - सामयिक प्रकाशन , नई दिल्ली ।
२. महिला उपन्यासकारों की रचनाओं में बदलते सामाजिक संदर्भ - शील प्रभा वर्मा ,
विद्याविहार प्रकाशन , कानपुर ।
३. मुस्लिम उपन्यासकार : परिवेश और उपन्यास - वाङ्मय प्रकाशन , अलीगढ़ ।
४. कथाकार भीष्म साहनी - डॉ. कृष्णा पटेल , चिन्तन प्रकाशन , कानपुर ।
५. भीष्म साहनी : व्यक्ति और रचना - राजेश्वर सक्सेना , प्रताप ठाकुर , वाणी
प्रकाशन , दिल्ली ।
६. आत्मकथा साहित्य : सिद्धान्त और समीक्षा - डॉ. आनंद सिंहल , अमन प्रकाशन ,
कानपुर ।
७. हिन्दी आत्मकथा - स्वरूप एवं सिद्धान्त - डॉ. कमलेश सिंह , अमन प्रकाशन ,
कानपुर ।

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -102 ' मध्ययुगीन हिन्दी काव्य '

पुस्तकें : १. ' रामचरितमानस ' का अयोध्याकाण्ड - तुलसीदास , लोकभारती प्रकाशन
, इलाहाबाद ।

२. ' भ्रमरगीतसार ' - सूरदास , संपादक : आ. रामचन्द्र शुक्ल , जय भारती
प्रकाशन , इलाहाबाद ।

यूनिट - १. उपर्युक्त काव्य-ग्रन्थों में से ससंदर्भ व्याख्या ।

यूनिट - २. अयोध्याकाण्ड का कथा-विन्यास , राम का चरित्र , अयोध्याकाण्ड के मार्मिक प्रसंग ,
अयोध्याकाण्ड का काव्य-सौंदर्य तथा भाव-सौंदर्य ।

यूनिट - ३. भ्रमरगीत काव्य-परंपरा , सूरदास के भ्रमरगीत की उत्कृष्टता (विशेषताएँ) , गोपियों
की वाग्विदग्धता , विरह-वर्णन , भ्रमरगीत में भावानुभूति ।

यूनिट - ४. कवि विशेष : १. तुलसीदास की भक्ति-भावना , तुलसीदास की समन्वयवादी
विचारधारा , सुधारक और लोकनायक तुलसीदास । २. सूरदास की भक्ति-भावना ,
सूरदास में नारी के हृदय की परख-शक्ति , सूरदास की प्रेम-व्यंजना , सूरदास की
भाषा ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ ससंदर्भ व्याख्या (अयोध्याकाण्ड और ' भ्रमरगीतसार ' में से) ।

(क) अथवा (क) , (ख) अथवा (ख) । अंक : १४

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण

(Signature)
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN
Page 6

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ यूनिट २ , ३ , ४ में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी , जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. सूरदास - आ. रामचन्द्र शुक्ल , सरस्वती मंदिर , वाराणसी ।
२. सूर मीमांसा - डॉ. व्रजेश्वर शर्मा , ओरिएंटल बुक , दिल्ली ।
३. सूर -साहित्य - आ. हजारीप्रसाद द्विवेदी , राजकमल प्रकाशन , दिल्ली ।
४. भ्रमरगीत का काव्य-सौंदर्य - डॉ. सत्येन्द्र पारीक , सुशील प्रकाशन , अजमेर ।
५. सूर की काव्य-साधना - डॉ. नरेन्द्रसिंह परैजदार , गिरनार प्रकाशन , मेहसाणा ।
६. गोस्वामी तुलसीदास - आ. रामचन्द्र शुक्ल , प्रकाशन संस्थान , नई दिल्ली ।
७. तुलसी (आलोचना) - संपादक - उदयभानु सिंह , राधाकृष्ण प्रकाशन , नई दिल्ली ।
८. मध्यकालीन हिन्दी काव्य और कवि - डॉ. सुरेशचन्द्र ' निर्मल ' ।

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -103 'भारतीय काव्यशास्त्र के सिद्धान्त '

यूनिट - १. काव्य की परिभाषा , काव्य के लक्षण , काव्य के हेतु , काव्य-प्रयोजन , काव्य के प्रकार |

यूनिट - २. रस-सिद्धान्त : रस का स्वरूप , रस-निष्पत्ति , रस के अंग , साधारणीकरण , सहृदय की अवधारणा |

अलंकार सिद्धान्त : अलंकार सिद्धान्त की मूल स्थापनाएँ , अलंकारों का वर्गीकरण |

यूनिट - ३. रीति सिद्धान्त : रीति की अवधारणा , काव्य-गुण , रीति एवं शैली , रीति सिद्धान्त की प्रमुख स्थापनाएँ |

ध्वनि सिद्धान्त : ध्वनि का रूप , ध्वनि सिद्धान्त की प्रमुख स्थापनाएँ , ध्वनि काव्य के प्रकार - उत्तम काव्य , गुणीभूत व्यंग्य काव्य , चित्र काव्य |

औचित्य सिद्धान्त : औचित्य सिद्धान्त की प्रमुख स्थापनाएँ , औचित्य के भेद

यूनिट - ४. हिन्दी कवि आचार्यों का काव्यशास्त्रीय चिंतन : लक्षण काव्य परम्परा एवं कवि लक्षण , केशवदास का आचार्यत्व और उसका वैशिष्ट्य , लक्षण काव्य परम्परा में चिंतामणि त्रिपाठी का योगदान |

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घात्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घात्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ प्रत्येक यूनिट में से एक-एक करके कुल चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी ,
जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. भारतीय काव्यशास्त्र की परम्परा - डॉ. नगेन्द्र , नेशनल पब्लिशिंग हाउस , दिल्ली ।
२. भारतीय काव्यशास्त्र की भूमिका - डॉ. नगेन्द्र , नेशनल पब्लिशिंग हाउस , दिल्ली ।
३. रस सिद्धान्त - डॉ. नगेन्द्र , नेशनल पब्लिशिंग हाउस , दिल्ली
|
४. काव्यशास्त्र - भगीरथ मिश्र , विश्वविद्यालय प्रकाशन , वाराणसी ।
५. रस सिद्धान्त : स्वरूप एवं विश्लेषण - डॉ. आनंदप्रकाश दीक्षित , राजकमल
प्रकाशन , दिल्ली ।
६. भारतीय समीक्षा सिद्धान्त - डॉ. सूर्यनारायण द्विवेदी , संजय बुक सेन्टर ,वाराणसी
|
७. भारतीय काव्यशास्त्र - डॉ. ज्ञानराज काशीनाथ गायकवाड , क्वालिटी बुक्स ,कानपुर ।

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : CC -104 ' नाटककार मोहन राकेश '

पुस्तकें : १. ' आषाढ़ का एक दिन ' - राजकमल प्रकाशन , दिल्ली ।

२. ' लहरों के राजहंस ' - राजकमल प्रकाशन , दिल्ली ।

३. ' आधे-अधूरे ' - राधाकृष्ण प्रकाशन , दिल्ली ।

यूनिट - १. उपर्युक्त नाटकों में से ससंदर्भ व्याख्या ।

यूनिट - २. ' आषाढ़ का एक दिन ' नाटक का तात्त्विक विवेचन :

कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , रंगमंचीयता , भाषा-शैली | शीर्षक की
सार्थकता , प्रमुख चरित्र - कालिदास , मल्लिका , गौण पात्र - अम्बिका , विलोम
आदि ।

यूनिट - ३. ' लहरों के राजहंस ' नाटक का तात्त्विक विवेचन :

कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , रंगमंचीयता , भाषा-शैली | शीर्षक की
सार्थकता , प्रमुख चरित्र - नन्द , सुंदरी , गौण पात्र - ।

यूनिट - ४. ' आधे-अधूरे ' नाटक का तात्त्विक विवेचन :

कथा-विन्यास , पात्र-सृष्टि , संवाद , रंगमंचीयता , भाषा-शैली | शीर्षक की
सार्थकता , प्रमुख चरित्र - महेन्द्रनाथ , सावित्री | गौण पात्र - मनोज , बिन्नी ,
सिंघानिया , जुनेजा , अशोक आदि ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

हिन्दी अभ्यास समिति , हेम. उ. गुज. युनि. पाटण

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

प्रश्न - १ ससंदर्भ व्याख्या (उपर्युक्त उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से)

(क) अथवा (क) , (ख) अथवा (ख) | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ५ उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी
, जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. मोहन राकेश : रंग-शिल्प और प्रदर्शन - डॉ. जयदेव तनेजा , राधाकृष्ण प्रकाशन , दिल्ली |
२. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी रंगमंच - डॉ. ओमप्रकाश शर्मा , अतुल प्रकाशन , कानपुर |
३. नाटककार मोहन राकेश - डॉ. सुषमा अग्रवाल , पंचशील प्रकाशन , जयपुर |
४. आज का हिन्दी नाटक : प्रगति और प्रभाव - डॉ. दशरथ ओझा , राजपाल एंड सन्स , दिल्ली |
५. समकालीन हिन्दी नाटककार - गिरीश रस्तोगी , इंद्रप्रस्थ प्रकाशन , दिल्ली |
६. समकालीन हिन्दी नाटककार और रंगमंच - डॉ. जयदेव तनेजा , तक्षशिला प्रकाशन |

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 105 A ' राजभाषा प्रशिक्षण '

यूनिट - १ भारत की बहुभाषिकता और एक सम्पर्क भाषा की आवश्यकता , राजभाषा
(कार्यालयी हिन्दी) की प्रकृति |

यूनिट - २ राजभाषा अधिनियम (अनुच्छेद ३४३ से ३५१ तक), राष्ट्रपति के आदेश (१९५२ से १९५५ , १९६०) , राजभाषा अधिनियम -१९६३ , राजभाषा संकल्प - १९६८ , अंतर्राष्ट्रीय स्तर पर हिन्दी |

यूनिट - ३ हिन्दी के प्रचार-प्रसार में विभिन्न हिन्दी संस्थाओं की भूमिका , हिन्दी
कम्प्यूटरीकरण |

यूनिट - ४ बैंकिंग , बीमा और अन्य वाणिज्यिक क्षेत्रों में हिन्दी अनुप्रयोग की स्थिति ,
भू-मंडलीकरण |

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ५ प्रत्येक यूनिट में से एक-एक करके कुल चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी ,
जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. राजभाषा हिन्दी - डॉ. कैलाशचन्द्र भाटिया ।
२. प्रयोजनमूलक भाषा और कार्यालयी हिन्दी - डॉ. कृष्णकुमार गोस्वामी ।
३. प्रयोजनमूलक हिन्दी - विनोद गोदरे ।
४. कम्प्युटर के विविध आयाम - रामगोपाल सिंह ।

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 105 B ' हिन्दी साहित्य और सिनेमा-जगत '

यूनिट - १ हिन्दी कहानी पर से बनी हिन्दी फिल्में :

हिन्दी कहानी	हिन्दी फिल्म
१. उसने कहा था	- उसने कहा था
२. सद्गति - प्रेमचन्द	- सद्गति
३. शतरंज के खिलाड़ी - प्रेमचन्द	- शतरंज के खिलाड़ी
४. तीसरी कसम अर्थात मारे गये गुल्फाम - फणीश्वरनाथ रेणु	- तीसरी कसम
५. यही सच है - मन्नु भण्डारी	- रजनीगंधा

यूनिट - २ हिन्दी उपन्यास पर से बनी हिन्दी फिल्में -

१. गोदान - मुंशी प्रेमचंद और हिन्दी फिल्म - गोदान ।
२. आप का बंटी - मन्नु भण्डारी और हिन्दी फिल्म - समय की धारा ।
३. चित्रलेखा - भगवतीचरण वर्मा और हिन्दी फिल्म - चित्रलेखा ।
४. एक चादर मैली सी - कृष्ण चन्दर और हिन्दी फिल्म - एक चादर मैली सी ।

यूनिट - ३ हिन्दी फिल्मों में राही मासूम रजा का योगदान :

- राही मासूम रजा का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ।

- तीन सौ से अधिक फिल्मों की पटकथा और संवाद लेखन ।

यूनिट - ४ हिन्दी सिनेमा में हिन्दी गीतकारों का योगदान - १. शैलेन्द्र २. गोपालदास
नीरज ३. संतोष आनन्द ४. माया गोविन्द ५. साहिर लुधियानवी |

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ यूनिट - १ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घातरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे | अंक : १४

प्रश्न - ५ प्रत्येक यूनिट में से एक-एक करके कुल चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी ,
जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी | अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. सिनेमा और फिल्मांतरित हिन्दी साहित्य - डॉ. गोकुल क्षीरसागर , विद्या प्रकाशन , कानपुर |
२. साहित्य और सिनेमा : बदलते परिदृश्य में संभावनाएँ और चुनौतियाँ - डॉ. शैलजा भारद्वाज , विद्या प्रकाशन , कानपुर |
३. राही मासूम रजा : एक अध्ययन - डॉ. जिलेदारसिंह , विद्या प्रकाशन , कानपुर |

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात विश्वविद्यालय , पाटण

एम. ए. हिन्दी पाठ्यक्रम

प्रथम सत्र (सेमेस्टर पद्धति)

(शैक्षणिक वर्ष २०१८ से कार्यान्वित)

एम. ए. हिन्दी प्रथम सत्र :

प्रश्नपत्र : ID- 105 C ' विशिष्ट साहित्यकार : प्रेमचन्द '

पुस्तकें - १ ' गोदान ' (उपन्यास) - प्रेमचन्द , राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली ।

२ प्रेमचन्द - प्रतिनिधि कहानियाँ , राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली ।

(ईदगाह , पूस की रात , सवा सेर गेहूँ , शतरंज के खिलाड़ी , ठाकुर का कुँआ ,
सद्गति , कफन)

यूनिट - १ उपन्यास और कहानी-संग्रह में से ससंदर्भ व्याख्या ।

यूनिट - २ प्रेमचन्द का जीवन और व्यक्तित्व , युग-प्रवर्तक साहित्यकार - प्रेमचन्द ,
उपन्यासकार प्रेमचन्द , कहानीकार के रूप में प्रेमचन्द की विशेषताएँ ।

यूनिट - ३ ' गोदान ' उपन्यास का तात्त्विक विवेचन , होरी - भारतीय कृषक का प्रतिनिधि
, ' गोदान ' में निरूपित कृषक-जीवन की समस्याएँ , ' गोदान ' शीर्षक की
सार्थकता ।

यूनिट - ४ प्रेमचन्द की उपर्युक्त कहानियों का तात्त्विक विवेचन , प्रेमचन्द की कहानियों का
कथ्य-वैविध्य ।

प्रश्नपत्र का प्रारूप :

प्रश्न - १ उपर्युक्त उपन्यास और कहानियों में से ससंदर्भ व्याख्या ।

(क) अथवा (क) , (ख) अथवा (ख) । अंक : १४

प्रश्न - २ यूनिट - २ में से दीर्घांतरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ३ यूनिट - ३ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ४ यूनिट - ४ में से दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पसहित पूछे जाएँगे । अंक : १४

प्रश्न - ५ उपन्यास , कहानी-संग्रह और आत्मकथा में से चार टिप्पणियाँ पूछी जाएगी
 , जिनमें से छात्रों को दो लिखनी होगी । अंक : १४

संदर्भ-ग्रंथ :

१. प्रेमचन्द और उनका युग - डॉ. रामविलास शर्मा , राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली ।
२. गोदान - परिशीलन - संपादक- आ. निशांतकेतु , संजय प्रकाशन , दिल्ली ।
३. गोदान - संपादक - राजेश्वर गुरु , राधाकृष्ण प्रकाशन , नई दिल्ली ।
४. प्रेमचन्द - संपादक - सत्येन्द्र , राधाकृष्ण प्रकाशन , नई दिल्ली ।
५. प्रेमचन्द : एक साहित्यिक विवेचन - नन्ददुलारे वाजपेयी , राजकमल प्रकाशन , नई दिल्ली ।

हेमचंद्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी, पाटण

विनयन विद्याशाखा

गुजराती विषयनो अभ्यासक्रम

॥ अभ्यासक्रम ॥

(रेग्युलर अने अेक्सटर्नल)

M.A. : GUJARATI

७ून : २०१८ थी क्रमशः अमलमां

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીની સાહિત્ય , કલ્પના અને સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસે તેવું આયોજન થયું છે.
- (૨) સાહિત્ય એ સમાજજીવનનું પ્રતિબિંબ કે દર્પણ છે એટલે સમાજની બદલાતી ક્ષિતિજો પાઠ્યક્રમ દ્વારા જ વિદ્યાર્થીઓ જાણે એવા સંદર્ભોને અભ્યાસક્રમમાં વર્ણી લેવાયા છે.
- (૩) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકલા સાથે સંબંધ ધરાવતી આંતરવિદ્યાઓને પણ સમજે-સજ્જ બને તેવી પણ આ અભ્યાસક્રમની પુનઃરચનામાં કાળજી રખાઈ છે.
- (૪) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓને સમૂહમાધ્યમો કે પત્રકારત્વમાં રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય તેની પણ ખાસ કાળજી આ અભ્યાસક્રમના આયોજનમાં રખાઈ છે.
- (૫) વિદ્યાર્થીઓ ભાષા , સાહિત્ય અને કલાભિમુખ તથા જીવનાભિમુખ બને એવો ઉદ્દેશ આ નવતર અભ્યાસક્રમમાં આકારિત થયો છે.
- (૬) વિદ્યાર્થીઓ માત્ર ગુજરાતી ભાષાસાહિત્ય પ્રત્યે જ નહિ પરંતુ ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યથી પણ વાકેફ થાય તેવો દ્રષ્ટિકોણ અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યો છે.
- (૭) વિદ્યાર્થીઓને પોતાની રુચિ મુજબ પસંદગી મળે તેવા વિકલ્પો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં સમાયોજન પામ્યા છે.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા ભારતીયતાના ભાવ-વિચાર-વારસો જાણે તથા વિશ્વ સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા વૈશ્વિક ભાવ-વિચાર-વારસો અને સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે તેનો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં ખાસ ખ્યાલ રખાયો છે.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. : GUJARATI SYLLABUS

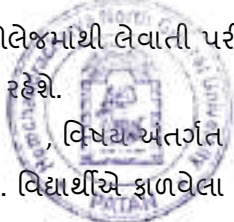
SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
1	C.C.-101	પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-102	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-103	સાહિત્ય અને આધુનિકતા	5	30	70	4
1	C.C.-104	લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય	5	30	70	4
1	I.D.-105(A)	સાહિત્ય વિવેચનના અભિગમો	5	30	70	4
1	I.D.-105(B)	સાહિત્ય અને સિનેમા	5	30	70	4
1	I.D.-105(C)	સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર	5	30	70	4
2	C.C.-201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : દયારામ (મધ્યકાલીન)	5	30	70	4
2	C.C.-202	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
2	C.C.-203	ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
2	C.C.-204	લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ, પ્રકાર અને કૃતિઓ	5	30	70	4
2	I.D.-205(A)	અનુવાદિત સાહિત્ય	5	30	70	4
2	I.D.-205(B)	સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર	5	30	70	4
2	I.D.-205(C)	કોશવિજ્ઞાન	5	30	70	4
3	C.C.-301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)	5	30	70	4
3	C.C.-302	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
3	C.C.-303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	5	30	70	4
3	C.C.-304	તુલનાત્મક સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(A)	લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન-ગતિવિધિઓ	5	30	70	4
3	I.D.-305(B)	ગાંધી સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(C)	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	5	30	70	4
4	C.C.-401	ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા	5	30	70	4
4	C.C.-402	વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ	5	30	70	4
4	C.C.-403	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	5	30	70	4
4	C.C.-404	ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ	5	30	70	4
4	I.D.-405(A)	લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
4	I.D.-405(B)	લઘુશોધ નિબંધ (Dissertation)	5	30	70	4
4	I.D.-405(C)	સાહિત્ય અને ઇતિહાસ	5	30	70	4

નોંધ: (૧) રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે આ જ અભ્યાસક્રમ સમાન રહેશે.

(૨) રેગ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે કોલેજમાંથી લેવાતી પરીક્ષાના દરેક પેપરની આંતરિક પરીક્ષાના ૩૦ ગુણમાંથી આંતરિક પરીક્ષાના ૧૫ ગુણ રહેશે.

(૩) સેમિનારના ૧૦ ગુણ ગણાશે, વિષય અંતર્ગત દસ મિનિટ વક્તવ્ય આપવાનું રહેશે.

(૪) અસાઇન્મેન્ટના ૫ ગુણ રહેશે. વિદ્યાર્થીએ ફાઇનલ વિષય પર પંદર પૃષ્ઠનું લખાણ આપવાનું રહેશે.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

SEMESTER - I

Hemchandra
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-101

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : પ્રશિષ્ટ કૃતિની વિભાવના:

૧. પ્રશિષ્ટ કૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
૨. ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)

એકમ-૨ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧ (મધ્યકાલીન)

નિયત કૃતિ : 'પ્રેમપચીસી'
સંપાદક : ડો. નિરંજના વોરા
પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ-૩ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૨ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'અમૃતા'
સંપાદક : રઘુવીર ચૌધરી
પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ-૪ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧-૨ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ભાગ-૧ થી ૩) , ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬) , ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ

૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર

૪. નવલકથા : સાહિત્યને સ્વરૂપ - સંપાદક : શિરીષ પંચાલ

૫. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા

૬. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ

૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧) સં . દ્રષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી

૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા , નરેશ વેદ

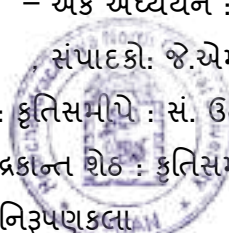
૯. વિશ્વનાથ જાની - એક અધ્યયન : મહેન્દ્ર દવે

૧૦. અધીત: પર્વ-૧ , સંપાદકો: જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય

૧૧. પ્રેમપચીસી : વિનોદ જોશી : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ

૧૨. અમૃતા - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ

૧૩. ગુજરાતી નવલકથામાં પાત્રનિરૂપણકલા - રમેશ ર. દવે

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-102

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : નાટક

એકમ-૧ : (૧) નાટક : સંજ્ઞા , સ્વરૂપ અને લક્ષણો

(૨) નાટક અને એકાંકી , નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા જેવાં સ્વરૂપો વચ્ચેના ભેદ-પ્રભેદ-સામ્યતા

એકમ-૨ : (૧) ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(૨) સુધારક અને પંડિતયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટકસર્જકો અને રચનાઓ

(૩) ગાંધીયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટ્યસર્જકો અને નાટ્યસર્જનો

(૪) આધુનિક યુગના નાટ્યસર્જકો અને તેમના નાટ્યસર્જનોનો પરિચય

એકમ-૩ :

નિયત કૃતિ : 'અંગૂલિમાલ'

સંપાદક : સતીશ વ્યાસ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ-૪ : કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. અર્વાચીન ગુ.સા.નો ઇતિહાસ – ધીરુભાઈ ઠાકર

૨. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩ – સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે

૩. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪ – સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે

૪. નાટક વિશે – જયંતિ દલાલ, શ્રી જયંતિ દલાલ સ્મૃતિ સમિતિ.

૫. નાટક વિશે – રમણલાલ યાજ્ઞિક, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૬. નાટ્યકળા – ધીરુભાઈ ઠાકર, પોતે. પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૫

૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટકો અને અન્ય લેખો – રાજેન્દ્ર મહેતા અને અન્ય, તાદર્થ્ય- ઓક્ટો.- નવે. ૨૦૦૦

૮. નાટ્યસર્જક સતીશ વ્યાસ- સં. ચીમનભાઈ કોળી

૯. ગુજરાતી નાટક – સતીશ વ્યાસ

૧૦. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભાવ અને વિકાસ : મહેશ ચોક્ષી

૧૧. બૃહદ નાટ્યલોક : જશવંત શેખડીવાળા

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને આધુનિકતા

એકમ-૧ : ૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા , વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ

૨. આધુનિકતાના પ્રેરક-ઉદ્ભાવક પરિબલો (પાશ્ચાત્ય અને ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં)

એકમ-૨ : આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ

(૧) અસ્તિત્વવાદ (૩) અસંગતિવાદ

(૨) પ્રતીકવાદ (૪) અતિવાસ્તવવાદ

એકમ-૩ : ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા :

(૧) ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા (૨) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં આધુનિકતા

(૩) ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા (૪) ગુજરાતી નાટકમાં આધુનિકતા

એકમ-૪ : નિયતકૃતિ : 'આધુનિક વાર્તા સૃષ્ટિ' (પસંદ કરેલી નવ વાર્તાઓ)

સંપાદક : મોહન પરમાર

સં.પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

(૧) રાક્ષસ (૬) ચોન્ટી

(૨) ચક્ષુઃશ્રવા (૭) સગી

(૩) કાલસર્પ (૮) ટુ થાઉઝન્ડ ટ્વેન્ટી (૨૦૨૦) લગી

(૪) પોટકું (૯) ફીફ્ટીવરી

(૫) ન કૌસમાં , ન કૌસ બહાર

એકમ-૫ : આ એકમમાં ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમનશાહ

૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ

૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ

૪. આધુનિક કથાવિશ્વ (નવલકથા) સં. બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ

૫. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય – બિપિન આશર

૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર એબ્સર્ડ નાટકો- ડૉ. દમયંતી પરમાર

૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગો – મહેશ ચંપકલાલ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

૮. આધુનિક કવિતામાં ભાષકર્મ : સતીશ વ્યાસ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : જયંત કોઠારી : ગૂર્જર પ્રકાશન

૧૦. ચાર નવલકથાકારો : ભરત મહેતા : ડિવાઇન પ્રકાશન

૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર : શરીફ વીજળીવાળા

૧૨. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં સંનિધિકરણ : ભરત સોલંકી : પાર્શ્વ પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

એકમ-૧ : લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય :

૧. લોકવિદ્યાની વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ

૨. લોકવિદ્યાનાં લક્ષણો

૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ

એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્યની તુલના

૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ

૩. લોકસાહિત્ય અને લોકભોગ્ય સાહિત્ય (ભજન, ભરથરીગીતો)

એકમ-૩ : ૧. લોકકથાના અભ્યાસની સમસ્યાઓ

૨. કથાગીતનાં લક્ષણો

૩. લોકકથા અને કથાગીતની તુલના

એકમ-૪ : ૧. લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

૨. લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર

૩. લોકસાહિત્ય અને ઇતિહાસ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બે ના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકવાર્મય: કનુભાઈ જાની, પ્ર. સૌ. યુનિ. રાજકોટ

૨. લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન – ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૩. લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય : નરેશ વેદ પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૪. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર – ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ

૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ – ડૉ. બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૬. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૭. લોકસાહિત્ય ભણી – બિપિન આશર, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ

૮. લોકસાહિત્ય અને સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓ – ડૉ. પ્રશાંત પટેલ અને અન્ય

૯. લોકસંદર્ભ – ઉષા જ. મકવાણા, પ્ર. આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

૧૦. Loksaहित्य विज्ञान : Do sTyeN⁹

૧૧. લોકસાહિત્યની વિરાસત – જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ

૧૨. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ – ડૉ. હસુતાબેન સેહાણી, પ્ર. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

એકમ-૧ : નારીવાદી અભિગમ :

૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના

૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૨ : નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિ અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'અસ્વપ્ન સુખીજીવન'

લેખક : જયંત ગાડીત

પ્રકાશન : ડિવાઇન પ્રકાશન

એકમ-૩ : દલિતવાદી અભિગમ:

૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના

૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૪ : દલિતવાદી અભિગમની કૃતિનો અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'વિસ્મય' (પસંદ કરેલી આઠ વાર્તાઓ)

લેખક : મોહન પરમાર

પ્રકાશન : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ :

૧. ઘરનું ઘર – જોસેફ મેકવાન પ. જી. સાહેબ – પ્રવીણ ગઢવી

૨. ડર – દલપત ચૌહાણ ડ. ઘોડાર – મોહન પરમાર

૩. નંદુ – દશરથ પરમાર ડ. કમઠાણ – સંજય ચૌહાણ

૪. છોડ – ધરમાભાઈ શ્રીમાળી ટ. દલો ઉર્ફે દલસિંહ – હરીશ મંગલમ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના : સં. કલ્પના શાહ

૨. પ્રત્યાયન : ભી.ન.વણકર

૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ : પશિક પરમાર

૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા : મોહન પરમાર

૫. સર્જનપ્રક્રિયા અને નારીચેતના : ઉષા ઉપાધ્યાય

૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ : ઉર્વશી પંડ્યા

૭. ગુજરાતી કથા સાહિત્યમાં નારી ચેતના : હિમાંશી શેલત

૮. ગુજરાતી દલિત સા. રૂપરેખા: સં. નાથાલાલ ગોહિલ

૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબંધતા : હરીશ મંગલમ

૧૦. દલિત ચેતનાની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડહિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન

૧૧. નારીચેતના-સંવેદનની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડહિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન

૧૨. સ્ત્રી વિમર્શ : નિલ્ધ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન

૧૩. દલિતકથા વિમર્શ : કાન્તિ માલસતર : દલિત સા. અકાદમી

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સિનેમા

એકમ-૧ : સાહિત્ય અને સિનેમા : પરિભાષા, આંતરસંબંધ અને ઇતિહાસ :

૧. સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના તથા બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા
૨. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયાના ઘટકો
૩. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધોની વિલક્ષણતા
૪. સાહિત્ય આધારિત સિનેમાનો પ્રાથમિક ઇતિહાસ

એકમ-૨ : સાહિત્યકૃતિ આધારિત ફિલ્મ (ટૂંકીવાર્તા પરથી ફિલ્મ)

ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : અભુ મકરાણી (યુનીલાલ મડિયા)
કૃતિ આધારિત ફિલ્મ – ‘મિર્યમસાલા’ (કેતન મહેતા)

(નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

એકમ-૩ : નવલકથા આધારિત ફિલ્મ :

ગુજરાતી નવલકથા : કંકુ (પન્નાલાલ પટેલ)

કૃતિ આધારિત ગુજરાતી ફિલ્મ : કંકુ (કાન્તિ રાઠોડ)

(નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

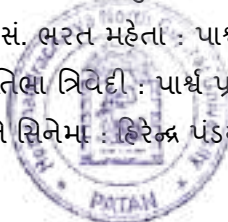
એકમ-૪ : બંને સાહિત્યકૃતિ –ફિલ્મકૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો:

જેમ કે , સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો આરંભ, મધ્ય, અંત, પાત્રાલેખન, પાત્ર પસંદગી વગેરે.

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમોમાંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જે પૈકી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. રૂપ-અરૂપ- યુનીલાલ મડિયા
૨. મડિયાની શ્રેષ્ઠ નવલિકાઓ – યુનીલાલ મડિયા
૩. કંકુ – પન્નાલાલ પટેલ
૪. સિનેમા વિમર્શ – અમૃત ગંગર
૫. રૂપાંતર – અમૃત ગંગર
૬. જગતની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મો – અભિજિત વ્યાસ
૭. સાહિત્ય ઔર સિનેમા – સી. ભાસ્કરરાવ
૮. સાહિત્ય અને સિનેમા – જય વસાવડા
૯. સાહિત્ય અને સિનેમા – મહિપતસિંહ રાઓલજી
૧૦. મીડિયા મેસેજ –સુમન શાહ
૧૧. ભારતીય સિનેમાનાં સો વર્ષ – હસમુખ થાનકી
૧૨. અભુ મકરાણીથી ‘મિર્યમસાલા’ - ભરત મહેતા : કૃતિસમીપે
૧૩. ‘કંકુ’ અને ‘કંકુ’: તરુણ બેન્કર : કૃતિ સમીપે : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૪. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ : મહિપત રાઓલજી : આદર્શ પ્રકાશન
૧૫. મિર્યમસાલા : સં. ભરત મહેતા : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૬. ફિલ્માંતર : પ્રતિભા ત્રિવેદી : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૭. નવલકથા અને સિનેમા : હિરેન્દ્ર પંડ્યા : પાર્શ્વ પ્રકાશન

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક સંજ્ઞા વિચાર

એકમ-૧ : સાહિત્યિક સંજ્ઞા વિચાર :

૧. સાહિત્યિક સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય

૨. સાહિત્યિક સંજ્ઞાનું મહત્વ અને પ્રકારો

એકમ-૨ : સંજ્ઞાપરિચય - ૧

૧. પ્રતીક: સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

૨. કલ્પન : સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

૩. પુરાકલ્પન: સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

એકમ-૩ : સંજ્ઞાપરિચય - ૨

૧. કપોળ કલ્પન : સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

૨. આચરની : સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

૩. કથનકેન્દ્ર : સંજ્ઞા , સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

એકમ-૪ : સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓ :

૧. સન્નિધિકરણ

૨. પીઠઝબકાર

૩. આંતર ચેતના પ્રવાહ

૪. મોન્ટાજ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે , જે પૈકી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. પ્રતીક અને પ્રતીકવાદ - એફ.સી.ફાયઓ

૨. કલ્પન : વિભાવના અને વિનિયોગ - નીતિન વડગામા

૩. પુરાકલ્પન : પ્રવીણ દરજી

૪. આચરની : પ્રવીણ દરજી

૫. કપોળ કલ્પિત - શિરીષ પંચાલ

૬. ટૂંકીવાર્તા કથન કેન્દ્ર - શરીફા વીજળીવાળા

૭. ટૂંકીવાર્તામાં કપોળ કલ્પના - ઇલા નાયક

૮. કથનકળા મીમાંસા - સંપાદક : નરેશ વેદ

૯. કથાસંધાન - જયેશ ભોગાયતા

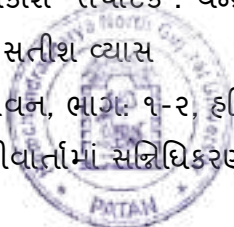
૧૦. રચનારીતિ : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય - ભરત પંડ્યા

૧૧. સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ- સંપાદક : ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાલા

૧૨. કથનકલા - સતીશ વ્યાસ

૧૩. ભાવન-વિભાવન, ભાગ: ૧-૨, હરિવલ્લભ ભાચાણી

૧૪. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં સન્નિધિકરણ : ભરત સોલંકી

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,
PATAN**

THE M.A. PROGRAMME IN ENGLISH LITERATURE

SEMESTER SYSTEM

(With effect from June 2019)

Semester: I, II, III, IV

SCHEME OF EXAMINATION

AND

COURSES OF READING

AS PER THE CHOICE BASED CREDIT SYSTEM

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

The syllabus of M.A. in English Literature comprises of 20 courses to be taught over 4 semesters and two years.

Semester 1

Courses 101- 105 (105 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 101	Literature in English Language (1450-1660) Poetry
Paper: 102	Literature in English Language (1450-1660) Prose and Plays
Paper: 103	Classical and Renaissance Literary Criticism
Paper: 104	Indian Writing in English
Paper: 105 (A)	Adaptation Studies: Indian Subcontinent OR
Paper: 105 (B)	Classics (Greek and Roman) in Translation OR
Paper: 105 (C)	Literature by Indian Diaspora

Semester 2

Courses 201-205 (205 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 201	Literature in English Language (1660- 1798)
Paper: 202	Literature in English Language (1760-1830)
Paper: 203	Neo Classical, Romantic and Victorian Literary Criticism
Paper: 204	English Language Teaching
Paper: 205 (A)	Adaptation Studies: American OR
Paper: 205 (B)	Classics (Russian) in Translation OR
Paper: 205 (C)	Noble and Booker Prize Winning Texts

Semester 3

Courses 301-305 (305 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 301	Literature in English Language (1830-1914)
Paper: 302	Literature in English Language (1900-1950)
Paper: 303	Contemporary Literary Criticism
Paper: 304	Special Author (1): Translation: A Case Study of Tagore
Paper: 305 (A)	Humanism and Literature OR
Paper: 305 (B)	American Literature OR
Paper: 305 (C)	Research Methodology

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester 4

Courses 401-405 (405 is interdisciplinary paper) (**Total Credits: 5x4=20**)

Paper: 401	Literature in English Language (1950 to the Present)
Paper: 402	Special Author (2): T.S. Eliot and W. S. Maugham
Paper: 403	Indian Poetics
Paper: 404	Indian Texts in Translation
Paper: 405 (A)	Philosophy and Literature
	OR
Paper: 405 (B)	Classics (French and German) in Translation
	OR
Paper: 405 (C)	Biographies and Autobiographies

Note:

All the five courses in each semester are core compulsory papers. Courses 0105, 0205, 0305 and 0405 are interdisciplinary papers.

SCHEME OF EXAMINATION

There will be a written examination of students at the end of each semester. Each paper will be of three hours' duration, and the maximum marks for each paper will be 70. Continuous internal assessment for each course will be for 30 marks as per the following scheme:

- (a) Written test: **15** marks
- (b) Seminar Presentation: **10** marks (for the paper presentation by the student in the departmental seminar in each semester.)
- (c) Overall Discipline, Attendance and Assignment: **05** Marks

Note: University examination would comprise of 70 marks. The format of the question paper will be as follows:

Format of the semester end examination question paper would be:

- Total Marks **70**
- Total Questions to be asked (Each With internal option) **05**
- One full length question from each unit **14**
- Fifth Question would be of Short notes **14**
[One from each unit, out of which students are expected to write two short notes,(each of 7 marks)]

M.A. Programme in English Language and Literature

Semester I

Paper 101

Literature in English Language (1450-1660): Poetry

- Unit: 1** Chaucer: *Prologue to the Canterbury Tales*
Spenser: *Faerie Queen* Book I
- Unit: 2** Donne: *The Extasie, The Canonization, Batter My Heart Three Personed God*
Marvel: *To His Coy Mistress, Thoughts in a Garden*
- Unit: 3** Sydney: Selected Sonnets:
Sonnet no. 1 *Loving in Truth*,
Sonnet no. 31 *With How Sad Steps*,
Sonnet no. 33 *I Might O, me I Might*
Shakespeare: Selected Sonnets:
Sonnet no.18 *Shall I compare thee to a summer's Day?* ,
Sonnet no.29 *When, in disgrace with fortune and men's eyes*,
Sonnet no.116 *Let Me not to the marriage of true minds*
- Unit: 4** Milton: *Paradise Lost* Book- I
Paradise Lost Book- IX
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)

Recommended Reading:

- * A.C.Bradley: *Lectures on Poetry*
- * Helen Vendler: *The Sonnets of Shakespeare*
- * G.W Spiller.: *The Sonnet*
- * E.M.W. Tillyard: *The Elizabethan World Picture*
- * Allardyce Nicoll: *Shakespeare and the Modern World*
- * Ian Mortimer: *The Time Traveller's Guide to Elizabethan World*
- * Isabel Rivers: *Classical Ideas in Renaissance Poetry*
- * F.T Prince: *Paradise Lost*
- * Legouis and Cazamian: *History of English Literature*

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 102

Literature in English Language (1450 -1660) Prose and Plays

- Unit: 1** Marlow: *Doctor Faustus*
Thomas Kyd: *Spanish Tragedy*
- Unit: 2** Shakespeare: *Hamlet*
King Lear
- Unit: 3** Shakespeare: *Tempest*
Ben Jonson: *Volpone*
- Unit: 4** Bacon: ‘*Of Friendship*’, ‘*Of Youth and Age*’, ‘*Of Studies*’, ‘*Of Ambition*’
Montaigne: ‘*On Solitude*’, ‘*On Idleness*’, ‘*On Fear*’, ‘*On the Cannibals*’
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)

Recommended Reading:

- * A.C Bradley: *Shakespearean Tragedy*
- * M.A Screech: *The Complete Essays of Montaigne*
- * Stephen Zweigler.: *Montaigne*.
- * Sarah Bakewell: *How to Live: A Life of Montaigne*
- * Stephen Greenblatt: *Will in the World: A Life of Shakespeare*
- * Stephen Greenblatt: *The Swerve: How The Renaissance Began*
- * Wilson Knight: *The Imperial Theme*.
- * Legouis and Cazamian: *History of English Literature*. OUP, UK

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 103

Classical and Renaissance Literary Criticism

Unit 1: Plato: *The Republic*

Unit 2: Aristotle: *The Poetics*

Unit 3 Longinus: *On the Sublime*

Unit 4 Sidney: *An Apologie for Poetry*

Unit: 5 Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of English Literature.)

Recommended Reading:

- * David Daiches: *Critical Approaches to Literature*
- * George Saintsbury: *History of Literary Criticism*
- * Wimsatt and Brookes: *Literary Criticism*
- * Humphrey House: Aristotle's *Poetics*
- * Simon Blackburn: *The Republic: A Short Biography*
- * Alan Bloom: *The Republic*
- * Jonathan Barnes: *Aristotle: A Very Short Introduction*
- * Julia Annas: *Plato: A Very Short Introduction*

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 104

Indian Writing in English

Unit: 1 Mulk Raj Anand:	<i>Untouchable</i>
R. K. Narayan:	<i>The English Teacher</i>
Unit: 2 Mahesh Dattani:	<i>Final Solutions</i>
Dina Mehta:	<i>Brides are not for Burning</i>
Unit: 3 Ruskin Bond:	<i>The Night Train at Deoli</i> <i>The Room on the Roof</i> <i>Our trees still Grow in Dehra</i>
Arun Kolatkar:	<i>The Cups of Tea</i> <i>The Boatride</i> <i>Irani Restaurant</i>
Unit: 4 A. K. Ramanujan:	<i>Is there an Indian Way of Thinking? An Informal Essay</i>
Anand K. Coomarswamy:	<i>Music and Education in India</i>

Unit: 5 Short notes

(Short notes can be asked from the historical background of Indian writing in English and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of Indian English Literature.)

(Essays in unit-4 are available in ‘*Anthology of Indian Prose Writings in English*’, Penguin Study Editions)

Recommended Reading:

- * Mehrotra, Arvind K. *Illustrated History of Indian Writing in English*, OUP, Delhi
- * Iyenger, K.R. Srinivasa, *History of Indian Writing in English*, Sterling, Delhi
- * Naik, M.K. *A History of Indian English Literature*, Sahitya Akadami
- * *Anthology of Indian Prose Writings in English*, Penguin Study Editions
- * Coomarswamy, Anand K: *Essays on Ideal Nationalism*. Motilal Banarasidas, New Delhi.

Hemchandracharya
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper: 105 (A)

Adaptation Studies: Indian Subcontinent

Unit: 1 Adaptation Theories: introduction

History of Cinema, Aspects of Film and Documentary (including Key terms)

Unit: 2 *Guide:* R.K. Narayan

Guide: Directed by Vijay Anand

Saraswatichandra: G. M. Tripathi

Saraswatichandra: The Film

Unit: 3 *Heat and Dust:* Ruth Jhabwala

Heat and Dust: directed by Ismail Merchant

The Reluctant Fundamentalist: Mohsin Hamid

The Reluctant Fundamentalist: directed by Meera Nair

Unit: 4 *Midnight's Children:* Salman Rushdie

Midnight's Children: Directed by Deepa Mehta

The English Patient: Michael Ondaatjee

The English Patient: The Film

Unit: 5 Short notes (Short notes can be asked from the historical background of Film Studies and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of Film Studies.)

Suggested Texts for Adaptation studies:

- * The Bloomsbury Introduction to Adaptation Studies, Continuum Publishing Corporation
- * Adaptation and Appropriation(The New Critical Idiom), Routledge, 2015

Recommended Reading:

- * Nelmes, Jill: *Introduction to Film Studies*, Routledge, 2011
- * Kupsc, Jarek: *The History of Cinema for Beginners*. Chennai: Orient Longman, 2004
- * Hutcheon, Linda. *A Theory of Adaptation*, Routledge
- * Sikov, Ed. *Film Studies- An Introduction*, Columbia University Press, 2009
- * Monaco, James. *How to Read A Film: Movies, Media and Beyond*. OUP, 2009
- * Kuhn & Westwell, Guy. *Oxford Dictionary of Film Studies*. Oxford, 2012
- * McDonald, Kevin. *Film Theory*, Routledge, 2016
- * Hayward, Susan. *Cinema Studies: The Key Concepts*. London: Routledge, 2000.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 105 (B)

Classics (Greek and Roman) in Translation

- Unit: 1** Homer: *The Iliad* Book I (Penguin Classic, tr. Martin Hammond)
Virgil: *The Aeneid* Book I (Oxford World Classics/ Penguin Classics)
- Unit: 2** Sophocles: *Oedipus Rex* (Penguin Classics)
Euripides: *Medea* (Penguin Classics)
- Unit: 3** Aristophanes: *The Frogs* (Penguin Classics)
Plautus: *Pot of Gold* (Penguin Classics)
- Unit: 4** Sappho: Selected Fragments (Penguin Classics)
1. Some Call Ships infantry or horsemen
2. Deathless Aphrodite of the Spangled Mind
3. He seems to me Equal to Gods, that man
- Ovid: *Metamorphoses*. Book I (Penguin Classics)
- Unit: 5** Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the texts in this paper and formal class room teaching will not be binding. Students can refer to standard books on History of Greek and Roman Literature.)

Recommended Reading:

- * H.D.F. Kitto : *Greek Tragedy*
- * Gilbert Murray : *Literature of Ancient Greece*
- * Michael J. O'Brien : *20th Century Interpretations of Oedipus Rex*
- * C.M. Bowra : *Sophocles Tragedy*
- * Victor Ehrenberg : *Sophocles and Pride*
- * G.M. Kerkwood : *A Study of Sophoclean Drama*
- * Cedric H. Whitman : *Sophocles: A Study of Heroic Humanism*
- * Bernard M. Knose: *Oedipus at Thebes*
- * Charles Freeman: *The Greek Achievement*
- * Robin Lane Fox: *An Epic History of the Classical World*
- * Thomas Calhill: *Sailing the Dark Wine Seas*
- * Paul Cartledge (OUP) US : *The Greeks*

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Paper 105 (C)

Literature by Indian Diaspora

Unit: 1 History of Diaspora, *Girmityas* by Brij V. Lal

Unit: 2 Jhumpa Lahiri: *Namesake*

Amitav Ghosh: *Shadow Lines*

Unit: 3 M. G. Vassangi: *No New Land*

Vikram Seth: *A Suitable Boy*

Unit: 4 Bharti Mukharjee: *Desirable Daughters*

Chitra Divakaruni: *Mistress of Spices*

Unit: 5 Short notes (Short notes can be asked from the historical background of the period of this paper and formal classroom teaching will not be binding. Students can refer to standard books on Indian Diaspora.)

Recommended Reading:

- * Ania Loomba : *Colonialism/ Post Colonialism*
- * Brij V. Lal: *The Encyclopaedia of Indian Diaspora*
- * Salman Rushdie : *Imaginary Homelands*
- * Leela Gandhi : *Post Colonial criticism*
- * Aime Cesaire : *Discourses on Colonialism*
- * Edward Said: *Culture and Imperialism*
- * Edward Said : *Orientalism*
- * Edward Said : *The World, The Text and The Critics*
- * Ghosh, Amitav. *The Diaspora in Indian Culture.*
- * Gillion, K.L. *The Fiji Indians Challenge to European Dominance 1920 -1946.*
- * Gilory, Paul. *The Black Atlantic, Modernity and Double Consciousness.*
- * Naipaul, V. S. *The Middle Passage.*
- * Naipaul, V.S. *A Turn in the South.*
- * Paranjape, Makarand. *In Diaspora: Histories, Texts, Theories.*
- * Jhumpa Lahiri: *The Interpreter of Maladies and Other Stories*
- * Anita Munnar(ed.): *The Diaspora Reader*

HEMCHANDRACHARY NORTH GUJARAT UNIVERSITY
PATAN

SYLLABUS
MASTER OF ARTS
SOCIOLOGY

[CREDIT BASED SEMESTER SYSTEM]

[FROM 2019-20]

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

HEMCHANDRACHARY NORTH GUJARAT UNIVERSITY

PATAN

Notes:

- (1) For the students doing M.A. degree in Sociology the courses are divided into core courses and inter disciplinary courses.
- (2) Each semester have four papers are core papers.
- (3) One inter disciplinary courses of three option.
- (4) Semester 4 dissertation is compulsory one of the option
- (5) Marks are divided into external and internal. Each course external marks are 70 and Internal are 30.
- (6) Dissertation have 70 marks are theory and 30 marks have vivo voice Examination

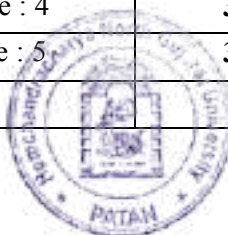
SCHEME OF EXAMINATION:-

Students will be evaluated on the basis of a written examination at the end of each semester and internal assessment for each course during the semester. Each paper will be of three hours duration, and the maximum marks for each paper will be 70. The internal assessment for each course will be for 30 marks, out of which 15 marks will be for written tests. Assignments given by the Department - 05 marks and 10 marks for the Seminar presentation by the student in the departmental seminar in each semester.

University examination would comprise of 5 questions of the total weighting of 70 marks. Question 1 to 4 are would be of 14 marks with internal option. In the answer of this question, the students will have to write an essay type answer in approximately 300 words. Question 5 would be the question of short note type 04 questions of 14 mark, the students will have to right any two short note.

Semester

Course	Hours/week	Credit
Core Course : 1	3+1 = 04	04
Core Course : 2	3+1 = 04	04
Core Course : 3	3+1 = 04	04
Core Course : 4	3+1 = 04	04
IDC Course : 5	3+1 = 04	04
Total	20	20

c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Semester -1			
No	Course Code	Name of Course	Credits
1	SOCC-101	Theoretical Perspective in Sociology	04
2	SOCC-102	Methods in Sociological Research	04
3	SOCC- 103	Gender and Society	04
4	SOCC-104	Social Change in India	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 105	1. Political Sociology - OR 2. Sociology of Aging - OR 3. Family Welfare & Counseling	04
		Total	20

Semester -II			
No	Course Code	Name of Course	Credits
1	SOCC-201	Classical Sociological Tradition	04
2	SOCC - 202	Qualitative Social Research	04
3	SOCC - 203	Urban Society in India	04
4	SOCC - 204	Sociology of Education	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 205	1. Sociology of Tribal People - OR 2. Crime and Society - OR 3. Environment and Society	04
		Total	20

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

Semester - III			
1	SOCC - 301	Perspective on Indian Society	04
2	SOCC - 302	Social Demography	04
3	SOCC - 303	Sociology of Religion	04
4	SOCC- 304	Industry and Society in India	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 305	1. Regional Sociology - OR 2. Social Movement in India - OR 3. Human Rights and Society	04
		Total	20

Semester - IV			
1	SOCC - 401	Sociology of Development	04
2	SOCC - 402	Rural Sociology	04
3	SOCC - 403	Social Problems of Modern India	04
4	SOCC - 404	Change and Development in Tribal Society	04
5	Inter Disciplinary courses SOIDC 405	1. Sociology of Mass Communication - OR 2. Sociology of Literature - OR 3. Dissertation	04
		Total	20
		Grand Total	80

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

M.A.SEM. 1
CORE COURSE
SOCC -101

THEORETICAL PERSPECTIVES IN SOCIOLOGY

Objectives :

This course is intended to introduce the students to the substantive, theoretical and methodological issues which have shaped the sociological thinking in the latter half of 20th century, and which continue to concern the practitioners of sociology, today. The main focus of this course will be on structure, functional & conflict theories and phenomenology, ethnomethodology. Acquaint the students with the concept of theory and relationship between theory and research.

Outcome :

Students will be able to understand social realities, develop sociological view point and appreciate theoretical perspective of Sociology.

Course Outline :

UNIT-1 STRUCTURAL FUNCTION

- Sociological Theory
- Meaning, Characteristics, functions nature
- S.F. Nadel-Problem of roll analysis,
- A.R.Radcliff Brown- The idea of social structure
- Relationship between theory and research

UNIT-2 Functionalism

- Functionalism : Intellectual roots.
- Talcott Parsons : Action System, AGIL Model, pattern variables.
- Robert Merton's Middle range theory & Codification of Functional analysis
- Functionalism : Major Criticisms

UNIT-3 Interaction perspective

- Social Action
 - Max Weber
 - Pareto
- Symbolic interaction
 - G.H.Mead
 - Blumer
- H.Garfinkel - Ethnomethodology

UNIT-4 Conflict Theory

- Karl Marx
- R.Dahrendorf
- L.Coser
- R.Collins

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Recommended Books

1. Alexander Jaffrey C: twenty lectures; Sociological theory since World war II Columbia University Press, New York,1987
2. Bottomore Tom: The Frankfurt School chelster, Sussex; Ellis Tavistock Publications, Harwood and London. 1984
3. Craib Ian:Modern Social theory;From Parsons to haberams, Harvester Press,London,1992.
4. Collins Randall : Sociological theory, Rawat Publication, Jaipur and New Delhi.1997.
5. Giddens Anthony : Central Problem in social theory; Action, Structure and contradictions in social analysis, MacMillan, London 1983.
6. Kuper Adam : Anthropologist and anthropology : The British School,1975.
7. Kuper Adam and Jessica Kuper : The Social science encyclopaedia, Rutledge, London and New York, 1996.
8. Ritzer Goerge : Sociological theory, McGraw-Hill, New York, 1992.
9. Sturrock John: Structuralism and since; From Levi Strauss to Derida, Oxford University Press, Oxford, 1979.
10. Turner Jonathan H.: The Structure of sociological theory, Rawat Publication,Jaipur and New Delhi.1995.
11. Zeitlin Irwing M.: Rethinking sociology : A critique of contemporary theory, Rawat publication, Jaipur and New Delhi, 1998
12. डॉ. मृदुला भटनागर :सामाजिक विचारक, रितु पब्लिकेशन्स,जयपुर,२०१०
13. डॉ एस.चन्द्रकुमार राय : प्रमुख समाजशास्त्रिय सिध्दांत, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस,२०१०
14. डॉ.वाय.એ.પરમાર : ટાલ્કોટ પાર્સન્સ, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત ૨૦૦૪
15. ડૉ.વાય.એ.પરમાર :વિલ્ફ્રેડ પેરેટો, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત ૨૦૦૪
16. ડૉ.વાય.એ.પરમાર:સામાજિક ચિંતકોનો પરિચય,ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત ૨૦૧૩
17. ડૉ.વાય.એ.પરમાર:સામાજિક ચિંતકોનો પરિચય ભાગ-૨, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન,સુરત ૨૦૧૩
18. ડૉ.વાય.એ.પરમાર: સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંત, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A.SEM. I

CORE COURSE

SOCC -102

METHODS IN SOCIOLOGICAL RESEARCH

Objective

To Impart knowledge to students regarding the fundamentals of methodology of social research.

To Develop a critical outlook at the existing perspectives and methods and to evolve concept clarity, which can lead them in their future research.

Teaching certain quantitative methods, statistical techniques and qualitative methods to collect and analyze the data would help them organize and analyze the information gathered by them.

Exposure to the fieldwork at the post.

Outcome :

Students will sensitivities towards scientific temper.

Students will learn appropriate techniques and methods for social research.

Course Outline :

UNIT-1 History of Sociological Research

- Imperialism - Augst Compt
- Positivism- Augst Compt
- Rationalism - Weber
- Phenomenology-A.Schultz
- Philosophical approach
-

UNIT-2 Techniques Of Data Collection

- Observation
- Interview
- Questionnaires

UNIT-3 Social Survey

- Meaning
- Characteristics, Importance
- Objective
- Sampling
- Limitation
- Difference Between Social Survey and Research

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University,
PATAN

- Relation Between Social Survey and Research
- Indian Census, NSS (National Sample survey)

UNIT-4 Data analysis and Report writing

- Processing Data and Tabulation
- Application of Computer in Social Research-SPSS
- Research Article
- Synopsis
- Report Writing

Recommended Books

1. Brayman Alan: Quantity in Social Research; Unwin Hyman, London, 1988.
2. Denzin Norman K.: Handbook of Qualitative research, Sage publication, New Delhi, 1994.
3. Dwivedi R.S.:Research Method in Behavioural science, Macmillan India LTD.,New Delhi. 1997.
4. Goode A .: Positivism and Sociology, Heinemann, London, 1974.
5. Hall David And Hall Irene: Practical Social Research Project work in the community, MacMillan Press Ltd.London, 1996
6. Irvine J.I. Miles and J. Evans: Demystifying Social Statistics, Pluto Press London,1979.
7. Kothari C.R.: Research Methodology and Technique, Wishwa Prakashan, New Delhi, 1985.
8. Lewin Jack : Elementary static in Social Research, Harper and Row Publishers, New York,1973
9. Marsh Caterence: Exploring Data , Polity Press, Cambridge,1988.
10. Moser C.A. and Kalton C.: Survey Methods in Social Investigation; Heinemann,London,1971
11. Seltiz C. and M. Jhoda: Research Methods in social Relations, Muthuen&Co.Ltd, U.S.A.,1965
12. Srinivas M.N and A.H.Shah: Field Worker and The Field , Oxford,New Delhi,1979.
13. ડૉ.બચુભાઈ પવાર: સામાજિક સંશોધનનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર, શબ્દ સાધના પ્રકાશન, જૂનાગઢ ગુજરાત

 I/c. Registrar
 Hemchandracharya
 North Gujarat University
 PATAN

M.A.SEM.I
Core course
SOCC - 103
Gender and Society

Objectives

To Introduce the students to the debate regarding role of biology and culture in the determining Gender roles.

To orient the students to the theories of Gender relations and to understand the position of Indian Women.

The course seeks to account students with theoretical understanding of gender sensitisation. It is also to get informed about the model of action for improvement of the status of women and to be aware of the diversity in values and problems of women from different part and states of India.

Outcome :

Students will Comprehend the status of women in India.

Students will have Understand the perspective of women's issues.

Students will have Obtain information about gender in reality.

Course Outline :

Unit-1 Social Construction of Gender.

- Concept of Gender, Gender VS sex Biology, Gender and Sexuality, Third Gender
- Women in Family
- Gender Socialization
- Sexual division of Labor
- Patriarchy as Ideology and practice.

Unit-2 Theories of Gender Relations

- Liberal
- Radical
- Socialist
- Feminist
- Marxism
- Post - modernist

Unit-3 Feminist Movements

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A.SEM I

Core course

SOCC - 104

Social Change in India

Objective :

Social change has always been a central concern of sociological study. More recently, it has gained in greater salience partly because of its unprecedented rapidity and partly because of its planned character. Not surprisingly, development has emerged as a pronounced concern and as a remarkable feature of our times.

1. To Introduction of key concepts and Favoring factors of relating to social change
2. To address in particular the Indian experience of social change.

Outcome :

Students will have understand the change in society
Students will have understand theory and process in India.

Course Outline :

Unit-1 Social Change

- Meaning
- Characteristics
- Types and factors of social change.
- Cultural change - Meaning and Characteristics.

Unit-2 Theory of Social Change

- Linear
- Circular Cyclical
- Trends of Change

Unit-3 Process of Change

- Sanskritization
- Westernization
- Modernization
- Secularism

Unit-4 Social change in major Social Institutions

- Caste
- Family
- Women
- Religion

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

Recommended Books:

1. Abraham M. F.: Modern Sociological Theory : An Introduction, New Delhi, 1990.
2. Agrawal B.: A Field of One's Own : Gender and Land Rights in South Asia, : Cambridge University Press, Cambridge. 1994
3. Appadurai Arjun: Modernity At Large; Cultural Dimensions of Globalization, New Delhi, 1997.
4. Dereze Jean and Amratya Sen: India; Economic Development and Social Opportunity, New Delhi, 1996.
5. Desai A. R.: India's Path of Development; a Marxist Approach, Bombay Popular Prakashan, 1985.
6. Giddens Anthony: "Global Problems and Ecological Crisis" in Introduction to Sociology, W.W. Norton & Co, New York, 1996.
7. Harrison D.: The Sociology of Modernization and Development, Sage publication, New Delhi, 1989.
8. Haq Mahbub Ul. : Reflections on Human Development. New Delhi, 1991.
9. Moor Wilbert and Rogert Cok: Social Change, Prancie-Hall, New Delhi, 1967.
10. Sharma S.L.: "Criteria of Social Development", Journal of Social Action. Jan-Mar. 1980.
11. Sharma S.L.: Development : Socio-Cultural Dimensions, Rawat, Jaipur : 1986.
12. Sharma S.L.: "Salience of Ethnicity in Modernization ; Evidence from India", Sociological Bulletin. Vol. 39, Nos. 1&2. 1994.
13. Srinivas M. N.: Social Change in Modern India, University of Berkley, Berkley, 1966.
14. ડૉ. નીરા દેસાઈ : ગુજરાતમાં ૧૯ મી સદીમાં સામાજિક પરિવર્તન, યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
15. એમ.એન.શ્રી નિવાસ : આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
16. મધુસૂદન પારેખ – પુરષોત્તમ શાહ (અનુ.) આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન

M.A.SEM.I
Inter Disciplinary Courses
SOIDC 105
Political Sociology
(Optional Paper)

Objective :

In modernised societies the political system has become one of the most dominant components of the total social structure, Accordingly, the major objectives of teaching this course are : To acquaint the students with the nature and functioning of political system(s), and the political processes. To generate in the minds of students an awareness of their status and role as citizens of the state. To make the students aware of the prerequisite of sound democratic political system and its vulnerability.

Outcome :

Students will clarify the understanding of political Sociology
Students to able learn about governance as well as Political Power Structure in India.

Course Outline :

Unit-1 Introduction

- Definition nature Subject matter and Methodology of political Sociology
- Importance of Political Sociology
- Development of Political Sociology

Unit-2 Political Participation and Political Socialization

- Political Culture, Meaning and Significance
- Political Socialization Meaning, Significance, Characteristics and agencies
- Pressure Group and Interest Group.

Unit-3 Theory

- Elite theory of distribution of power in Society
(With reference Mosca, Parcto, R. Mitches and C.W Mills and other)
- Indian thinkers Gandhi, Ambedkar, Nehru, M.N.Roy.

Unit-4 Political Process and Political Parties in India.

- Bureaucracy
Its characteristics, type, Signification and Political Development with special Related to India.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

- Political process in India
 - Role of caste, religion, regionalism and language in India politics.
- Political Parties
 - Characteristics, Social composition of Parties , Recruitments , Mass Participation Political parties its causes and consequences (with special Reference to Gujarat , Analysis of Recent Election Result)

Recommended books:

1. Dowse R.E. & Hughes: - Political Sociology, Basic Book, New York, 1971.
2. Horowitz Irwin L
3. : - Foundation of Political Sociology, Harper and Row, New York, 1972.
4. Hiseanstead S.N:- Political Sociology , York basic Book, 1971.
5. Kornhauser W :- The Political and Mass Society, Penguin, 1971.
6. Kothari R :- Politics in India, Orient Longmans Ltd. 1979.
7. Merton R.K:- Reader in Bureaucracy. Genie the Free press, 1952.
8. Key V.O:- Politics, Parties and Pressure groups, Crowell, New YORK, 1964.
9. Mills C.W & Hans Gerth :Essays in Sociology, Oxford, New York, 1946.
10. Samuel P. Huntington :- Political Order in Changing Societies. Yale University Press: New Haven, 1973.
11. Among A. Gabriel:- Crises, Choice and change: Historical Studies for Political Development, Boston, 1973.
12. P. Blau:- Bureaucracy in Modern Society, Random House, New York, 1956.
13. Lipset S.M:- Political Parties , Ginkgo Free Press , 1959.
14. Benedict Anderson:- Imagined Communities: Reflection on the Origin and Spread of nationalism , beso , London, 1983.
15. Dipti Kumar Biswas:- Political Sociology, firma KLM Private. Calcutta, 1989.
16. Rajani Kothari:- Caste in Indian Politics-Orient Longmans Ltd. 1973.
17. Barrington Moore jr:- Political power and Social theory, Harvard University Press, Cambridge, 1958.
18. Mitra Subraha K:- Political Pretest and Participation-Local Eids and the Politics o Developments in India. Rutledge, 1992.
19. Marris Jones W.H: Governments and Politics in India. Cambridge, 1982.
20. Jangam R.T : Textbook of political Sociology, Oxford and 1 BH Publishing Company, New Delhi, 1990.
21. ડૉ. રમેશ એચ. મકવાણા રાજકીય સમાજશાસ્ત્ર, પાર્થ પબ્લિકેશન યામદાવાદ, ૨૦૧૪.

 I/c. Registrar
 North Gujarat University
 PATAN

M.A.Sem.I
Inter Disciplinary Courses
SOIDC 105
SOCIOLOGY OF AGING
(Optional Paper)

Objective :

Aging issues are challengeable in India. This course plane is designed to conceptualize the study of Aging with the discipline of Sociology. It begins with a discussion of the major perspectives of Aging. The main objective of course is two sensitize PG students to know the basic concept and problem of aged and rehabilitation.

Outcome :

- Students will have understand the Situation of Aging in the society.
- Students will have understand problems and rehabilitation of Aging.
- Students will have understand status of Age in the Society.

Course Outline :

Unit-I Concept of Aging:

- Biological & Physiological, Social and Psychological Aging
- Myths and Facts about Old Age
- Demographic Dimensions of the Elderly

Unit-II Sociological Perspectives of Aging

Micro-Perspectives:

- Role Theory (Aging and the Individual),
- Activity Theory,
- Disengagement Theory,

Macro Perspectives:

- Modernization Theory,
- Age Stratification Theory,
- Political Economy Theory

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

M.A.Sem.I
Inter Disciplinary Courses
SOIDC 105
FAMILY WELFARE & COUNCELLING
(Optional Paper)

Objective :

The objective of this course is to sensitize to students to family and its impotence as a social institute. Another aim is to show to the students nature, function and techniques of counseling.

Outcome :

Students will have understand a family as a social institute
Students will have understand techniques of counseling.

Course Outline :

UNIT - I Introduction of Family

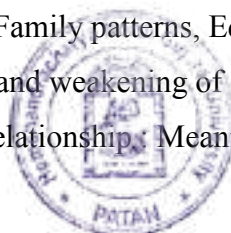
Characteristics and Importance of family,
Functions of family,
Family disorganization,
Theroretical approaches to family
Functional Approach-Parsons, Marxist approach

UNIT - II Types Of Family

Nuclear family, Joint family, Extended family,
Break down of Joint family, Change in family system,
Unit of Production, Industrial family, female headed family,
Post industrial - home based,

UNIT III Marital Disharmony

Causes and remedies, Family Tension,
Working mothers, Domestic violence, Breakdown of Marriage.
Changing Family patterns, Equal Status of Women, Joint Mate
Selection, and weakening of family norms.
Live -in Relationship, Meaning and nature

[Signature]
I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN

UNIT IV Counseling :

Nature, Scope, Functions And Needs of Counseling

Approaches, Cognitive, Behaviorist,

Psychodynamic and Transpersonal.

Techniques of counseling .

Future of guidance and counseling.

Helpline for different groups

Recommended Books :

- Goode.William.J. The Family, Prentice Hall of India, New Delhi,1989.
- Ahuja, Indian Social system, Rawat publications,Jaipur, 1994.
- Kapadia, Marriage and Family in India, Oxford press, Delhi, 1988.
- Rodger, Family life and social control, A sociological perspective, Macmillan press, 1996.
- Sharma, A.S. Counselling Psychology, Common Wealth Publications, New Delhi, 1997.
- Desai, Tripta, Women in India, Munshiram Manoharl Pvt.Ltd, New Delhi,1997.
- Prabhu, Pandharinath, H. Hindu Social Organisation, Popular Prakashan, Bombay,2000.
- Manju Goel, Nirmala Sherjung, Marital Disputes and Counselling- Counselling Methodology, Vol.I, APH Publishing corporation, New Delhi,1997.
- Mamta Sehgal and Nirmala Sherjug, Marital Disputes and Counselling-Diagnostic Techniques,Vol.II, APH Publishing Corporation, New Delhi, 1997.
- Mamta Sehgal and Nirmala Sherjung, Marital Disputes and Counselling-Diagnostic Techniques, Vol.III, APH, Publishing Corporation, New Delhi, 1997.

I/c. Registrar
Hemchandracharya
North Gujarat University
PATAN